

Судбен весник

на Република Македонија

Број 149

29 октомври 2013, вторник

година LXIX

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

Стр.		Стр.	
3557.	Закон за реализација на инфраструктурни проекти за изградба на патна делница Миладиновци - Штип и патна делница Кичево - Охрид	3562.	Одлука за дополнување на Одлука-та за започнување на постапка за доделување на концесија за детални геолошки истражувања на минерална сировина –гранит на локалитетот “с.Скочивир-Бач-Новаци“ општина Новаци
2		136	
3558.	Закон за гаранција на Република Македонија на обврските по Договорот за заем за “Проект за изградба на автопат - делница Миладиновци - Штип” кој ќе се склучи меѓу Експорт - импорт банката на Кина и ЈП за државни патишта.....	3563.	Одлука за престанок и за давање на трајно користење на движна ствар на министерството за економија.....
132		137	
3559.	Закон за гаранција на Република Македонија на обврските по Договорот за заем за „Проект за изградба на автопат - делница Кичево - Охрид“ кој ќе се склучи меѓу Експорт - импорт банката на Кина и ЈП за државни патишта.....	3564.	Одлука за престанување на важење на Одлуката за престанок и за давање на трајно користење на движни ствари на Факултет за безбедност – Скопје во состав на Универзитет „Св.Климент Охридски“ - Битола
134		137	
3560.	Одлука за давање на согласност за трајна пренамена на земјоделско во градежно земјиште за изработка на Државна урбанистичка планска документација за изградба на бензинска пумпна станица и услужен центар на регионален пат р1303 КО Сенокос општина Долнени.....	3565.	Решение за именување член на Управниот одбор на Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони
135		137	
3561.	Одлука за давање на трајно користење на недвижна ствар на Агенцијата за катастар на недвижности	3566.	Упатство за спроведување на Одлуката за управување со кредитниот ризик.....
136		138	

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

3557.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЕКТИ ЗА ИЗГРАДБА НА ПАТНА ДЕЛНИЦА МИЛАДИНОВЦИ - ШТИП И ПАТНА ДЕЛНИЦА КИЧЕВО - ОХРИД

Се прогласува Законот за реализација на инфраструктурни проекти за изградба на патна делница Миладиновци - Штип и патна делница Кичево - Охрид,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 25 октомври 2013 година.

Бр. 07 – 4125/1
25 октомври 2013 година на Република Македонија,
Скопје **Претседател
Горче Иванов, с.р.**

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н

ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЕКТИ ЗА ИЗГРАДБА НА ПАТНА ДЕЛНИЦА МИЛАДИНОВЦИ - ШТИП И ПАТНА ДЕЛНИЦА КИЧЕВО - ОХРИД

Член 1

Со овој закон се утврдува реализацијата на инфраструктурните проекти за изградба на патната делница Миладиновци - Штип и патната делница Кичево - Охрид согласно со Договорот за економска и техничка соработка во областа на инфраструктурата меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Народна Република Кина ратификуван со Законот за ратификација на Договорот за економска и техничка соработка во областа на инфраструктурата меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Народна Република Кина ("Службен весник на Република Македонија" број 15/13) и се определува изведувачот на градбата на патната делница Миладиновци - Штип и на патната делница Кичево - Охрид.

Член 2

Целта на овој закон е унапредување и развој на патната инфраструктура, подигнување на стандардите во транспортниот сектор за модерен, безбеден, добро одржувајќи и интегриран транспортен систем.

Член 3

Изградбата на патните делници од членот 1 од овој закон опфаќа изградба на патните делници со нова патна траса што опфаќа изработка на проектна документација, изведување на претходни работи и изградба на нова градба, согласно со прописите за градење за време на реализација на договорите од ставот 2 на овој член.

За изградба на патните делници од членот 1 од овој закон се склучува Договор за изградба на патна делница Миладиновци - Штип и Договор за изградба на патна делница Кичево - Охрид меѓу Јавното претпријатие за државни патишта и изведувачот на градбата.

Член 4

Согласно со членовите 4 и 5 од Договорот за економска и техничка соработка во областа на инфраструктурата меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Народна Република Кина ("Службен весник на Република Македонија" број 15/13), меморандумот за соработка за инфраструктурни проекти меѓу Министерството за транспорт и врски и Компанијата Sinohydro Corporation Limited од 4 октомври 2012 година, меморандумот за соработка за инфраструктурни проекти меѓу Министерството за транспорт и врски и Компанијата China International Water and Electric Corporation (CWE) од 25 октомври 2012 година, добиените понуди за реализација на инфраструктурните проекти од членот 1 од овој закон од компаниите China International Water and Electric Corporation (CWE) и Sinohydro Corporation Limited, имајќи ги предвид финансиските и техничките понуди на двете компании, а прифатени од страна на Амбасадата на Народна Република Кина во Република Македонија со акт од 23 ноември 2012 година, актот за користење на повластен кредит понуден од Владата на Народна Република Кина преку Банката за увоз и извоз на Народна Република Кина бр.29-01-135 од 5 јуни 2012 година, за изведувач на работите за изградба на патна делница Миладиновци - Штип се определува компанијата Sinohydro Corporation Limited.

Согласно со членовите 4 и 5 од Договорот за економска и техничка соработка во областа на инфраструктурата меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Народна Република Кина ратификуван со Законот за ратификација на Договорот за економска и техничка соработка во областа на инфраструктурата меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Народна Република Кина ("Службен весник на Република Македонија" број 15/13), меморандумот за соработка за инфраструктурни проекти меѓу Министерството за транспорт и врски и Компанијата Sinohydro Corporation Limited од 4 октомври 2012 година, меморандумот за соработка за инфраструктурни проекти меѓу Министерството за транспорт и врски и Компанијата

та China International Water and Electric Corporation (CWE) од 25 октомври 2012 година, добиените понуди за реализација на инфраструктурните проекти од членот 1 од овој закон од компаниите China International Water and Electric Corporation (CWE) и SinoHydro Corporation Limited, имајќи ги предвид финансиските и техничките понуди на двете компании, а прифатени од страна на Амбасадата на Народна Република Кина во Република Македонија со акт од 23 ноември 2012 година, актот за користење на повластен кредит понуден од Владата на Народна Република Кина преку Банката за увоз и извоз на Народна Република Кина бр.29-01-135 од 5 јуни 2012 година, за изведувач на работите за изградба на патна делница Кичево - Охрид се определува компанијата SinoHydro Corporation Limited.

Член 5

Договорите за изградба од членот 3 став 2 од овој закон се составен дел на овој закон.

Член 6

Изменување и дополнување на договорите за изградба од членот 3 став 2 од овој закон можат да се вршат во следниве случаи:

- промени на обемот, должината, дополнителни работи и други карактеристики на патните правци кои произлегуваат од проектната документација или согласно со укажувањата на надзорниот орган,

- промени во динамиката на изградба и реконструкција на патните правци, предизвикани од динамиката на изработка на проектна документација, динамиката на регулирање на имотноправните односи на земјиштето, конфигурацијата на теренот и други објективни околности,

- промена на роковите за вршење на работите предмет на договорот како резултат на нарушувања на глобалната економска состојба и други настани кои не зависат од договорните страни,

- во случаи на изменување и дополнување на Договорот за економска и техничка соработка во областа на инфраструктурата меѓу Република Македонија и Народна Република Кина,

- при промена на прописи кои ќе имаат влијание во однос на одредбите од склучените договори од членот 3 став 2 од овој закон и

- изменување и дополнување на овој закон.

Изменувањата и дополнувањата на договорите за изградба од членот 3 став 2 од овој закон во случаите предвидени во ставот 1 алинеи 1, 2, 3, 4 и 5 на овој член, не се основ за изменувања и дополнувања на овој закон.

Член 7

По склучувањето на договорите за изградба од членот 3 став 2 од овој закон, изведувачот на работите се стекнува со право на градење согласно со членот 3 од

овој закон, а градежните работи ќе ги врши во име и за сметка на Република Македонија согласно со договорите за изградба од членот 3 став 2 од овој закон.

Изведувачот е задолжен да ги обезбеди сите потребни дозволи и сертификати согласно со прописите за градење, просторно планирање, безбедност, животна средина, заштита на културно наследство и други прописи кои ќе имаат влијание за започнување на градежните активности.

Пред почетокот на градежните активности изведувачот има право на авансна исплата од 15% од вкупната цена на договорот.

Изведувачот е должен да ангажира подизведувачи со седиште во Република Македонија кои се регистрирани во Централниот регистар на Република Македонија пред 1 јануари 2012 година. Вредноста на работите кои ќе ги изведуваат подизведувачите е најмалку 49% од вкупната цена на договорите од членот 3 став 2 од овој закон.

Изведувачот е должен да користи подизведувачи, набавка на градежни материјали и други стоки и услуги кои се потребни за спроведување на договорите за изградба од членот 3 став 2 од овој закон произведени и изработени во Република Македонија во износ од најмалку 49% од вкупната цена на договорите од членот 3 став 2 од овој закон.

Вкупниот број на вработени македонски граѓани кои во кој било момент треба да бидат ангажирани од страна на изведувачите и подизведувачите треба да изнесува најмалку 51% од вкупниот број на ангажирани работници.

Изведувачот склучува договор со подизведувачите по претходно добиено одобрение од вршителот на надзор на градбата. Изведувачот во рок од седум дена од потпишувањето на договорот со подизведувачот поднесува комплетен примерок од потпишаниот договор со подизведувачот до вршителот на надзор на градбата.

За договори за подизведување со вредност над 3% од вкупната цена на договорите за изградба од членот 3 став 2 од овој закон, вршителот на надзор на градбата е должен да обезбеди одобрение од Јавното претпријатие за државни патишта пред тој да му даде одобрение на изведувачот.

Изведувачот е обврзан да изврши плаќање за работите извршени од подизведувачот во рок од 30 дена од денот кога Јавното претпријатие за државни патишта ќе изврши плаќање на изведувачот.

Изведувачот е должен да дозволи вршење на увид на вршителот на надзор на градбата во однос на сите извршени плаќања кон подизведувачите.

Изведувачот е должен пред потпишувањето на договорите за изградба од членот 3 став 2 од овој закон да даде изјава заверена на нотар до Јавното претпријатие за државни патишта дека е запознаен со цените за изведување на градежните работи, материјалите и другите стоки на пазарот во Република Македонија кои се

потребни за спроведување на договорите за изградба од членот 3 став 2 од овој закон дека истите ги има вклучено во неговата анализа за ризици од зголемување на цените и дека висината на вкупната цена на договорите за изградба од членот 3 став 2 од овој закон ја формирал согласно со тие цени.

Член 8

Решавањето на имотноправните односи на земјиштето предвидено за изградба и реконструкција е на товар на Република Македонија.

Начинот и условите на примопредавањето на патните делници по изградбата се утврдуваат со договорите за изградба од членот 3 став 2 од овој закон.

Член 9

Јавното претпријатие за државни патишта финансиските средства за изградба и реконструкција на патните делници наведени во членот 1 од овој закон ги обезбедува:

- најмногу 90% од средствата преку заем и
- најмалку 10% од сопствени средства.

Член 10

Јавното претпријатие за државни патишта е надлежно за следење на реализацијата на договорите за изградба од членот 3 став 2 од овој закон.

Вршителот на надзор на градбата кој ќе врши надзор над изградбата и реконструкцијата на патните делници од членот 1 од овој закон, ќе биде избран од страна на Јавното претпријатие за државни патишта согласно со условите предвидени во Законот за градење и во постапка согласно со Законот за јавни набавки.

Член 11

Изведувачот на градежните работи од членот 4 од овој закон е должен да формира правно лице согласно со одредбите од Законот за трговските друштва.

Член 12

Прометот на добра и услуги кој е извршен од страна на изведувачот на градежните работи од членот 11 од овој закон кон Јавното претпријатие за државни патишта, за цели на изградба на патните делници од членот 1 од овој закон, е ослободен од данок на додадена вредност.

Член 13

Доколку изведувачот од членот 11 од овој закон набави добра или користи услуги за цели на изградба на патните делници од членот 1 од овој закон, на барање на изведувачот ќе му се изврши враќање на данокот на додадена вредност, доколку е платена фактурата и доколку во истата е одделно искажан данокот на додадена вредност од страна на даночниот обврзник според членот 53 од Закон за данок на додадена вредност.

Барањето од ставот 1 на овој член се поднесува на пропишан образец Барање за враќање на данок на додадена вредност за изградба на патна делница (БДДВ-ИПД), кој се поднесува до Јавното претпријатие за државни патишта. Кон барањето се приложуваат фактури и сметки во оригинал, како и доказ за извршено плаќање. Образецот на барањето се доставува во три примероци, од кои единиот по заверка за прием се враќа на изведувачот.

Јавното претпријатие за државни патишта, доколку утврди дека образецот на барањето е соодветно потполнет, а фактурите и сметките се однесуваат на промети за цели на изградба на патните делници од членот 1 од овој закон и истите се платени, еден примерок од образецот на барањето, заедно со своето позитивно мислење и документацијата, најдоцна во рок од десет дена од денот на приемот на барањето ги доставува до Управата за јавни приходи.

Доколку Јавното претпријатие за државни патишта утврди дека образецот од ставот 2 на овој член не е соодветно потполнет, или пак не се доставени потребниоте документи во прилог на барањето, за истото ќе го извести изведувачот во писмена форма најдоцна во рок од пет дена од денот на приемот на барањето.

По прием на документите од ставот 3 на овој член, Управата за јавни приходи е должна да одлучи по барањето најдоцна во рок од пет дена од денот на приемот на документите и да изврши враќање на данокот на додадена вредност на сметката на изведувачот.

Формата и содржината на образецот од ставот 2 на овој член ги пропишува министерот за транспорт и врски.

За вратениот данок на додадена вредност од овој член изведувачот од членот 11 од овој закон нема право на одбивка на претходен данок согласно со Законот за данок на додадена вредност.

Член 14

За прометот кој е извршен кон изведувачот од членот 11 од овој закон, за цели на изградба на патните делници од членот 1 од овој закон, за кој истиот е даночен должник согласно со членот 32 точка 4 од Законот за данокот на додадена вредност, е ослободен од обврската да пресмета и плати данок на додадена вредност.

За примена на ослободувањето од ставот 1 на овој член изведувачот од членот 11 од овој закон доставува известување на пропишан образец известување за ослободување од обврска за плаќање на данок на додадена вредност за изградба на патна делница (ИДДВ – ИПД) до Јавното претпријатие за државни патишта најдоцна во рок од 15 дена од денот на приемот на фактурата. Кон известувањето се приложува и копија од фактурата.

Образецот од ставот 2 на овој член се доставува во три примероци од кои едниот по заверката за прием се враќа на изведувачот.

Јавното претпријатие за државни патишта, доколку утврди дека образецот на барањето е соодветно потполнет, а фактурата се однесува на промети за цели на изградба на патните делници од членот 1 од овој закон, ќе го извести изведувачот со позитивно мислење во рок од пет дена од денот на приемот на известувањето.

Доколку Јавното претпријатие за државни патишта утврди дека образецот од ставот 2 на овој член, не е соодветно потполнет, или пак фактурата не се однесува на промети за цели на изградба на патните делници од членот 1 од овој закон, за истото ќе го извести изведувачот во писмена форма во рок од пет дена од денот на приемот на известувањето, со што нема да се примени ослободувањето од ставот 1 на овој член.

Формата и содржината на образецот од ставот 2 на овој член ги пропишува министерот за транспорт и врски.

Член 15

Доколку изведувачот од членот 11 од овој закон изврши набавка на патнички автомобили или минерални масла, за цели на изградба на патните делници од членот 1 од овој закон, на барање на изведувачот ќе му се изврши враќање на акцизата, доколку е платена фактурата.

Барањето од ставот 1 на овој член се поднесува на пропишан образец барање за враќање на акциза за изградба на патна делница (БА-ИПД), кој се поднесува до Јавното претпријатие за државни патишта. Кон барањето се приложуваат фактури и сметки во оригинал, како и доказ за извршено плаќање.

Образецот на барањето се доставува во три примероци од кои едниот по заверката за прием се враќа на изведувачот.

Јавното претпријатие за државни патишта, доколку утврди дека образецот на барањето е соодветно потполнет, а фактурите и сметките се однесуваат на набавката на патнички автомобили или минерални масла, за цели на изградба на патните делници од членот 1 од овој закон и истите се платени, еден примерок од образецот на барањето, заедно со своето позитивно мислење и документацијата, најдоцна во рок од десет дена од денот на приемот на барањето ги доставува до Царинската управа.

Доколку Јавното претпријатие за државни патишта утврди дека образецот од ставот 2 на овој член не е соодветно потполнет, или пак не се доставени потребните документи во прилог на барањето, за истото ќе го извести изведувачот во писмена форма најдоцна во рок од пет дена од денот на приемот на барањето.

По прием на документите од ставот 3 на овој член Царинската управа е должна да одлучи по барањето најдоцна во рок од пет дена од денот на приемот на документите и да изврши враќање на акцизата на сметката на изведувачот.

Формата и содржината на образецот од ставот 2 на овој член ги пропишува министерот за транспорт и врски.

Член 16

При увоз на добра/стоки од страна на изведувачот од членот 11 од овој закон истите се ослободуваат од плаќање на увозни давачки, данок на додадена вредност и акциза, доколку кои се наменети за изградба на патните делници од членот 1 од овој закон.

За остварувањето на правото на ослободување од ставот 1 на овој член на царинскиот орган му се поднесува потврда издаден од Јавното претпријатие за државни патишта на пропишан образец за потврда за ослободување од плаќање на увозни давачки, данок на додадена вредност и акциза за изградба на патна делница (ПЦДА –ИПД) дека добрата/стоките што се увезуваат се наменети за изградба на патните делници од членот 1 од овој закон .

Потврдата од ставот 2 на овој член се издава по барање на изведувачот од членот 11 од овој закон.

Барањето од ставот 3 на овој член се поднесува на пропишан образец барање за ослободување од плаќање на увозни давачки, данок на додадена вредност и акциза за изградба на патна делница (БЦДА –ИПД) во три примероци до Јавното претпријатие за државни патишта и кон истото се приложуваат фактури или друг комерцијален документи за купопродажба издадена од странскиот испорачател кон изведувачот од членот 11 од овој закон.

Јавното претпријатие за државни патишта, доколку утврди дека образецот од ставот 4 на овој член е соодветно потполнет, а фактурата или документот од ставот 4 на овој член се однесува на промети за цели на изградба на патните делници од членот 1 од овој закон, ќе ја издаде потврдата од ставот 2 на овој член во рок од пет дена од денот на приемот на барањето.

Доколку Јавното претпријатие за државни патишта утврди дека образецот од ставот 4 на овој член не е соодветно потполнет, или пак фактурата или документот од ставот 4 на овој член не се однесува на промети за цели на изградба на патните делници од членот 1 од овој закон, за истото ќе го извести изведувачот во писмена форма во рок од пет дена од денот на приемот на барањето, со што нема да се примени ослободувањето од ставот 1 на овој член.

Формата и содржината на образецот од ставот 2 на овој член и образецот од ставот 4 на овој член ги пропишува министерот за транспорт и врски.

Член 17

Изведувачот на градежните работи е должен да достави безусловна и неотповиклива банкарска гаранција во износ од 10% од вкупната цена на договорите за изградба од членот 3 став 2 од овој закон за навремено и квалитетно изведување на работите од Експорт импорт банка на Кина или банка надвор од Народна Република Кина која има најмалку А кредитен рејтинг согласно со рангирањето на Standard&Poor's.

Банкарската гаранција од ставот 1 на овој член е со рок на важност еднаков на рокот за кој се склучени договорите за изградба од членот 3 став 2 од овој закон со дополнителни 24 месеци за отстранување на можни дефекти.

Изведувачот на градежните работи е должен да достави безусловна и неотповиклива банкарска гаранција во износ од 15% од вкупната цена на договорите за изградба од членот 3 став 2 од овој закон за авансно плаќање од Експорт импорт банката на Кина или банка надвор од Народна Република Кина која има најмалку А кредитен рејтинг согласно со рангирањето на Standard&Poor's.

Изведувачот на градежните работи е должен да достави безусловна и неотповиклива банкарска гаранција во износ од 50% од задржаниот износ од секоја времена ситуација, за враќање на задржани средства од секоја времена ситуација, доколку побарува исплата на 50% од задржаните средства од секоја времена ситуација откако истите достигнале најмалку 60% од максимално договорениот износ на задржани средства од секоја ситуација.

Банкарската гаранција од ставот 4 на овој член е со важност и е применлива се додека изведувачот не ги заврши активностите наведени во договорите за изградба од членот 3 став 2 од овој закон и не ги отстрани сите дефекти во периодот на одговорност за отстранување на можни дефекти и гаранцијата треба да биде вратена на изведувачот кога овие услови се исполнети и сертифицирани од вршителот на надзорот на градбата.

Банкарските гаранции од ставовите 1 и 3 на овој член до Јавното претпријатие за државни патишта се доставуваат во рок од 28 дена од денот на воведувањето во работа. Банкарската гаранција од ставот 4 на овој член до Јавното претпријатие за државни патишта се доставува по поднесување на барање од страна на изведувачот за исплата на 50% од вкупно задржаните средства за секоја времена ситуација, а откако нивото на задржани средства од секоја ситуација достигнал најмалку 60% од вкупно договорениот износ на задржани средства од секоја времена ситуација.

Банките кои ги даваат банкарските гаранции од ставовите 1, 3 и 4 на овој член не треба да бидат од државата во која е регистриран и од каде што потекнува изведувачот, освен Експорт импорт банката на Кина.

Член 18

Доколку изведувачот не ги заврши градежните активности согласно со договорите за изградба од членот 3 став 2 од овој закон, е должен да плаќа дневни пенали кои се во висина од 0,03% од вкупната цена на договорите за изградба од членот 3 став 2 од овој закон, до максимум 10% од вкупната цена на договорите за изградба од членот 3 став 2 од овој закон.

Член 19

Изведувачот е должен секој месец, најдоцна до 10 во месецот, до Јавното претпријатие за државни патишта да доставува и да презентира редовни месечни извештаи за извршените работи и прогресот на активностите од претходниот месец.

За реализација на сите градежни активности за изградба и по исполнувањето на сите обврски предвидени со договорите за изградба од членот 3 став 2 од овој закон, изведувачот во рок од 90 дена доставува финален извештај за завршените градежни работи до вршителот на надзорот на градбата, а вршителот на надзорот на градбата во рок од 90 дена од добивањето на извештајот од изведувачот доставува извештај до Јавното претпријатие за државни патишта.

Јавното претпријатие е должно да доставува тримесечни извештаи за реализацијата на договорите за изградба од членот 3 став 2 од овој член до Владата на Република Македонија, а во рок од 90 дена од добивањето на извештајот од вршителот на надзорот на градбата доставува завршен извештај за реализација на инфраструктурните проекти од членот 1 од овој закон до Собранието на Република Македонија.

Член 20

Овој закон ќе се применува за време додека е во важност Договорот за економска и техничка соработка во областа на инфраструктурата меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Народна Република Кина ратификуван со Законот за ратификација на Договорот за економска и техничка соработка во областа на инфраструктурата меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Народна Република Кина ("Службен весник на Република Македонија" број 15/13).

Член 21

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе започне да се применува по обезбедувањето на финансиските средства од членот 9 од овој закон.

Договор

Овој договор е склучен на _____ 2013 година од страна на и помеѓу

Јавното претпријатие за државни патишта на Република Македонија, која има свое седиште на Dame Груев 14, 1000 Скопје (во понатамошниот текст "Инвеститор", со можните наследници, законскиот застапник и овластени потписници) од една

и

Sinohydro Corporation Limited, компанија основана според законите на Народна Република Кина со седиште на 22 бр, Chegongzhuang WEST AVENUE, Haidian округ, Пекинг, 100.048, Народна Република Кина (во понатамошниот текст како "Изведувач", со можните наследници, законскиот застапник и овластени потписници) од друга страна.

Каде што Инвеститорот му ги отстапува работите за изградба на автопатот Кичево-Охрид. Проектот ќе биде изведен од страна на Изведувачот, и ја прифати понудата од страна на Изведувачот за извршување и завршување на таќвите работи и поправање на сите недостатоци во него, со износ од 411.287.800,07 Евра кои ги вклучуваат прифатената Предмет пресметка во suma од (373.898.000,07 Евра) и Привремената suma од (37.389.800,00 Евра).

Со овој Договор се утврдува следното:

1. Во овој Договор, зборовите и изразите го имаат истото значење како што соодветно им се доделени во условите на договорот во натамошниот текст.

2. Следниве документи ќе се смета дека го формираат и се читаат и толкуваат како дел од овој Договор:

- (А) Овој Договор
- (Б) посебните услови на договорот - Дел А (Договорни податоци)
- (В) посебните услови на договорот - Дел Б (Детални услови)
- (Г) Општите услови на договорот (ФИДИК црвена книга 1999 издание)
- (Д) Предмер пресметка со цени (ажурирана по преговарање)
- (Ѓ) Техничка понуда
- (Е) тендерската документација на Инвеститорот доставена до Изведувачот пред рокот за доставување на понуди

3. Горенаведените документи треба да се земат како комплементарни и меѓусебно произлезени еден на друг, но во случај на нејаснотии или разлики ќе имаат предност со редоследот утврден погоре.

4. Во врска со плаќањето од страна на Инвеститорот на Изведувачот наведени во понатамошниот текст на овој Договор, Изведувачот е согласен да ги изведе сите работи за извршување и завршување на работите и отстранување на било какви недостатоци во него во согласност со одредбите на Договорот.

Делница /Кичево - Охрид**Дел 1: ДОГОВОР**
(iii): ДЕТАЛНИ УСЛОВИ (ДУ)

5. Инвеститорот е обврзан да ги исплати на Изведувачот сите работи за извршување и завршување на работите и поправање на дефектите во договорната цена, времето и на начин пропишан со договорот.

6. Овој договор ќе влезе во сила и ќе биде правно обврзувачки кога ќе биде потписан од страна на претставниците на Инвеститорот и на Изведувачот. Договорот ќе биде потписан единствено во случај кога текстот на договорот и текстот на соодветниот договор за заем се донесени од страна на Македонското Собрание и објавени во Службен весник на РМ.

За и во име на Инвеститорот

За и во име на Изведувачот

Име:

Наслов:

Делница /Кичево - Охрид

Дел 1: ДОГОВОР
(iii): ДЕТАЛНИ УСЛОВИ (ДУ)

(iii) Детални услови на Договорот (ДУ)

Општите услови ќе бидат условите на договорот за Изградба на објект и инженерските работи изработени од Инвеститорот (FIDIC Red Book, Edition 1999).

Долунаведените Детални услови ги надополнуваат Општите услови (ОУ). Во случај на конфликт, одредбите наведени подолу преовладуваат над одредбите наведени во Општите услови.

Дел А – Договорни податоци (ДП) (Додаток на понудата)

Услови	Потточка	Податоци
Име и адреса на инвеститорот	1.1.2.2 и 1.3	Јавно Претпријатие за државни патишта (ЛПДП) ул. Даме Груев 14, 1000 Скопје Република Македонија
„Инвеститор“	1.1.2.2	За потребите на толкување, согласно локалниот Закон за градење (Службен весник бр. 130/2009, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12), терминот „Градител“ има исто значење со „Инвеститор“, додека „Надзорен инженер“ има исто значење со „Надзор“.
„Изведувач“	1.1.2.4 и 1.3	Sinohydro Corporation Limited, Chegongzhuang West Road No.22, Haidian District, 100048, Beijing, P.R.China
Име и адреса на надзорот	1.1.2.4 и 1.3	
Име на банката	1.1.2.11	-----
Име на позајмувачот	1.1.2.12	Јавно Претпријатие за државни патишта
Рок за завршување на работите	1.1.3.3	1368 денови за вкупните работни активности, почнувајќи од датумот на потпишување на овој Договор до издавањето на Потврдата за преземање (Дозволата за употреба).
Потврда за преземање	1.1.3.5.	Согласно Законот за градење (Службен весник бр. 130/2009, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12), се издава „Дозвола за употреба“ од страна на одговорниот државен орган (Министерството за транспорт и врски).
Период за пријавување на недостатоци	1.1.3.7	2 години од датумот на издавање, согласно законот, на Потврдата за преземање (Дозволата за употреба) од страна на одговорниот државен орган.
Прифатен износ на Договорот	1.1.4.1	Вкупната вредност на овој Договор изнесува: 411.287.800,07 Евра кои ги вклучуваат прифатената Предмет пресметка во сума од (373.898.000,07 Евра) и Привремената suma од (37.389.800,00 Евра).
Делници	1.1.5.6	Работите на кои се однесува овој Договор претставуваат една делница. Преземањето може да биде предмет на поделба на посебни делници согласно Македонскиот закон.

Делница /Кичево - Охрид

Дел 1: ДОГОВОР
(iii): ДЕТАЛНИ УСЛОВИ (ДУ)

Услови	Потточка	Податоци
Системи за електронски пренос	1.3	Електронска пошта (e-mail)
Надлежно законодавство	1.4	Законите на Република Македонија во однос на одредбите кои се однесуваат за градба на проектот.
Службен јазик	1.4	англиски
Јазик на комуникација	1.4	англиски
Услови за страните кон ќе го вклучат Договорот	1.6	Парафираниот договор ќе влези во сила и ќе биде правно обврзувачки кога ќе биде потпишан од страна на претставниците на Инвеститорот и на Изведувачот. Овој Договор ќе биде потпишан единствено во случај кога текстот на договорот и текстот на соодветниот договор за заем се донесени од страна на Македонското Собрание и објавени во Службен весник на РМ.
Време за пристап на градилиштето	2.1	Деталите се наведени во ДУ.
Задачи и овластувања на надзорот	3.1(b)(ii)	Надзорот може да одобри покачување на вредност без претходна консултација со инвеститорот за единствен износ не поголем од 0,1% од износот на овој Договор, т.е. кумулативна (вкупна) сума не поголема од 1% од износот на овој Договор. За сите други повисоки вредности и суми, надзорот мора да има претходно одобрение од инвеститорот.
Задачи и овластувања на надзорот	3.2.	Инженерскиот тим назначен од страна на надзорот ќе се состои од: ќе биде назначен од страна на Надзорот пред Датумот на започнување на работите. Проектниот инженер раководи со инженерскиот тим и ги има неопходните овластувања кои му ги доделил надзорот
Сигурност на изведбата	4.2	Гаранцијата за изведбата ќе биде во форма на безусловна и неотповиклива Гаранција за побарување во износ од 10% од прифатениот договорен износ и во истите валути од прифатениот договорен износ. Валидноста на гаранцијата за изведбата вклучува и период за пријавување на недостатоци. (временски период 1368 дена +24 месеци)

Услови	Потточка	Податоци
Претставник на изведувачот	4.3	Проектен менаџер назначен од страна на изведувачот е: Ќе биде назначен од страна на Изведувачот пред Датумот на започнување на работите
Нормално работно време	6.5	Изведувачот ќе го планира и прилагоди работно време на ангажираните работници согласно важечките закони, временските услови, планираниот и ревидирантиот временски распоред и краен рок за вршење и завршување на градежните работи.
Отштета заради доцнење на градежните работи	8.7 & 14.15(b)	0.03% дневно од Договорната цена.
Максимална сума на отштета заради доцнење на градежните работи	8.7	10% од Договорната цена.
Ориентациони суми	13.5.(b)(ii)	10%
Прилагодувања заради промените во трошоците	13.8	Деталите се презентирани во ДУ.
Вкупно авансно плаќање	14.2	15% од прифатениот договорен износ наплатлив во валути и сооднос во кои прифатениот договорен износ е наплатлив. Вкупното авансно плаќање ќе се изврши во една рата.
Отплата на стапката на амортизација на авансното плаќање	14.2(b)	Авансното плаќање ќе биде надоместувано во еднакви износи со секоја потврда за времена исплата. Секое плаќање на надоместокот ќе започне кога кумулативната вредност на завршената работа ќе достигне 20% од прифатениот Договорен износ и ќе се извршува на стапка од 20% од сумата на следната потврда за времена исплата се додека авансот целосно не се надомести.
Пролент на ретенција/задржување	14.3	5% од вредноста на извршените градежни работи на секоја потврда за времена исплата
Лимит на гарантниот депозит	14.3	5% од прифатениот договорен износ
Распоред на плаќања	14.4.	Овој Договор не вклучува распоред на плаќања
Погон и материјали	14.5(b)(i)	Неприменливо
	14.5(c)(i)	Неприменливо

Услови	Потточка	Податоци
Минимален износ на потврдите за меѓувремени плаќања	14.6	0,75% од прифатениот договорен износ
Извор на издавање на комерцијални каматни стапки за финансиските трошоци во случај на задочното плаќање	14.8	2,75% над дисконтната стапка на Европската Централна Банка
Валута на исплата	14.15	Договорната сума е изразена во Евра. Кинеската банка ќе му исплаќа на Инвеститорот 90% во US\$ и Инвеститорот ќе плаќа 10% во МКД (македонски Денари) од Договорната сума.
Максимални вкупни обврски на изведувачот кон инвеститорот	17.6	Еднократен прифатен договорен износ
Периоди за поднесување на осигурување:	18.1	
а. докази за осигурување		42 дена
б. важечки полиси		84 дена
Минимален износ на осигурување од трети лица	18.3	100,000 Евра
Рок за назначување на Одбор за разрешување на спорови	20.2	84 дена од денот на започнувањето на работните активности
Одборот за разрешување на спорови ќе се состои од	20.2	Три члена
Список на потенцијални членови на Одборот за разрешување на спорови	20.2	Ќе бидат назначени согласно овој Договор
Назначувањето (доколку нема согласност) да биде направено од страна на:	20.3	<ul style="list-style-type: none"> • Еден член назначен од Инвеститорот • Еден член од Институцијата за градежни инженери (ICE) со седиште во Лондон • Еден од страна на изведувачот
Правила на арбитража	20.6 (a)	Правилата за арбитража на Меѓународна стопанска комора (ICC)- Париз
Место на арбитража		Париз
Јазик на арбитража		англиски

Дел Б – Детални одредби

1. Општи одредби

- Странци и лица** 1.1.2. По став 1.1.2.4, се дава нов став:
1.1.2.4.a
„Проектен инженер“ е лице (лица) на кого му се доделуваат овластувања согласно потточката 3.2 (Делегирање од страна на Надзорот).
- Датуми, тестирања, крајни рокови и завршување** 1.1.3.5 Текстот на став 1.1.3.5 се менува и гласи:
„Потврда за преземање“ има исто значење со „Дозвола за употреба“ и се однесува на потврдата издадена согласно точка 10 (Преземање од инвеститорот).
- Други дефиниции** 1.1.6. По ставот 1.1.6.9, се даваат следниве ставови:
1.1.6.10.
„Градежен дневник“ е документ кој се води секојдневно и непрекинато за време на изведување на работите, треба да се чува на градилиштето во кој се внесуваат најмалку следниве податоци: датум; работно време; временски услови; број, структура и квалификации на персоналот и работниците на изведувачот; машините, постројките и опремата на изведувачот; опис на извршените дневни работи со прецизна спецификација на сите ставки согласно Предмерот; сите известувања разменети помеѓу изведувачот и надзорот; упатствата, известувањата и одлуките од надзорот, итн.
Изведувачот го води Градежниот дневник во оригинал и во копија, со тоа што оригиналот е за Надзорот, а копијата за Изведувачот.
Градежниот дневник треба да му е на располагање на Надзорот во секое време за преглед, коментари, корекции, забелешки и потписи.
- 1.1.6.11.
„Градежна книга“ е документ кој за време на вршењето на работите постојано се чува на градилиштето и во кој, врз основ или на заеднички мерења извршени од страна на Изведувачот и Надзорот, или на мерења направени од Изведувачот и проверени од Надзорот, се внесуваат податоци за реалните количества на релевантните ставки за извршените градежни работи, согласно Предмерот.
Изведувачот ја води Градежната книга во оригинал и во копија, со тоа што оригиналот е за Надзорот, а копијата за Изведувачот.
Градежната книга треба да му е на располагање на Надзорот во секое време за преглед, коментари, корекции, забелешки и потписи.
- Грижа за и обезбедување на** 1.8. Следново се дава:

документација

Инвеститорот ќе му обезбеди на изведувачот 2 примерока (на хартија) од проектната документација на английски јазик. Доколку изведувачот има потреба од превод на проектната документација на друг јазик, тоа претставува негова обврска и негов трошок.

2. Инвеститор**Време на поседување на градилиштето и пристап до него**

2.1.

Се додава следниво:

(а) Градилиштето вклучува земјиште на кое мора да му се изврши трајна или времена експропријација и кое е наменето исклучиво заради реализацијата на овој Проект.

Трајна експропријација: го вклучува земјиштето на кое ќе се извршат трајните градежни зафати и земјиштето за трајните отстапувања од постоечките патишта и земјиштето за депонирање на вишокот на земјата и другиот градежен материјал од трасата

Ова земјиште е дефинирано со Елаборатот за експропријација и го вклучува земјиштето во границите на зоната за експропријација и 3 метри надвор од границите на патот. Земјиштето на кое ќе се вршат трајни градежни зафати подлежи на трајна експропријација и претставува обврска, а трошоците ги сноси Инвеститорот.

Инвеститорот ќе му дава на Изведувачот пристап и сопственост на земјиштето, дел по дел, и во соодветен временски период предходно, за да му овозможи на Изведувачот да се подгвортви за започнување на соодветните работни активности во согласност со програмата за градење одобрена од Надзорот и Изведувачот.

Изведувачот ќе достави Гаранција за изведување на работите во период од 28 дена по добивањето на право на пристап и сопственост на првиот дел, согласно подточката 2.1.

Изведувачот е должен да го врати во задоволителна состојба со сопствени трошоци, земјиштето кое се користело за складирање на вишокот на земјата и други градежни материјали од трасата, согласно законодавството на Република Македонија.

(б) Времена експропријација: земјиште на кое се вршат привремени градежни зафати или за кои има потреба.. Ваквото земјиште вклучува:

- i. Населби за сместување и престој на работниците ангажирани на проектот,
- ii. Канцеларии за техничкиот персонал,
- iii. Канцеларии за надзорот,
- iv. Лаборатории за целосна контрола на квалитетот на градежните работи,
- v. Механички работилници за поправка и одржување (сервисирање) на ангажираната опрема, постројки и механизација,
- vi. Магацински простор за складирање на резервни делови

и материјали,

- vii. Постројки за производство на материјали неопходни за проектот (постројки за асфалт, бетон, кршење камен, скрининг, секција за зајакнување, ит.н.), со можност за постојана контрола на квалитетот на овие материјали. Производство и складирање на монтажни елементи, складирање на камени материјали за производство на асфалт и бетон.
- viii. Паркиралишта за градежната опрема и транспортните возила,
- ix. Позајмишта за материјали (кои вообичаено се лоцирани вон трасата на структурата),
- x. Дополнителни пристапи до градилиштето,
- xi. Времени отстапувања (за движење на сообраќајот – за време на изградбата на структурата),
- xii. Постројки и инсталации за функционирање на градилиштето (довод на вода, електрична мрежа, електрична централа, ПТТ инсталации, ит.н.),
- xiii. Друго земјиште за потреба на изведувачот.

Инвеститорот треба да обезбеди на свој трошок земјиште за 3 (три) локации по должината на градилиштето со соодветни пристапни патишта, со големина од најмалку 30.000 м², 35.000 м² и 40.000 м² за потребите на Изведувачот онака како што е наведено погоре. Било какви дополнителни потреби за земјиште за Изведувачот ќе бидат на негов трошок.

Ако не е поинаку наведено во овој Договор, Изведувачот директно ќе преговара со и ќе им ги плати на сопствениците на земјиштето трошоците за привремено користење на нивниот имот од страна на Изведувачот, вклучително и трошоците за неопходното враќање на имотот во состојбата во која било пред да биде користено од страна на Изведувачот.

Изведувачот ќе биде одговорен да ги врши работите внимателно и работливо, т.е. не смее со својата работа да предизвика штети на тут имот кој е надвор од границите на експропријација. Особено внимание за време на градежните зафати мора да се посвети на земјиштето веднаш покрај експроприраната област. Евентуални отштети на било какви предизвикани штети кои настанаат како резултат на дезорганизација, немарност, непрофесионалност, или невнимание од страна на Изведувачот ќе бидат платени од страна на Изведувачот. Во скlop на Договорот, изведувачот ќе потпише **Изјава** за преземање на целокупната правна и материјална одговорност за можните штети кои ќе настанат заради неговата работа за време на реализацијата на овој Договор.

Изведувачот е должен да ја плати цената на било кое непоходно враќање на имотот ва неговата состојба веднаш по неговата употреба од страна на Изведувачот.

Дозволи, лиценции и одобренија 2.2.

Се додава следново:

Инвеститорот ќе се труди во најголема мерка да му помогне на

изведувачот во обезбедувањето на неопходните дозволи, лиценци и одобренија, но во никој случај нема да ги презема на себе обврските на изведувачот, ниту ќе сноси било каква одговорност доколку истите не бидат извадени воопшто или навреме.

**Прифатливи
банки**

2.6

Да се додаде следната потточка:

Хартиите од вредност што Изведувачот ќе ги поднесе согласно Договорот ќе бидат издадени од банки прифатливи за инвеститорот. За банка прифатлива за инвеститорот се смета:

- (a) China EXIM Bank или банка базирана надвор од Народна Република Кина со кредитен рејтинг „A“ или повисок согласно Standard and Poor's, и
- (b) Банката и Изведувачот на работите да бидат целосно независни субјекти,

Трошоците поврзани со издавањето и одржувањето на валидноста на хартиите од вредност целосно ги сноси Изведувачот.

3. Надзор

**Овластувања
пренесени од
надзорниот
инженер**

3.2.

Се додава следново:

Надзорниот инженер, согласно Договорот за надзор на градежните работи, ќе именува надзорен тим кој ќе биде постојано или повремено присутен на градилиштето и кој ќе комуницира директно со изведувачот. **Проектниот инженер** раководи со надзорниот тим. За реализација на овој Договор и по претходно одобрение од Инвеститорот, Надзорот ќе му предаде релевантни задачи и ќе му делегира овластувања на проектниот инженер и, доколку е потребно, на помошникот проект инженер за материјали.

За одземање на овие овластувања или замена на било кој член на надзорниот тим, Надзорот мора да има претходно одобрение од Инвеститорот.

Имињата на членовите на надзорниот тим именуван од надзорот, се наведени во Податоците на договорот (ПД).

Замена на

Надзорот

3.4

Се брише последната реченица од потточката и се додава следново:

Инвеститорот може да ангажира, заради свој мониторинг, супервизија над надзорот.

4. Изведувач

Гаранција за извршување на работите

4.2

Во потточка 4.2 се додава следниот текст:

Гаранцијата за извршување на работите ќе биде целосно исплатена по писмено барање, неотповикливо и безусловно, без разлика на нивото на завршување на работите, во сите случаи на прекршување на овој Договор, вклучувајќи, но не ограничувајќи се на:

1. Раскинување на договорот од страна на Инвеститорот, согласно условите и одредбите од овој Договор,
2. Нема можност за навремено и квалитетно разумно завршување на Работите од овој Договор.
3. Изведувачот одбива, или не е во можност да ги отстрани дефектите во оптимален временски период, определен од Надзорот, при што сумата на работите е над 50% од вредноста на гаранцијата за извршување на работите.
4. Еднострano ракснување на договорот од страна на Изведувачот, заради причини за кои Инвеститорот нема целосна одговорност, или заради необјаснети причини, или заради причини наведени во Договорот.
5. Ако постои постапка за банкрот за Изведувачот или каква и да било слична постапка започната од надлежните институции а која сериозно ги ограничува ресурсите на Изведувачот потребни за изведување на работите.
6. Штети нанесени на Инвеститорот, или обврски од Инвеститорот, по различни основи, а кои ја надминуваат сумата од 50% од вредноста на гаранцијата за извршување на работите, ненаплатлива на било кој друг начин.
7. Ако Изведувачот одбива или во одреден временски период:
 - Не го продолжува периодот на истекување на Гаранцијата за извршување на работите за дополнителен временски период
 - Не ја обнови или зголеми вредноста, согласно одредбите на овој Договор.

Претставник на изведувачот

4.3

Изведувачот ќе назначи **Проект менаџер** на кој ќе му ги даде сите неопходни овластувања да делува во име на изведувачот согласно овој Договор.

Името на Проект менаџерот е наведено во Податоците на договорот.

Подизведувачи

4.4

Изведувачот ќе ангажира подизведувачи лоцирани во Република Македонија и регистрирани во Централен регистар на Македонија пред 01.01.2012. Сопственичката структура на Подизведувачот (ите) мора да биде барем 51% од македонско потекло (на денот на потпишување на договорите за подизведување).

Изведувачот ќе им исплаќа на локалните подизведувач(и) согласно договорот (договорите) за подизведување во период од 1(еден)

месец по добивање на исплатата од Инвеститорот, согласно овој Договор.

Македонскиот удел (подизведување, материјали и достава на услуги) за извршување на проектот нема да биде помала од 49% од Прифатената Договорна сума.

Бројот на македонски работници на градилиштето на проектот нема да биде помал од 51% од вкупниот број на работници на градилиштето.

Изведувачот склучува договор со подизведувачите по добивање на согласност од Надзорот. Изведувачот, во период од 7 дена по потпишување на договорот со подизведувачите доставува до Надзорот целосна копија на потпишениот договор со квалификациите на подизведувачот и техничката документација. Експлицитно се бара деталните податоци за цената на Договорот помеѓу Инвеститорот и Изведувачот да не бидат во никој случај откриени на подизведувачот или други неовластени лица или на персоналот.

Изведувачот нема да доделува, а надзорот нема да одобрува, склучување договори за градежни работи со подизведувачи кои немаат релевантно искуство во слични активности и на слични проекти.

За договори за подизведување со вредност над 3% од вкупната вредност на основниот договор, Надзорот мора да добие одобрение од Инвеститорот пред тој да му даде одобрение на Изведувачот.

Изведувачот треба, пред потпишување на овој Договор, да даде нотарска изјава на ЈП за Државни Патишта, дека е запознаен со цената на градежните работи, материјали и други добра на пазарот на Република Македонија а потребни за имплементација на овој Договор, дека има вклучено во неговата цена со анализа на ризикот зголемувања до мерка наведена во Условите на договорот и дека Прифатената Договорна сума е формирана согласно овие цени.

Исколчување**4.7**

Се додава следното:

Преземањето на трасата со сите референтни точки на геометарот ќе се изврши согласно Записникот за преземање помеѓу Проектантот и Изведувачот во присуство на Инвеститорот и Надзорниот инженер во рок од **42 дена**, од денот на влегувањето на овој Договор во сила.

Во рок од **60 дена** од денот на преземањето на референтните точки на геометарот, Изведувачот ќе:

- (i) ја провери точноста на сите мерки на геометарот,
- (ii) ја исколчи трасата согласно проектната документација,
- (iii) подготви извештај што ќе ги вклучува сите несовпаѓања и евентуални последици врз обемот и вредноста на градежните работи и ќе му го поднесе на надзорот на одобрение,

По истекувањето на овој временски период, Изведувачот нема право на побарувања, согласно ставовите (а) и (б) од оваа потточка.

За време на извршувањето и завршувањето на градежните

работи и санирањето на недостатоците на истите, Изведувачот ќе осигура на градилиштето постојано да има еден искусен геометар за истиот да го изведува и контролира исколчувањето и другите геодетски работи. Изведувачот е должен да користи инструменти кои се современи и соодветни за извршување на задачите, и кои се во перфектна техничка состојба и прецизно наштелувани. Сите евентуални грешки во исколчувањето и другите геодетски работи, како и последиците што би биле предизвикани од нив, ќе бидат поправени на трошок на Изведувачот.

**Безбедносни
процедури**

4.8

На крајот на оваа потточка се додава нов став (f) и гласи:

- (f) Изведувачот е целосно одговорен за обезбедување на сите услови за безбеден и непречен проток на сообраќајот на постоечкиот пат (кој претставува дел од градилиштето) за цело време на траење на градежните активности, при што:
 - (i) Изведувачот е обврзан да обезбеди сигурен, безбеден и непречен проток на сообраќајот преземајќи ги сите неопходни мерки за тоа,
 - (ii) Изведувачот е одговорен навреме да ги обезбеди сите неопходни документи и планови и сите неопходни спогодби и дозволи од државните власти за променетиот сообраќаен режим, кои се неопходни за непречно и постојано вршење на градежните работи согласно распоредот на активностите. Изведувачот ќе ги поднесе своите предлози заедно со сите неопходни документи на одобрение до државните власти најмалку 28 дена пред дозволата да стане неопходна,
 - (iii) Во скlop на договорената цена, изведувачот ќе ги подготви сите планови за управување со сообраќајот, ќе ја обезбеди, постави и одржува сообраќајната сигнализација и опрема за целото времетраење на променетиот сообраќаен режим, со целосно почитување и спроведување на условите наведени во спогодбите и дозволите издадени одластите,
 - (iv) При секоја планирана промена на сообраќајниот режим на постоечките патишта заради извршување на градежните работи, изведувачот навреме ќе ја информира јавноста и учесниците во сообраќајот преку електронските и печатените медиуми,
 - (v) Изведувачот ќе ја сноси целосната одговорност за сите предизвикани штети и побарувања од трети лица кои ќе резултираат од негови пропусти во обезбедувањето сигурен, непрекинат и безбеден проток на сообраќајот за целото времетраење на градежните активности, се' до издавањето на Потврдата за преземање,
 - (vi) Инвеститорот не сноси никаква одговорност и е ослободен од сите побарувања на Изведувачот предизвикани од доцнењата на градежните работи заради ненавремено обезбедување на спогодбите и дозволите за променет сообраќаен режим.

Експропријациско 4.13

Изведувачот знае дека е негова должност и одговорност за цело

подрачје и објекти

време на изведувањето на работите да обезбеди сигурен и непрекинат проток на сообраќајот на оваа делница.

Доколку на изведувачот му затребаат дополнителни привремени приоди кон градилиштето, истите Изведувачот ќе ги направи на своја одговорност и свој трошок, ослободувајќи го Инвеститорот од било каква должност или одговорност.

Изведувачот на сопствен ризик и трошок ќе ги обезбеди сите дополнителни експропријациски подрачја и објекти вон областа подложна на постојана експропријација, кои ги смета за неопходни, и изведувачот:

- (i) директно ќе преговара и ќе им плати на сопствениците за времено користење на било кој имот што се граничи со областа на градежните активности,
- (ii) ќе ги изведе сите активности неопходни за враќање на имотот во состојба во која бил непосредно пред да биде користен од страна на изведувачот,
- (iii) на сопствен трошок ќе ги поправи сите штети предизвикани од таквото користење и ќе им плати на сопствениците на имотот за штетите предизвикани од негова страна.

Инвеститорот ќе ги вложи неговите најдобри напори да му помогне на Изведувачот во преговорите за добивање на сите дополнителни експропријациски области, но во никој случај нема да ја преземе на себе одговорноста, која припаѓаат на Изведувачот, ниту сноси некаква одговорност за неуспехот за нивно добивање.

Електрика, вода и гас 4.19

Текстот во потточката 4.19 се менува и гласи:

Изведувачот независно и на сопствен трошок преговара со релевантните компаниите одговорни за обезбедување на неопходните приклучоци, инсталации, комунални услуги и опрема за снабдување со електрика, вода и друга инфраструктура неопходна за вршење на градежните работи и реализација на Договорот.

Сите трошоци предизвикани од приклучоците, изведување на неопходната инфраструктура за истите и трошоците за потрошениите количини ги сноси Изведувачот во скlop на цената утврдена со Договорот и истите не се надоместливи. Инвеститорот треба да ги вложи сите напори за да помогне во процесот на добивање на инфраструктура, меѓутоа не презема никаква одговорност, ниту прифаќа зголемени трошоци или промена на цената кои би настанале заради неможноста или неуспехот на изведувачот да ги обезбеди неопходните инсталации и комунални услуги за снабдување на градилиштето со електрична струја, вода, гас и др.

Опрема и бесплатни материјали на инвеститорот 4.20

Изведувачот ќе користи, без надомест, материјали во сопственост на инвеститорот, кои се обезбедени со вршење на трајна експропријација на земјиштето планирана со Проектната документација за потребите на овој Проект.

Потребата за дополнителни количини на материјали од други позајмишта (до количините дефинирани со Проектната

документација) кои не се во сопственост на инвеститорот и кои нема право да ги користи- се одговорност и на трошок на Изведувачот во склоп на цената утврдена со Договорот.

Инвеститорот ќе назначи и обезбеди земјиште за области за залихи и области за складирање за да се задоволи побарувачката на изградба на проектот.

**Извештај за
напредокот**

4.21

Изведувачот ќе ги подготви сите Извештаи на **англиски јазик**.

На крајот на потточка 4.21, се додава следниов текст:

Во редовни интервали, но не почесто од еднаш месечно, претставниците на Инвеститорот, Надзорот и Изведувачот ќе организираат состаноци на кои, меѓу другото, ќе се разгледуваат Месечните извештаи за напредокот на градежните активности. Записниците од состаноците ќе ги подготвува Надзорот, и ќе ги одобруваат Изведувачот и инвеститорот во рок од 7 дена по состанокот.

Секој записник од состаноците, или негови делови, потпишан од претставниците на Инвеститорот, Надзорот и Изведувачот се смета за доволен, точен, одобрен и потврден запис на дискутираните прашања. Записниците не претставуваат замена на било какво одобрение, упатство или одлука, кои требат да бидат побарани и поднесени во писмена форма, согласно овој Договор.

**Активности на
изведувачот на
градилиштето**

4.23

По првиот став на оваа потточка се додава нов став кој гласи:

Изведувачот се обврзува да ги изведува градежните работи внимателно и трудољубиво, т.е. на начин на кој нема да предизвика никакви штети на тут имот што се наоѓа во или вон експроприраната област. Особено внимание ќе се обрне за време на градежните работи на граничното подрачје вон експроприраната област.

Изведувачот е целосно одговорен за било какви штети предизвикани на граничното подрачје и тут имот заради дезорганизација, несовесност, непрофесионализам, невнимание и други причини од страна на изведувачот.

Компензацијата на сите предизвикани штети, вклучително и компензација на инвеститорот од побарувања за надомест на штета, судски процеси и други трошоци, ќе ја плати Изведувачот.

**Службени
простории за
надзорот**

4.25

Се додава нова потточка 4.25 и гласи:

Во рок на 42 дена од датумот на потпишување на Договорот, Изведувачот ќе обезбеди слободен пристап и локации кои ќе се користат за канцеларии, опрема и возила неопходни за тимот на надзорот.

**Статус на
изведувачот**

4.26

Се додава нова потточка 4.26 и гласи:

Изведувачот на сопствен трошок и сопствена одговорност ќе го регулира својот правен статус за извршување на градежните работи согласно законите во Република Македонија и ќе ги преземе сите одговорности што произлегуваат од законите во Република Македонија. Во рамки на своите можности, Инвеститорот ќе помогне да се забрза оваа процедура, но во никој случај нема да прифати исклучоци пропишани со овој Договор, на своја штета.

5. Номинирани подизведувачи

Се бришат потточките од 5.1. до 5.4

6. Персонал и работна рака

Ангажирање на кадар и работна рака	6.1	На крајот на текстот од оваа потточка, се додава следниов текст: Изведувачот нема да вработува локални работници кои не презентирале доказ за легален престој во државата на Инвеститорот.
Здравје и безбедност	6.7	Текстот на потточката 6.7 се менува и гласи: Изведувачот во секое време ќе ги презема сите неопходни предострожности за здравјето и безбедноста на персоналот и физичките работници на градилиштето и ќе обезбеди простории за пружање прва помош. Изведувачот ќе обезбеди итна служба (на повик) и медицинска служба од најблиската медицинска установа во случај на потреба за целиот персонал и физички работници на градилиштето, односно вработените на Изведувачот, Подизведувачите, Надзорот и Инвеститорот. Изведувачот ќе ги преземе сите неопходни мерки за да ги задоволи соодветните барања за хигиена и здравје и за превенција на епидемии. Изведувачот има обврска да ги преземе сите мерки и предострожности за сигурност и безбедност на сите физички работници на градилиштето согласно важечките закони, стандарди и регулативи. За таа цел, изведувачот е обврзан да ја подготви и поднесе потребната документација и да ги обезбеди бараните одобренија од надлежните државни институции. Изведувачот е должен да му поднесува копии од издадените одобренија на надзорот. Заедно со копиите, Изведувачот му поднесува на одобрување на Надзорот детален елаборат за сите мерки што треба да бидат преземени како гаранција за безбедноста на физичките работници на градилиштето. Меѓу другото, елаборатот ги пропишува средствата и опремата за лична заштита кои вработените се обврзани да ги носат на градилиштето. Надзорот ќе го отстрани секој вработен од градилиштето кој нема соодветна опрема, не ги почитува или не ги користи пропишаните средства за лична заштита и заштитната опрема за време на извршувањето на градежните работи. Исто така, Надзорот нема да одобрува вршење на било кој дел од градежните работи доколку Изведувачот не ги преземал или извршил неопходните мерки за безбедно извршување на работите и безбедност на физичките работници, или доколку тие не се во

склад со барањата во издаденото одобрение. Изведувачот сноси целосна одговорност за сите прекини на работите, материјалните импликации, повреди или смртни случаи.

Изведувачот назначува референт за превенција на несреќи на градилиштето кој е одговорен за одржување на безбедноста и заштитата од несреќи. Оваа личност мора да е квалификувана за таа одговорност и ќе има овластување да издаде упатства и да преземе заштитни мерки за спречување несреќи. Во текот на извршувањето на градежните работи, Изведувачот е должен да обезбеди се' што ќе побара референтот, а што му е потребно за да ги примени овие одговорности и овластувања.

Изведувачот е должен да му праќа на Надзорот детален извештај за секој несреќен случај веднаш штом тоа стане изводливо по несреќата. Изведувачот е должен и да води евиденција и да поднесува извештаи за здравјето, безбедноста и општата состојба на лицата, како и за штетата по имотот, како што надзорот може реално да бара.

Изведувачот е должен да спроведува програма за редовно информирање и едукација за опасноста од ХИВ-СИДА со цел намалување на ризикот од пренесување на ХИВ вирусот помеѓу вработените, како и меѓу вработените и локалното население, промоција на раното дијагностицирање и помагање на засегнатите (заболените) индивидуи. Сите вработени и физички работници мора да бидат вклучени во оваа програма. Изведувачот има обврска најмалку еднаш на шест месеци да спроведува кампањи за информирање, едукација и консултации во врска со ризиците, опасностите и влијанието, како и соодветното однесување за избегнување на сексуално преносливите болести или инфекции општо земено, а особено на ХИВ-СИДА.

Во програмата што ќе се поднесува за извршување на градежните работи, согласно потточката 8.3 (Програма), изведувачот ќе вклучи програма за олеснување во врска со сексуално преносливите болести или инфекции, вклучително и ХИВ-СИДА.

На изведувачот нема дополнително да му се плаќа за трошоците за реализација на овие должности, туку ќе се смета дека тие се вклучени во цената дефинирана со Договорот.

Персонал на изведувачот	6.9	По став (д), се додава нов став (е) кој гласи: (е) не ги почитува и извршува наредбите, упатствата и одлуките издадени од страна на Надзорот согласно Условите на овој Договор.
Евиденција на персоналот и опремата на изведувачот	6.10	На крајот на потточка 6.10, се додава следниов текст: Дополнително на ова, Изведувачот ќе води и евиденција во Градежната книга на дневна основа, како што е дефинирано во Точка 1 (Општи одредби).
Персонал од странство	6.12	Првиот став се брише и се заменува со следниов текст: За потребите на овој проект, Изведувачот може да донесе во земјата странски експертски и менаџерски персонал заради

извршување на градежните работи до степен дозволен со важечките закони.

Соодветно, изведувачот може да донесе во земјата и работна сила (физички работници) под следниве услови:

(а) таквите работници:

(i) да се вработени кај Изведувачот за други проекти најмалку **1 година** претходно, или

(ii) да се граѓани на земјата на Изведувачот, и

(б) нивниот број да биде во рамките на оној дозволен со важечките закони на државата на Инвеститорот.

Изведувачот е должен да му обезбеди на ваквиот персонал неопходни визи за престој и дозволи за работа. На барање на Изведувачот, Инвеститорот ќе направи напор навремено и ефикасно да му помогне на Изведувачот во обезбедувањето на сите локални, државни или владини дозволи за ваквиот персонал на Изведувачот.

7. Постројки, материјали и квалитет на работата

Инспекција	7.3	По ставот (б), се додава став (с) кој гласи:
		(с) Инвеститорот не е должен да го информира Изведувачот за своите посети на градилиштето, а Изведувачот нема да го попречува пристапот на овластениот персонал на Инвеститорот на градилиштето.

8. Почеток, доцнење и прввремено запирање

Почеток на градежните работи	8.1	Текстот во став 8.1 се менува и гласи:

За датум на почеток на работите се смета датумот на кој Надзорот ги поднесува до Изведувачот упатствата за почеток на градежните работи.

Надзорот ги поднесува упатствата за почеток на градежните работи не подоцна од 28 дена откога сите од наведените задачи ќе бидат завршени:

(1) ќе биде обезбедена Гаранција за извршување на работите од страна на Изведувачот
(2) обезбедена на Изведувачот разумна евидентија за финансиските ангажмани на Инвеститорот (согласно потточка 2.4 [Финансиски аранжмани на инвеститорот].
(3) инвеститорот ќе обезбеди доказ на Изведувачот дека е издадено „одобрение за градба“
(4) кога Гаранцијата за авансна исплата е издадена и одобрена од Надзорот и Инвеститорот
(5) кога е реализирана авансна исплата кон Изведувачот
(6) кога Инвеститорот ќе му обезбеди на изведувачот право на пристап кон и поседување на, сите критични делови на градилиштетот согласно програмата за градење одобрена од Надзорот и Инвеститорот, се до цел активностите на |
|-------------------------------------|-----|---|

критичните делови да започнат без доцнење.

Изведувачот ќе започне со вршење на градежните работи штом тоа стане разумно возможно по датумот на почетокот на работите, и ќе продолжи со градежните активности со потребната динамика и без одлагање.

Доколку горенаведените упатства на Надзорот не се примени од страна на Изведувачот во рок од **365 дена** од потпишувањето на Договорот, изведувачот има право да го раскине Договорот, согласно потточка **16.2** [Раскинување од страна на Изведувачот] од Општите услови на договорот.

Програма	8.3	По ставот (д), се додава став (е) кој гласи: (е) Финансиски распоред со кој Изведувачот ќе ги дефинира своите планирани финансиски приходи на проектот.
Продолжување на рокот за завршување	8.4	Се додава следниот текст на крајот на потточката: Вообичаената температура во државата на инвеститорот во текот на годината варира од -25° до $+40^{\circ}$ (Целзиусови степени). Инвеститорот ќе прифати продолжување на рокот за завршување согласно потточката (ц) (екстремно лоши климатски услови) само доколку е донесена соодветна одлука за тоа од овластена владина институција и само за период на кој се однесува таквата одлука.

9. Испитувања пред завршување

Неуспешни испитувања пред завршување	9.4	Од потточката 9.4 се брише став (ц). Текстот по став (ц) од потточката 9.4 се брише.
--------------------------------------	-----	---

10. Преземање од инвеститорот

Преземање на градежните работи целосно и делумно	10.1	Текстот на став 10.1 се менува и гласи: Кога градежните работи се завршени согласно овој Договор и задоволително ги поминале сите испитувања по завршување што се пропишани со овој Договор, Изведувачот може да достави писмено известување за тоа до Надзорот, со копие до Инвеститорот, и заедно со писмена изјава дека со должна динамика ќе ги заврши сите заостанати работи во период определен од Надзорот. Таквото известување и потфат се смета за барање од Изведувачот до Надзорот, т.е. Инвеститорот, да организира инспекција за преземање согласно Законот за градење применлив во државата на Инвеститорот. Доколку, по мислење на надзорот, градежните работи не се завршени согласно овој Договор, надзорот ќе му даде писмени упатства на Изведувачот со детално наведени работи кои се бара од Изведувачот да се завршат пред вршење на горенаведената инспекција. Доколку Надзорот смета дека градежните работи се завршени, поднесува писмено известување и изјава до Инвеститорот како потврда дека градежните активности се комплетирани согласно овој Договор и дека се подготвени за инспекција за преземање. Инспекцијата за преземање ја врши комисија составена од експерти назначени од
--	------	---

релевантен државен орган, а инспекцијата и извештајот за преземањето се основен предуслов за издавање на Потврдата за преземање од истиот орган.

Со издавањето на Потврдата за преземање (дозвола за употреба) од страна на Министерството за транспорт и врски, се смета дека градежните работи се комплетирани и периодот за пријавување на недостатоци започнува да се засметува од тој датум.

Сите трошоци за водење на пропишаната правна процедура за вршење на инспекцијата за преземање и обезбедување на потврдата за преземање (дозвола за употреба) на изведените работи ги сноси Инвеститорот.

Надзорот ќе го известува Изведувачот и за сите недостатоци во изведените работи кои влијаат врз целосното завршување, а што може да се појават по инструкциите, а пред завршувањето на градежните работи.

Се смета дека изведувачот е запознаен со легислативата што се однесува на методот и условите за преземање на градежните работи, а сите дополнителни трошоци како резултат на прекорачување на рокот, или неможноста да се обезбеди потврдата за преземање (дозволата за употреба) заради пропуст на Изведувачот, ги сноси Изведувачот.

Инвеститорот не смее да користи било кој дел од градежните работи (освен како привремена мерка која е или утврдена во овој Договор или договорена од двете Страни) се до издавањето на потврдата за преземање (дозволата за употреба).

**Преземање на
делови од
изведените
градежни работи**

10.2

Текстот во став 10.2 се менува и гласи:

Само доколку не е стриктно наведено во дозволата за градба, дел од градежните работи може да биде предмет на делумно преземање и обезбедување на потврда за преземање (дозвола за употреба) само на дел од изведените градежни работи. Процедурата и процесот за обезбедување на потврда за преземање на делови од изведените градежни работи се дефинирани во потточка 10.1 од овој Договор [Преземање на градежните работи целосно и делумно].

**Попречувања при
испитувањата
пред завршување**

10.3

Текстот во став 10.3 се менува и гласи:

Доколку Изведувачот е спречен во тек на повеќе од 14 дена да ги изведе испитувањата пред завршување заради причина која е одговорност на инвеститорот, се смета дека преземањето на работите целосно или делумно е одложено заради пропуст на Инвеститорот.

Надзорниот инженер потоа ќе издаде соодветни упатства, а изведувачот ќе ги направи испитувањата штом е тоа возможно, но пред крајниот рок на периодот за пријавување на недостатоци. Надзорниот инженер ќе бара испитувањата пред завршување да се направат со давање известување 14 дена претходно и согласно релевантните одредби на овој Договор.

Доколку Изведувачот се соочи со доцнење и/или како резултат на истото предизвика трошоци при изведувањето на испитувањата пред завршувањето, Изведувачот писмено ќе го извести Надзорниот инженер и, согласно потточка 20.1 од Општите услови на договорот [Побарувања на изведувачот], има право на:

- (a) продолжување на времето за секое такво одложување доколку завршувањето е или ќе биде одложено, согласно потточка 8.4 [Продолжување на времето за завршување], и
- (b) плаќање на секој таков трошок плус профит, кој ќе биде вклучен во цената утврдена со овој Договор.

По добивањето на вакво известување, Надзорниот инженер ќе продолжи согласно потточка 3.5. [Решенија] од Општите услови на договорот за спогодби или решенија по овие прашања.

Површини кои треба да се вратат во првобитна состојба 10.4 Оваа потточка се брише.

13. Измени и корекции

Корекции заради промени во законодавството 13.7 На крајот на оваа потточка се додава следниов текст:

Соодветно, доколку дојде до намалување на трошоците заради промени во локалните закони по основниот датум, надзорниот инженер ќе постапува согласно потточка 3.5. [Решенија] и ќе ги намали трошоците во цената утврдена со Договор.

Без оглед на претходното, ваквото зголемување или намалување на трошоците нема посебно да се плаќа или одобрува доколку претходно било земено предвид при индексирањето на сите внесови во формулите за прилагодување на цените согласно одредбите на потточка 13.8.

Корекции за промени во трошоците 13.8 Точката 13.8 се менува и гласи:

Корекции на цените i Сумите што се плаќаат на изведувачот во различни валути, согласно точка 14, ќе се прилагодат во смисол на зголемување или намалување на трошоците за работна сила, опрема на изведувачот, постројки, материјали и други внесови во градежните работи со примена на формулите пропишани со оваа точка на тие суми.

Други измени во трошоците ii Во случај компензацијата на порастот или падот на трошоците да не е целосно покриена со одредбите на оваа или други точки од овој Договор, единствените износи и цени вклучени во овој

Договор ќе се сметаат дека ги содржат износите за покривање на евентуални други порасти и падови на трошоците.

Формулa за корекции

iii

Корекцијата на потврдата за времена исплата во однос на промените во трошоците и легислативата ќе се определи со одделни формули за секоја валута на плаќање. Формулите ќе бидат од следниов описан тип:

$$P_n = \left[A + Bx \frac{L_n}{L_o} + \sum C_i x \frac{M_{n,i}}{M_{o,i}} + \sum D_i x \frac{E_{n,i}}{E_{o,i}} \right] x \frac{Z_n}{Z_o}$$

каде:

P_n е коефициент на корекција на цената кој треба да се примени на сумата во секоја конкретна валута за плаќање на работа извршена во одреден месец, определена согласно точка 14, каде таквите корекции и дополнителната работа не се на друг начин предмет на корекција;

A е константа специфицирана во податоците за Договорот, која го претставува неприлагодливиот дел во плаќањата по договорот;

B, C_i, D_i итн. се коефициенти кои ги претставуваат проценетите односи на секој елемент од трошокот (работна сила, материјали, користење на опрема) поврзан со извршување на работите целосно или делумно, нето провизорни суми, како што е специфицирано во податоците на договорот;

L_n, M_n, E_n итн. се актуелни индекси на трошоци или референтни цени на елементи на трошоци во соодветна валута за месец "n", определен согласно оваа потточка, став iv, применливо на секој трошок по елементи, и

L₀, M₀, E₀ итн. се индекси на основна цена или референтни цени што соодветствуваат со горенаведените ценовни елементи на датумот специфициран со оваа потточка, став iv.

Корективниот фактор Z_0/Z не е применлив за локалната компонента валута МКД Денар заради одредбите на потточката 14.15. Ќе се применува само за исплата на компоненти за странски валути (американски долари). Z_0 е еднакво на 1.3644 кој е бројот на единици на USD еквивалент на една единица на Евро издадена од Европската Централна Банка на 1 февруари 2013г (1Euro=1,3644 USD) а Z_n е соодветниот број за вакви единици на валута а кој преовладува на денот на издавање на секоја

потврда за исплата.

Деталите и основните извори на индекси се дадени во став iv на оваа потточка.

Податоци на прилагодување

iv

Во прилог следи табелата со податоци за прилагодување:

Број	Елементи на чинење	кофициенти
A	Неприлагодливо	20%
B	Трошоци за живот	20%
C	Материјали	40%
C1	Производство на други не-метални минерални производи	4%
C2	Производство на кокс и рафинирани нафтени производи	8%
C3	Други руди и камен	
C4	Обезбедување на електрична енергија, гас, пареа и климатизација	4%
C5	Производство на основни метали	4%
C6	Производство на хемикалии и хемиски производи	2%
D	ОПРЕМА И ПОСТРОЛКИ	20%
D1	Производство на машини и опрема	10%
D2	Производство на моторни возила, приколки и полуприколки	10%
	ВКУПНО	100%

Индекс за Б се зема според индексот за животни трошоци (индекс на потрошувачки цени), и индексите за Ci и Di се земаат според цената на индекси на производителите (индекси на цените на производители) наведени во "Месечниот статистички извештај", објавен од Институтот за статистика на Македонија. (Индексите на цените на производителот).

Освен ако не е поинаку предвидено во посебните услови на договорот, индексите на основната цена или цените ќе бидат од јануари 2013 година.

Износ кој е предмет на корекција на цената

v

Износ кој е предмет на корекција на цената е износот на извршените градежни работи наведени во потврдите за времени исплати намалени за:

- износот на авансна уплата поткрепен со потврдите за времени исплати, и
- износот на кредитот поткрепен со потврдата за времени исплати.

Корекција на цената за

vi

За уплатените авансни плаќања или кредити, корекцијата на цената ќе се врши со земање предвид зголемувањето или намалувањето на

уплатените авансни плаќања и кредити за материјали		индексите во периодот на основниот месец најмногу до 28-иот ден пред уплатата на авансното плаќање или кредит.
Корекција на цената од приемот до уплатата на потврдите за времени исплати	vii	Изведувачот нема право да бара корекција на цените за извршените градежни работи во периодот меѓу приемот на привремена изјава за плаќање од страна на надзорниот инженер до денот на уплатата наведен во точка 14.
Извори на индексите и тежинските фактори	viii	Изворите на индексите ќе бидат оние наведени во податоците на Договорот одобрени од надзорниот инженер. Индексите ќе бидат соодветни за нивната цел и ќе се однесуваат на изворот на внесови предложен од изведувачот, врз база на кои тој ја пресметува својата договорна цена и очекуваните барања по странски валути. Како предложена основа за корекција на цени, Изведувачот поднесува, заедно со тендерот, табеларен преглед на тежинските фактори и изворот на индекси во договорните податоци, кои ќе се предмет на одобрение на надзорниот инженер.
Основни, тековни и провизорни индекси	ix	Основните ценовни индекси или цени ќе бидат од јануари 2013г. Актуелните индекси или цени ќе бидат оние што преовладуваат на последниот ден од периодот на кој се однесува конкретна потврда за времена исплата. Доколку актуелните индекси не се на располагање, ќе се користат провизорни индекси определени од надзорниот инженер, предмет на подоцнежни корекции на износите платени на изведувачот, кога актуелните индекси ќе бидат на располагање.
Корекции по завршувањето	X	Доколку Изведувачот не успее да ги заврши градежните работи во рокот пропишан со точка 8, корекција на цените после тоа до датумот на завршување на работите ќе се направи со користење или на индикаторите или на цените во однос на пропишаниот датум на завршување, или на актуелните индекси или цени – она што е пополовно за Инвеститорот, под услов дека ако се дозволи продолжување на рокот согласно точка 8, одредбата погоре ќе се примени само на корекции направени по истекувањето на продолжениот рок.
Тежински фактори	xi	Тежинските фактори за секој од ценовните фактори наведени во договорните податоци ќе се коригираат доколку, според мислењето на Надзорниот инженер, се неразумни, небалансираны или непримениливи како резултат на различна или дополнителна работа веќе извршена или наложена под точка 8 или од некоја друга причина.

14. Договорна цена и исплати

Договорна цена 14.1 Текстот на потточка (а) и (б) се менува и гласи:

(a) Договорната Цена ќе биде договорена или утврдена според Под-Клаузула 12.3 [евалуација] и ќе биде предмет на корекција во согласност со Договорот. Со оглед на природата на избраниот тип на договор, договорено е привремената договорна цена да се состои од износот на Предмерот (373,898,000.07 евра) и Привремената Сума (37,389,800,00 евра). Горе-наведените цени не го вклучуваат данокот на додадена вредност (ДДВ). Привремената Сума ќе се користи за покривање на промени, дополнителните работи и прилагодување на цената под овој Договор. Тоа може или не мора да се случи, може да биде позитивна или негативна, но мора да биде поврзана со реалната работа на Изведувачот на проектот ако е позитивна. Вкупен износ од 505.044.966,98 ам.долари, што е еквивалентно на 90% на Цената на Привремениот Договор согласно посебен девизен курс (1 евро = 1,3644 американски долари) во согласност со под-клаузула 14.15 на посебните услови на договорот, ќе бидат позајмени од Кинеската Банка.

(b) Со исклучок на ДДВ, царински и акцизни давачки, Изведувачот е должен да ги плаќа сите даноци, такси и давачки што со овој Договор се бара да ги плаќа согласно законите во државата на инвеститорот и договорната цена нема да се коригира за било кој од овие трошоци, освен согласно потточка 13.7 [Корекции за промени во легислативата];

Примена на привремени одобренија за исплата

14.3

Текстот во првиот став се менува и гласи:

Изведувачот ќе му поднесе на надзорниот инженер привремено одобрение за исплата во **седум оригинални примероци** по крајот на секој месец, во форма одобрена од Надзорниот инженер, која детално ќе ги покажува износите на кои Изведувачот смета дека има право, заедно со дополнителни документи кои ќе вклучуваат извештај за напредувањето во текот на овој месец согласно потточка 4.21 [Извештаи за напредување].

На крајот на потточка 14.3 се дадава следниов текст:

Вредноста и квантитетот на целосно завршените работи се одржуваат кумулативно со потврди за месечни плаќања.

Следнава дополнителна документација (доколку е применливо) е обврзувачка како интегрален дел на привремените потврди за плаќање:

- (i) Елаборат за корекциите (доколку е применливо) заради промените во трошоците (разлики во цени), со копии од објавените индекси со кои се калкулира согласно потточка 13.8,
- (ii) Елаборат за кумулативно задолжување и потврда за авансно плаќање согласно потточка 14.2,
- (iii) Елаборат за кумулативно задолжување и отплата на материјали и постројки согласно потточка 14.5 од Општите

услови на договорот,

- (iv) Елаборат со детални калкулации и евидентции што произлегуваат од точка 20,
- (v) Други прилози со кои други финансиски импликации ќе се објаснуваат и докажуваат согласно Договорот.

Издавање на привремени одобренија за исплата

14.6

Текстот во првиот став се менува и гласи:

Ниеден износ нема да биде заверен или исплатен се' додека Инвеститорот не ја добие и одобри гаранцијата за добро извршена работа. После тоа, надзорниот инженер, во рок од **28** **дена** од приемот на изјавата и придружната документација, **му доставува на инвеститорот** привремено одобрение за исплата во кое е наведен износот кој надзорниот инженер смета дека треба да се плати, заедно со сите придружни детали за било кое намалување или задршка кој надзорниот инженер ги извршил согласно изјавата. Примероци заверени од Инвеститорот им се доставуваат на надзорниот инженер и на Изведувачот.

Исплата

14.7

Се додава следново:

Инвеститорот се смета за одговорен за вршењето на исплатата согласно овој Договор во случај сумата на заемот од Кинеската Банка да не е доволен да ја покрие целата сума на исплата согласно овој Договор.

Задочната исплата

14.8

Да се избрише и замени вториот став на потточка 14.8, со следново:

Овие финансиски трошоци се пресметуваат на годишна стапка од 2,75% над есконтната стапка од Европската Централна Банка.

Исплата на задржани средства

14.9

Се додава следниов текст на крај на оваа потточка:

Кога задржување на средства достигнува 60% од лимитот на задржување на пари што е наведена во податоците на Договорот, Инвеститорот треба да се изврши исплата на половина (50%) од лимитот на задржување на пари на Изведувачот ако тој обезбеди и достави гаранција, во форма издадена од ентитет кој го одобрува Инвеститорот, во износи и валути еднакви на исплатата.

Гаранцијата има важност и е спроведлива се додека Изведувачот ги спроведува и откога ќе ги заврши градежните работи и од кога ќе ги отстрани сите неправилности во Периодот за отстранување на неправилности, а гаранцијата се враќа на Изведувачот кога овие обврски се сертифицирани од страна на

Инвеститорот/Надзорот како разрешени.

Валута на исплата 14.15

Цените во договорот се изразени во Евра, но плаќањето на Изведувачот ќе биде делумно во Американски долари (странска валута) од Кинеската Банка и делумно во денари (локална валута) од страна на Инвеститорот во однос на секој заверена исплата. Соодносот меѓу странска валута и локалната валута се определува во согласност со договорот за заем потписан со Кинеската Банка.

Девизен курс меѓу Еврото и Американски долар: Референтната девизна стапка на 1 февруари, 2013 (1 евро = 1,3644 американски долари), кој беше објавен од страна на Европската централна банка, ќе се користи како основна стапка во пресметката за апликацијата за заем.

Пресметката за US\$ компонента во секоја потврда за уплата ќе биде предмет на прилагодување на цената, согласно потточка 13.8 од овој Договор.

Девизен курс помеѓу Евро и МКД Денар: Девизен курс што ќе се користи во пресметки на МКД компонентата во потврдите за времени исплати е:

Средниот курс на Народната банка на Република Македонија што важи на датумот на издавање на потврдата за времена исплата.

Неплаќања од страна на инвеститорот

14.17

Се додава нова потточка 14.17 и гласи:

Без оглед на било која точка од овој Договор, Инвеститорот нема да врши никакви плаќања пред изведувачот да достави доказ дека го регулирал својот легален статус за реализација на овој Договор, согласно законите во државата на Инвеститорот. До тој датум, Изведувачот нема право на побарувања согласно потточка 14.8 [Одложени плаќања], а Инвеститорот нема да прифаќа било какви други дополнителни трошоци или побарувања настанати заради таков пропуст од страна на Изведувачот.

17. Ризик и одговорност

Права на интелектуална и индустриска сопственост

17.5

На крајот на оваа потточка, се додава следниов текст:

Сите планови, цртежи (нацрти), спецификации, проекти, извештаи и друга документација и софтвер подгответи од Изведувачот во рамките на овој Договор, стануваат и остануваат интелектуална сопственост на Инвеститорот, а Изведувачот е должен, пред овој Договор да биде раскинат или да истече, на Инвеститорот да му ја достави целата документација, со

приложен детален список на се' што е поднесено. Доколку изведувачот, за изведба на било кој дел од градежните работи, користи дозволи (лиценци) или документи и софтвер со заштитени права на интелектуална и индустриска сопственост, истите ги обезбедува на сопствен трошок, а по завршувањето на градежните работи тие права и лиценци му ги предава на инвеститорот без никаква компензација. Изведувачот исто така е целосно одговорен за законитоста на користењето на сите права на интелектуална и индустриска сопственост при вршењето на градежните работи, како и за сите спорови и побарувања кои евентуално би произлегле од тоа користење.

20. Побарувања, спорови и арбитража

Побарувања на изведувачот 20.6 Се брише целиот текст во (с) и се заменува со следниот текст: местото на арбитражта е Париз, Франција.

Contract Agreement

THIS AGREEMENT is made on the _____ day of _____ 2013 by and between

Public enterprise for state roads of Republic of Macedonia, having its principal office at Dame Gruev No.14, 1000 Skopje (hereinafter called the "Employer", which expression shall include the successors, legal representative and permitted assignees) of the one part

and

Sinohydro Corporation Limited, a company incorporated and existing under the laws of the people's Republic of China with its principal office at No. 22, Chegongzhuang West Avenue, Haidian District, Beijing, 100048, People's Republic of China (hereinafter referred to as the "Contractor", which expression shall include the successors, legal representative and permitted assignees) of the other part.

WHEREAS the Employer is desirous that the Works known as Kicevo-Ohrid Motorway Project will be executed by the Contractor, and has accepted a Bid by the Contractor for the execution and completion of such Works and the remedying of any defects therein, with Contract Amount of 411.287.800,07 EUR consisting of accepted BOQ amount of (373.898.000,07 EUR) and the Provisional Sum of (37.389.800,00 EUR).

NOW THIS AGREEMENT WITNESSETH as follows:

1. In this Agreement, words and expressions shall have the same meanings as are respectively assigned to them in the Conditions of Contract hereinafter referred to.
2. The following documents shall be deemed to form and be read and construed as part of this Agreement:
 - (a) This Contract Agreement
 - (b) The Particular Conditions of Contract - Part A (Contract Data)
 - (c) The Particular Conditions of Contract - Part B (Specific Provisions)
 - (d) The General Conditions of Contract (FIDIC red book 1999 edition)
 - (e) The Priced Bill of Quantities (updated after negotiation)
 - (f) The Technical Proposal
 - (g) The Employer's Tender Documents forwarded to Contractor before deadline of bid submission
3. The aforesaid documents shall be taken as complementary and mutually explanatory of one another, but in the case of ambiguities or discrepancies shall take precedence in the order set out above.

4. In consideration of the payments to be made by the Employer to the Contractor as hereinafter mentioned, the Contractor hereby covenants with the Employer to execute and complete the Works and remedy any defects therein in conformity with the provisions of the Contract.
5. The Employer hereby covenants to pay the Contractor in consideration of the execution and completion of the Works and the remedying of defects therein the Contract Price at the times and in the manner prescribed by the Contract.
6. This Agreement shall come into full force and effect upon its being officially signed by the authorized representatives of the Employer and the Contractor. It shall be officially signed only if the text of this contract agreement and the text of corresponding loan agreement are enacted by the Macedonian parliament and published in the Official gazette of Republic of Macedonia.

For and on behalf of the Employer

For and on behalf of the Contractor

 Name:
 Title:

 Name:
 Title:

 Name:
 Title:

 Name:
 Title:

(iii) Particular Conditions of Contract (PC)

The General Conditions shall be the Conditions of Contract for Construction for Building and Engineering Works Designed by the Employer (FIDIC Red Book, Edition 1999).

The following Particular Conditions shall supplement the General Conditions (GC). Whenever there is a conflict, the provisions herein shall prevail over those in the GC.

Section Kicevo - Ohrid

Volume 1: THE CONTRACT

(iii): PARTICULAR CONDITIONS (PC)

Part A - Contract Data (CD) (Appendix to Tender)

Conditions	Sub-Clause	Data
Employer's name and address	1.1.2.2 & 1.3	Public Enterprise for State Roads (PESR) Dame Gruev 14, 1000 Skopje Republic of Macedonia
"Employer"	1.1.2.2	For the needs of interpretation, according to the local Law on Construction (Official Gazette 130/2009, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12) the term "Builder" has the same meaning with "Employer", and "Supervising Engineer" has the same meaning with "Engineer".
"Contractor"	1.1.2.4 & 1.3	Sinohydro Corporation Limited, Chegongzhuang West Road No.22, Haidian District, 100048, Beijing, P.R.China
Engineer's name and address	1.1.2.4 & 1.3	
Bank's name	1.1.2.11	
Borrower's name	1.1.2.12	Public Enterprise for State Roads (PESR)
Time for Completion	1.1.3.3	1368 days for the entire works, starting from the Commencement date until the Taking-Over Certificate (Permission for use) is issued.
Taking-Over Certificate	1.1.3.5	According to the Law on Construction (Official Gazette 130/2009, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12) it is "Permission for use" issued by competent government entity (Ministry of Transport and Communications)
Defects Notification Period	1.1.3.7	2 years from the date when the competent government institution, in accordance with the Law, has issued the Taking-Over Certificate (Permission for use)
Accepted Contract Amount	1.1.4.1	Total value of this Contract is: 411.287.800,07 EUR consisting of accepted BOQ amount of (373.898.000,07 EUR) and the Provisional Sum of (37.389.800,00 EUR).
Sections	1.1.5.6	The Works under this Contract present one sole section. Taking-over could be subject to separation of individual sections according to Macedonian law.

Section Kicevo - Ohrid

Volume 1: THE CONTRACT

(iii): PARTICULAR CONDITIONS (PC)

Conditions	Sub-Clause	Data
Electronic transmission systems	1.3	e-mail
Governing Law	1.4	Laws of the Republic of Macedonia
Ruling language	1.4	English
Language for communications	1.4	English
Conditions for the Parties for entering into a Contract Agreement	1.6	The initialized contract will come into force and shall be legally binding when signed by the authorized representatives of the Employer and the Contractor. The contract shall be signed only if the text of this contract agreement and the text of corresponding loan agreement are enacted by the Macedonian parliament and published in the Official gazette of Republic of Macedonia.
Time for access to the Site	2.1	Details are presented in PC.
Engineer's Duties and Authority	3.1(b)(ii)	Engineer may approve increasing of the value, without prior consultation with the Employer, for single amount not exceeding 0.1 % of the Contract Price, i.e. cumulative (total) amount not exceeding 1% of the Contract Price. For all values and amounts higher than stated one, the Engineer should receive prior approval by the Employer.
Engineer's Duties and Authority	3.2.	The Engineer team appointed by the Engineer is in the following composition: shall be appointed by the Employer before the Commencement Date Project Engineer manages with the Engineer team and shall have the necessary authorizations assigned to him by the Engineer
Performance Security	4.2	Performance Security shall be in a form of unconditional and irrevocable Demand Guarantee in amount of 10% of the Accepted Contract Amount and in the same currencies of the Accepted Contract Amount. Validity of the Performance Security also includes the Defects Remedy Period. (time period 1368 days +24 months)

Section Kicevo - Ohrid

Volume 1: THE CONTRACT

(iii): PARTICULAR CONDITIONS (PC)

Conditions	Sub-Clause	Data
Contractor's Representative	4.3	Project Manager appointed by the Contractor is: shall be appointed by the Contractor before the Commencement Date
Nominated Subcontractors	5.1	(a) Nominated Subcontractors under the Contracts are: not applicable
Normal working hours	6.5	The Contractor shall plan and adapt working hours of the engaged labor taking into consideration the local laws in force, weather conditions, planned or reviewed time schedule and deadline for execution and completion of the Works.
Delay damages for the Works	8.7 & 14.15(b)	0.03 % of the Contract Price per day.
Maximum amount of delay damages	8.7	10 % of the Contract Price.
Provisional Sums	13.5.(b)(ii)	10%
Adjustments for Changes in Cost	13.8	Details are presented in PC.
Total advance payment	14.2	15% of the Accepted Contract Amount payable in the currencies and proportions in which the Accepted Contract Amount is payable. Total advance payment shall be paid in one installment.
Repayment amortization rate of advance payment	14.2(b)	Reimbursement of the Advance Payment shall commence in the next Interim Payment Certificate following that the cumulative value of finished works has reached 20 per cent of the Accepted Contract Amount, and shall be made at the rate of 20 per cent of the amounts of all the following Interim Payments Certificates until such time as the Advance Payment has been fully reimbursed.
Percentage of Retention	14.3	5% of the value of executed works on each interim payment certificate
Limit of Retention Money	14.3	5% of the Accepted Contract Amount
Schedule of Payments	14.4.	This Contract does not include schedule of payments
Plant and Materials	14.5(b)(i)	Not applicable

Section Kicevo - Ohrid

Volume 1: THE CONTRACT

(iii): PARTICULAR CONDITIONS (PC)

Conditions	Sub-Clause	Data
	14.5(c)(i)	Not applicable
Minimum Amount of Interim Payment Certificates	14.6	0.75 % of the Accepted Contract Amount
Publishing source of commercial interest rates for financial charges in case of delayed payment	14.8	2.75% over the discount rate of the European Central Bank
Currency of Payments	14.15	The Contract price is expressed in EUR. Chinese bank will pay to the Contractor 90% in US\$ and the Employer will pay 10% in MKD (Macedonian denars) of the contract value.
Maximum total liability of the Contractor to the Employer	17.6	The product of 1 times the Accepted Contract Amount
Periods for submission of insurance:	18.1	
a. evidence of insurance		42 days
b. relevant policies		84 days
Minimum amount of third party insurance	18.3	100,000 Euro
Date by which the DAB shall be appointed	20.2	84 days after the Commencement date
The DAB shall be comprised of	20.2	Three Members
List of potential DAB sole members	20.2	To be appointed
Appointment (if not agreed) to be made by	20.3	<ul style="list-style-type: none"> • One member appointed by the Employer • One member by the Institution of Civil Engineers (ICE) based in London • One by the Contractor
Rules of arbitration	20.6 (a)	Rules of Arbitration of the International Chamber of Commerce (ICC) - Paris
Place of arbitration		Paris
Language of arbitration		English

Part B - Specific Provisions

1. General Provisions

Parties and persons	1.1.2. After the paragraph 1.1.2.4. a new paragraph is added:
1.1.2.4.a.
"Project Engineer" is a person (persons) to whom authorities are delegated, according to the Sub-clause 3.2 [Delegation by the Engineer]
Dates, Tests, Deadlines and Completion	1.1.3.5 The text of the paragraph 1.1.3.5 is changed as follows:
"Taking-Over Certificate" has the same meaning with "Permission for Use" and refers to the Certificate issued in accordance with the Clause 10 [Employer's Taking-Over].
Other definitions	1.1.6. After the paragraph 1.1.6.9., the following paragraphs are added:
1.1.6.10.
"Work Book" is a document which during the accomplishment of the Works shall continuously and daily be kept at the Site and where records are made of the following data, as a minimum: the date, working hours, weather conditions, the number, structure and qualification of Contractor's labour and personnel, recruited Contractor's machines, Plant and Equipment, description of performed daily works with exact specification of all the items in accordance with the Bill of Quantities, all notifications communicated between the Contractor and the Engineer, instructions, notices and decisions from the Engineer, etc.
The Contractor maintains the Work Book in original and copy, original is for the Engineer and copy for the Contractor.
Work Book at each moment should be available to the Engineer for review, comments, corrections, notices and signature.

1.1.6.11.
"Book of Quantities" is a document which during the accomplishment of the Works shall permanently be kept at the Site and where, on the basis of either joint measurements by the Contractor and the Engineer, or measurements by the Contractor checked and verified by the Engineer, records are made of actual quantities of the relevant items for accomplished Works, according to Bill of Quantities.
The Contractor maintains the Book of Quantities in original and copy, original is for the Engineer and copy for the Contractor.
Book of Quantities at each moment should be available to the Engineer for review, comments, corrections and signature. |
| Care and Supply of Documents | 1.8. Add the following:
The Employer shall supply to the Contractor two copies (hard copy) of the Design Documentation prepared in English language. If the Contractor has a need of translation of the |

Design Documentation in other language, it shall be his obligation and at his cost.

2. Employer

Time for Possession of Site and Access Thereto

Add the following:

- a) The Site includes land where a permanent or temporary expropriation has to be carried out and it is exclusively intended for the purposes of realization of this Project. **Permanent expropriation:** includes the land where the Permanent Works are to be executed, land for permanent deviations on the existing roads and land for disposal of the surplus of the earth and other building material from the alignment.

This land is defined with Elaborate for expropriation and it includes the land in the boundaries of the expropriation zone plus 3 meters beyond the boundary of the road. This land where the Permanent Works are to be executed is subject to permanent expropriation and presents an obligation and the costs shall be born by the Employer.

The Employer shall give the Contractor right of access to and possession of the Site, part by part, in sufficient advance to enable the Contractor to prepare for commencement of related parts of the Works in accordance with the construction program approved by Engineer and Employer.

The Contractor will submit Performance security within 28 days after the receipt of right of access to and possession of the first part according Sub-Clause 2.1.

The Contractor shall reinstate to satisfactory condition on its own cost the land for disposal of the surplus of the earth and other building material from the alignment, according to the legislation of Republic of Macedonia.

- b) **Temporary usage of land:** land on which Temporary Works are carried out or for which there is a need. This land includes:
- i) Settlements for accommodation and residence of the labor engaged for the project,
 - ii) Offices for the technical personnel,
 - iii) Offices for the Engineer,
 - iv) Laboratories for complete quality control of the works,
 - v) Mechanic workshops for repairs and maintenance (servicing) of the engaged equipment, plants and mechanizations,

Section Miladinovci – Sveti Nikole - Stip

Volume 1: THE CONTRACT

(iii): PARTICULAR CONDITIONS (PC)

- vi) Warehouse facilities for storage of spare parts and materials,
- vii) Plants for production of materials necessary for the project (asphalt plants, concrete plants, quarries, screening plants, section for reinforcement, etc.), with possibility for permanent quality control of such materials, Production and storage of prefabricated elements, Stock piling stone materials for production of asphalt and concrete,
- viii) Parking lots for construction equipment and transportation vehicles,
- ix) Borrow pits for materials (which are not usually located on the alignment of the structure),
- x) Additional accesses to the construction site
- xi) Temporary deviations (for traffic movement - during the construction of the structure)
- xii) Plants and installations for functioning of the construction site (water supplying, electric network and power stations, PTT installations, etc.)
- xiii) Other land for the Contractor's needs

The Employer shall provide on its own cost land for 3 (three) locations along the site with appropriate access roads, with size of at least 30.000 m², 35.000 m² and 40.000 m² for Contractor needs as stated above. Any additional land for Contractor needs shall be on its cost.

Unless otherwise specified under the Contract, the Contractor shall directly negotiate with and pay to the owners of that land the cost of the temporary use by the Contractor of that property, including for the cost of any necessary reinstatement of the property to its condition immediately prior to its use by the Contractor.

The Contractor shall be responsible to carry out the Works carefully and diligently, i.e. he shall not cause with his works any damages on somebody else's property that is outside expropriated area. Particular attention during the works shall be paid on the adjoining land that is outside expropriated area. Compensation for all caused damages that will occur because of disorganization, negligence, non-professionalism, carelessness of the Contractor will be paid by the Contractor. Within this Contract, the Contractor shall sign a Statement for undertaking the entire legal and material responsibility for the possible damages which will occur due to his activities during realization of this Contract.

The Contractor shall pay the cost of any necessary reinstatement of the property to its condition immediately after its use by the Contractor.

**Permits, Licenses 2.2.
or Approvals**

Add the following:

The Employer shall use his best efforts to assist to the Contractor in receiving the necessary permits, licenses or approvals but in no case he will undertake to himself the responsibilities that

belong to the Contractor, nor shall bear any responsibility for the failure to issue them or untimely issuance.

Acceptable Banks 2.6

Add new Sub-Clause:

Securities which shall be submitted by the Contractor under this Contract, shall be issued by Banks acceptable to the Employer. Acceptable Bank to the Employer is:

1. China EXIM Bank, or a bank based outside People's Republic of China with credit rating "A" or higher according to the Standard and Poor's, and
2. the Bank and the Contractor of the Works are to be entirely independent entities.

Costs related to issuance and maintenance of the validity of the Securities shall be entirely born by the Contractor.

3. The Engineer**Delegation by the 3.2.
Engineer**

Add the following:

The Engineer, according to the Contract for supervision on the construction, shall appoint the Engineer's team which shall be permanently, or temporary present on the construction site and who shall communicate directly with the Contractor. **Project Engineer** manages with the Engineer's team. For the purpose of realization of this Contract, the Engineer, with prior approval by the Employer shall assign relevant duties and delegate authorities to the Project Engineer, and if necessary, to the Assistant Project Engineer for materials.

In order to revoke these authorizations, or any replacement of the member of the Engineer's team, the Engineer shall have prior approval by the Employer.

Names of the members of the Engineer's team, appointed by the Engineer are specified in the Contract Data (CD).

**Replacement of the 3.4
Engineer**

Delete the last sentence from Sub-Clause, and add the following:
The Employer can engage for purpose of monitoring a supervisor to the Engineer.

Handwritten signatures of the parties involved in the contract, including the Project Engineer and the Employer, are present at the bottom right of the page.

4. Contractor

Performance
Security | 4.2 | In Sub-Clause 4.2 the following text is to be added:

Performance security will be fully payable upon written request, irrevocable and unconditional without relevance of the level of the completion of the works, in all of the cases of contract breach including, but not limited to: |
|-------------------------|-----|---|
- 1. Termination of Contract by Employer, according to the conditions and provisions of the Contract.
 - 2. There is no possibility for timely and quality wise completion of the Contract works.
 - 3. The Contractor, refuses, or he is in no possibility to correct the defects works in optimal time period, defined by the Engineer, and the amount of the works is above 50% of security performance value.
 - 4. Unilateral termination of the Contract by the Contractor, for reasons for which the Employer does not have complete liability, or undefined reasons, or reasons defined in Contract.
 - 5. There is formal procedure for Bankruptcy for the contractor, or any such a procedure from relevant institutions which seriously limit Contractor resources needed for performing of the works.
 - 6. Damages to the Employer, or liabilities from the Employer, on different grounds, which exceeds the amount of 50% of the Security performance value, not payable in any other way.
 - 7. The Contractor refuses, or in given time period:
 - Do not lengthen the time of expiry of the Security performance for an additional time period.
 - Do not renew or increase its value according to the provisions of the Contract.
-
Contractor's
Representative | 4.3 | Add the following:

The Contractor shall appoint the Project Manager and shall give him all authority necessary to act on the Contractor's behalf under the Contract.

Name of the Project Manager is specified in the Contract Data. |
|--------------------------------|-----|--|

Subcontractors 4.4

Add the following:

Contractor is obliged to employ subcontractors based in the Republic of Macedonia who are registered in the Central Register of Macedonia before 01.01.2012. The ownership of the Subcontractor(s) at this date must be at least 51% directly or indirectly owned by Macedonian citizen(s).

The Contractor shall pay to local subcontractor(s) as per the subcontract agreement(s) within one month after the payment is received from the Employer under this Contract.

The Macedonian inputs (subcontracts, goods and services supply) for the project execution will be not less than 49% of the Accepted Contract Amount.

The number of workers that are Macedonian citizens at the project site will be at least 51% of the total number of the workers at the site.

Contractor enters into a contract with subcontractors after receiving approval from the Engineer. Contractor within 7 days after signing the contract with the subcontractor submits a complete copy of the signed contract with the subcontractor's qualification and technical document to the Engineer. It is explicitly required that the detailed price information of the Contract between the Employer and the Contractor shall not be disclosed to the subcontractors and any other unauthorized party or personnel.

For subcontracts with value exceeding 3% of the total value of the Accepted Contract Amount, the Engineer, prior issuing his approval to the Contractor, has to receive approval by the Employer.

Contractor shall, before signing the Contract, give a notarized statement to the Public Enterprise for National Roads, that it is familiar with the prices of construction works, materials and other goods on the market in the Republic of Macedonia required for the implementation of Contract, that it has included in his risk analysis price increases to the extent specified by the Conditions of Contract and the Accepted Contract Amount is formed according to these prices.

Setting Out 4.7

Add the following:

Taking-Over of the alignment with all surveyors' items of reference shall be carried out with Minutes for taking over between the Designer and Contractor in the presence of the Employer and Engineer, within **42 days**, after the Contract Agreement comes into force.

Within **60 days** from the date of taking over the surveyor's items of reference, the Contractor shall:

- (i) verify the accuracy of all surveyor's measurements,
- (ii) set out the alignment according to the (Design Documentation),
- (iii) prepare report and submit it to the Engineer for approval, in which all discrepancies and eventual consequences to the

Section Kicevo - Ohrid

Volume 1: THE CONTRACT

(iii): PARTICULAR CONDITIONS (PC)

scope and value of the Works shall be included

Upon expiration of this time period, the Contractor has no right on

claims, according to the paragraphs (a) and (b) of this sub-clause.

Throughout the execution and completion of the Works and remedying the defects of these Works, the Contractor shall continuously keep at least one experienced surveyor on the Site to perform and supervise the setting out and other surveying work. The instruments used by the Contractor shall be of recent made and type suitable for the tasks to be performed and in perfect technical condition and adjustment. Any error in setting-out and other surveying works and consequences thereof, shall be rectified at the Contractor's cost.

Safety Procedures 4.8

At the end of this sub-clause a new paragraph (f) is added, as follows:

- (f) The Contractor is completely responsible for providing of all conditions for safe and uninterrupted traffic flow on the existing road (which present a part of the Site) for the entire time of execution of the Works, where:
 - (i) The Contractor is obliged at all times to ensure safe, secure and uninterrupted traffic flow, providing all necessary measures,
 - (ii) The Contractor shall be responsible to prepare on time all necessary documents and plans and to obtain all necessary agreements and permissions from the state authorities for changed traffic regime, that are necessary for undisturbed and continuous execution of the Works and following the construction schedule. The Contractor shall submit its proposals together with all necessary documents to the state authorities for approval at least 28 days before the permission is necessary,
 - (iii) The Contractor, within the agreed price, shall prepare all traffic management plans, shall provide, place and maintain the traffic signalization and equipment for the whole time of changed traffic regime, respecting and implementing in whole the conditions specified in the agreements and permissions issued by the authorities,
 - (iv) At any time when change of the traffic regime is planned on the existing roads due to execution of the Works, the Contractor shall inform the public and participants in the traffic on time, through electronic media and newspapers,
 - (v) The Contractor shall bear the entire responsibility for all caused damages and claims by third persons, which are result from his failure to provide secure, uninterrupted and safe traffic flow for the whole period of execution of the Works, until issuing of Taking Over Certificate,
 - (vi) The Employer has no responsibility and he is relieved from all claims of the Contractor that are due to the delays in works caused by untimely providing of the necessary agreements and permissions for changed traffic regime.

Rights of Way and Facilities 4.13

Add the following:

The Contractor is familiar that for the whole period of execution of the Works, his duty and responsibility is to secure safe and uninterrupted traffic flow on this section.

If the Contractor has a need of additional temporary accesses to the Site, such accesses shall be constructed at Contractor's responsibility and cost, releasing the Employer from any duty or responsibility.

The Contractor shall obtain at his risk and cost all additional rights of way or facilities outside the land that is subject to permanent expropriation, for which he considers necessary, and the Contractor:

- (i) shall directly negotiate with and pay to the owners of any property adjoining the Works the cost of the temporary use,
- (ii) shall carry out all activities necessary for reinstatement of the property to its condition immediately prior to its use by the Contractor,
- (iii) shall remedy, at his cost, all damages caused by such usage, and shall pay to the owners of the property for the damages caused by him.

The Employer shall use his best efforts to assist to the Contractor in negotiations for obtaining all additional rights of way, but in no case he will undertake to himself the responsibilities that belong to the Contractor, nor shall bear any responsibility for the failure to obtain them

Electricity, Water and Gas 4.19

Text in the sub-clause 4.19 is deleted and substituted with the following text:

The Contractor shall independently and at his own cost negotiate with the competent companies for providing necessary connections, installations, utilities and equipment for supplying with electricity, water and other infrastructure required for execution of the Works and realization of the Contract.

All costs arising from connection, execution of necessary infrastructure for supplying and costs for the consumed quantities shall be born by the Contractor, within the Contract Price and they are not reimbursable. The Employer shall use its best efforts to assist in the process of acquisition of infrastructure, but shall not assume any responsibility, neither accept increased costs, nor change of the price due to failure or impossibility of the Contractor to provide necessary installations and utilities for supplying the Site with electricity, water, gas, etc.

Section Kicevo - Ohrid

Volume 1: THE CONTRACT

(iii): PARTICULAR CONDITIONS (PC)

Employer's Equipment and Free-Issue Materials	4.20	<p>The Contractor shall use, without compensation, materials which are in the Employer's ownership, and which are provided by carrying out permanent expropriation of the land planned with the Design Documentation for the needs of this Project.</p> <p>The need for additional quantities of materials from other borrow pits (up to the quantities defined in the Design Documentation) which are not in the Employers ownership and he is not entitled to use them, are responsibility of and at the cost by the Contractor within the Contract Price.</p> <p>The Employer shall designate and provide the land for stockpile areas and disposal areas to meet the demand of the project construction.</p>
Progress Reports	4.21	<p>The Contractor shall prepare all Reports in English language.</p> <p>At the end of sub-clause 4.21, following text is added:</p> <p>At regular intervals, but not more than once a month, the Employer's, Engineer's and Contractor's representatives shall organize Meetings at which, among other matters, the Monthly Progress Report for the Works shall be reviewed. The Minutes of the Meeting shall be prepared by the Engineer and agreed upon with the Contractor and the Employer within 7 days following the Meeting.</p> <p>Any Minutes of meetings or parts thereof, signed by the representatives of the Contractor, Engineer and Employer is a sufficient, correct, approved and certified record of matters discussed. Such Minutes shall not replace any approval, instruction or decision which shall be requested and submitted in writing, according to the Contract.</p>
Contractor's Operations on Site	4.23	<p>Following the first paragraph of this sub-clause, a new paragraph is added as follows:</p> <p>The Contractor shall be responsible to carry out the Works carefully and diligently, i.e. he shall not cause with his works any damages on somebody else's property that is inside or outside expropriated area. Particular attention during the works shall be paid on the adjoining land that is outside expropriated area.</p> <p>The Contractor is fully responsible for any damages caused on the adjoining land and somebody else's property, due to disorganization, negligence, non-professionalism, carelessness and other reasons by the Contractor.</p> <p>Compensation for all caused damages, including compensation to the Employer from those claims, court proceedings and other costs, shall be paid by the Contractor.</p>

Handwritten signatures of the parties involved in the contract, including the Contractor and the Employer, are placed here.

Section Kicevo - Ohrid

Volume 1: THE CONTRACT

(iii): PARTICULAR CONDITIONS (PC)

Facilities to the Engineer 4.25 Add new Sub-clause 4.25:
 Within 42 days from the date of signing the Contract, the Contractor shall provide free access and location used for the offices, equipment and vehicles necessary for the Engineer's staff.

Contractor's status 4.26 Add new Sub-clause 4.26:
 The Contractor shall, at his cost and responsibility, regulate his legal status for execution of the Works, according to the Laws in the Republic of Macedonia, and he shall undertake all responsibilities arising from such Laws. The Employer shall, within his capabilities, assist in order to speed up this procedure, but in any circumstances he shall not accept any exceptions prescribed within this Contract, to his detriment.

5. Nominated Subcontractors

Delete Sub-Clauses from 5.1 to 5.4

6. Staff and Labor

Engagement of Staff and Labor 6.1 At the end of the text of this Sub-Clause, following text is added:
 The Contractor shall not employ local labor which hasn't presented evidence that it has legalized its stay in the Employer's country.

Health and Safety 6.7 Text in the sub-clause 6.7 is deleted and substituted with the following text:
 The Contractor shall at all times take all necessary precautions to maintain the health and safety of the staff and labor on the Site and he shall provide facilities for first aid. The Contractor shall provide emergency squad (by call) and medical services from the nearest health care institution in event of need of the whole staff and labor on the Site, including the employees of the Contractor, Subcontractors, Engineer and Employer. The Contractor shall undertake all necessary measures in order to provide appropriate welfare and hygiene requirements and for prevention of epidemics.

The Contractor is obliged to undertake all measures and precautions for safety and security of the whole labor on the Site, which are prescribed with the valid laws, standards and regulations. For this purpose, the Contractor shall prepare and submit the necessary documentation and shall obtain the required approval(s) by the competent governmental institutions. The Contractor shall submit a copy of the issued approval(s) to the Engineer. Along with the copy, the Contractor shall submit

Section Kicevo - Ohrid

Volume 1: THE CONTRACT

(iii): PARTICULAR CONDITIONS (PC)

for an approval by the Engineer, a detailed elaborate of all measures to be undertaken in order to guarantee safety of the labor on the Site. Among other, the elaborate shall prescribe means and equipment for personal protection which is obligatory to be used by the employees on the Site. The Engineer shall remove any employed person on the Site who is not equipped, does not follow, or doesn't use the prescribed means for personal protection and protective equipment during execution of the Works. Accordingly, the Engineer shall not approve execution of any part of the Works if the Contractor hasn't undertaken, or conducted, the necessary measures for safe execution of the Works and safety of the labor or he doesn't comply with the requirements under the issued approval. The Contractor is fully responsible for any stoppage, material implications, injury or death.

The Contractor shall appoint an accident prevention officer at the Site, responsible for maintaining safety and protection against accidents. This person shall be qualified for this responsibility, and shall have the authority to issue instructions and take protective measures to prevent accidents. Throughout the execution of the Works, the Contractor shall provide whatever is required by this person to exercise this responsibility and authority.

The Contractor shall send, to the Engineer, details of any accident as soon as practicable after its occurrence. The Contractor shall maintain records and make reports concerning health, safety and welfare of persons, and damage to property, as the Engineer may reasonably require.

The Contractor shall conduct a programme for regular information and education of HIV-AIDS danger, in order to reduce the risk of the transfer of the HIV virus between and among the Contractor's Personnel and the local community, to promote early diagnosis and to assist affected individuals. All staff and labor on the Site shall be included within this programme. At least once every six month the Contractor shall conduct Information, Education and Consultation Communication campaigns concerning the risks, dangers and impact, and appropriate avoidance behavior with respect to, of Sexually Transmitted Diseases (STD)-or Sexually Transmitted Infections (STI) in general and HIV/AIDS in particular.

The Contractor shall include in the program to be submitted for the execution of the Works under Sub-Clause 8.3 [Programme] an alleviation program in respect of Sexually Transmitted Infections (STI) and Sexually Transmitted Diseases (STD) including HIV/AIDS.

Costs for realization of these duties of the Contractor shall not be paid separately, and it is considered that they are included in the Contract Price.

Section Kicevo - Ohrid

Volume 1: THE CONTRACT

(iii): PARTICULAR CONDITIONS (PC)

Contractor's Personnel	6.9	After paragraph (d) add paragraph (e) as follows: (e) does not observe and conduct the orders, instructions and decisions issued by the Engineer in accordance with the Conditions of Contract.
Records of Contractor's Personnel and Equipment	6.10	At the end of the Sub-Clause 6.10, add the following text: In addition to this, the Contractor shall keep evidence in the "Work Book" on daily basis, as it is defined in the Clause 1 [General Provisions].
Foreign Personnel	6.12	The first paragraph is deleted and substituted with the following text: For the purposes of the Project, the Contractor may bring in the Country, foreign expert and managerial Personnel for execution of the Works to the extent permitted with the relevant Laws. Appropriately, the Contractor may bring in the Country other labor (workers) under the following condition: a) such workers: i) to be employed by the Contractor on other projects at least 1 year earlier, or ii) to be citizens of the Contractor's country, and b) their number to be within the size allowed with the relevant Laws of the Employer's Country. The Contractor shall provide this personnel to possess necessary visas for stay and work permits. At the request of the Contractor, the Employer shall make its efforts on time and efficiently, to assist the Contractor in obtaining all local, state, national or governmental permits for providing such Personnel of the Contractor.

7. Plant, Materials and Workmanship

Inspection	7.3	After paragraph (b) add paragraph (c) with the following text: (c) It is not Employer's duty to inform the Contractor about his visit to the Site, and the Contractor shall not disrupt the access of the Employer's authorized personnel to the Site.
-------------------	-----	---

8. Commencement, Delays and Suspension

Handwritten signatures of the parties involved in the contract, including the Contractor and the Employer, are present here.

Section Kicevo - Ohrid

Volume 1: THE CONTRACT

(iii): PARTICULAR CONDITIONS (PC)

Commencement of Works

The text of the paragraph 8.1 is deleted and substituted with the following text:

Commencement Date shall be the date at which the Engineer has submitted the instructions to the Contractor for Commencement of the Works.

The Engineer shall submit the instruction for commencement of the Works not later than **28 days** after all of the following assignments have been accomplished:

- (1) the Performance Security has been provided by the Contractor;
- (2) reasonable evidence of the Employer's Financial arrangements (under Sub-Clause 2.4 [Employer's Financial Arrangements]) has been provided to the Contractor;
- (3) the Employer has provided an evidence to the Contractor that a "permission for works" has been issued;
- (4) Advance payment guaranty is issued and approved by the Engineer and Employer;
- (5) the Advance Payment has been made to the Contractor;
- (6) the Employer has given the Contractor right of access to, and possession of, all critical parts of the Site as per the construction program approved by Engineer and Employer so that the activities on the critical path can be commenced without delay.

The Contractor shall commence the execution of the Works as soon as is reasonably practicable after the Commencement Date, and shall then proceed with the Works with due expedition and without delay.

If the above stated Engineer's Instruction for commencement of the Works is not received by the Contractor within **365 days** from the date of Contract signing, the Contractor shall be entitled to terminate the Contract under Sub-Clause 16.2 [Termination by Contractor].

Programme

8.3

After the paragraph (d) add the paragraph (e) as follows:

(e) Financial schedule with which the Contractor shall define his planned financial revenues of the Project.

Extension of Time for Completion

Add following text at the end of Sub-Clause:

Usual temperatures in the Employer's Country, during the year are from -25° to $+40^{\circ}$ Celsius. The Employer shall accept extension of time for completion according to the sub-clause (c) (extremely unfavorable climate conditions) only if an appropriate decision is made for that by the competent governmental institution and only for the period for which such decision is related.

9. Tests on Completion

Failure to Pass	9.4	Delete the paragraph (c) of the Sub-Clause 9.4.
Tests on Completion		The text after the paragraph (c) of the Sub-Clause 9.4 is deleted.

10. Employer's Taking Over

Taking Over of the Works and Sections	10.1	<p>The text of the paragraph 10.1 is deleted and substituted with the following text:</p> <p>When the Works are completed according to the Contract and have satisfactorily passed any Tests on Completion prescribed by the Contract, the Contractor may give a notice to that effect to the Engineer, with a copy to the Employer, accompanied by a written Statement that he shall finish with due expedition any outstanding work within the period determined by the Engineer. Such notice and undertaking shall be deemed to be a request by the Contractor to the Engineer, i.e. the Employer, to organize Taking-Over Inspection in accordance with the Law on Construction applicable in the Employer's Country. If, in the Engineer's opinion, the Works are not completed in accordance with the Contract, the Engineer shall give instructions in writing to the Contractor specifying all the work which is required to be done by the Contractor before carrying out above mentioned Inspection. If, in the Engineer's opinion, the Works are completed, he submits written notification and Statement to the Employer, confirming that the Works are completed in accordance with the Contract and they are ready for Taking-Over Inspection. Taking-Over Inspection shall be carried out by the Commission of experts appointed by the relevant State Authority, and such inspection and Taking-Over Report by the Commission shall be basic prerequisite for issuing the Taking-Over Certificate by the same Authority.</p>
---------------------------------------	------	--

With issuing the Taking Over Certificate by the relevant State Authority, it is deemed that the Works are completed and the Defect Liability Period starts from that date.

All costs for conducting the prescribed legal procedure for carrying out Taking Over Inspection and obtaining the Taking Over Certificate for the Works shall be born by the Employer.

The Engineer shall also notify the Contractor of any defect in the Works affecting substantial completion that may appear after instructions and before completion of the Works specified therein.

It is deemed that the Contractor is familiar with the legislation governing the method and conditions for taking over the Works, and all additional costs as a result of exceeding the deadline, or impossibility to obtain Taking Over Certificate due to failure of the Contractor, shall be born by the Contractor.

The Employer shall not use any part of the Works (other than as a temporary measure which is either specified in the Contract or agreed by both Parties) unless and until a Taking-Over Certificate has been issued.

**Taking Over of
Parts of the Works**

10.2 The text of the paragraph 10.2 is deleted and substituted with the following text:

Only if it is not exactly stated in the Permission for Construction, a part of the Works may be subject to partial taking over and obtaining Taking Over Certificate for part of the Works. Procedure and process for obtaining Taking Over Certificate for parts of the Works is conducted in a same way as it is defined in the Sub-Clause 10.1 [Taking Over of the Works and the Sections].

**Interference with
Tests on
Completion**

10.3 The text of the paragraph 10.3 is deleted and substituted with the following text:

If the Contractor is prevented, for more than **14 days**, from carrying out the Tests on Completion by a cause for which the Employer is responsible, it shall be deemed that taking over the Works or Sections is postponed due to the Employer's failure.

The Engineer shall then issue instruction accordingly, and the Contractor shall carry out the Tests on Completion as soon as practicable, before the expiry date of the Defects Notification Period. The Engineer shall require the Tests on Completion to be carried out by giving **14 days'** notice and in accordance with the relevant provisions of the Contract.

If the Contractor suffers delay and/or incurs Cost as a result of this delay in carrying out the Tests on Completion, the Contractor shall give notice to the Engineer and shall be entitled subject to Sub-Clause 20.1 [Contractor's Claims] to:

- a) an extension of time for any such delay, if completion is or will be delayed, under Sub-Clause 8.4 [Extension of Time for Completion], and
- b) payment of any such Cost plus profit, which shall be included in the Contract Price.

After receiving this notice, the Engineer shall proceed in accordance with Sub-Clause 3.5 [Determinations] to agree or determine these matters.

**Surfaces Requiring
Reinstatement**

10.4 This Sub-Clause is deleted.

13. Variations and Adjustments

**Adjustments for
Changes in
Legislation**

13.7 At the end of this Sub-Clause the following text is added:

Accordingly, if it comes to any decrease in Cost resulting from a change in the local Laws after the Base Date, the Engineer shall proceed in accordance with the Sub-clause 3.5 [Determinations] and he shall decrease those Costs in the Contract Price.

Notwithstanding the foregoing, such increasing or decreasing the Costs shall not be separately paid or approved if it is already taken into account in the indexing of any inputs in the Formula of price adjustment in accordance with the provisions of Sub-Clause 13.8.

**Adjustments for
Changes in Cost**

13.8 Delete Clause 13.8. in its entirety, and substitute with following:

Price Adjustment

i The amounts payable to the Contractor, in various currencies pursuant to Clause 14, shall be adjusted in respect of the change in exchange rates and the rise or fall in the cost of labor, Contractor's Equipment, Plant, materials, and other inputs to the Works, by applying to such amounts the formula prescribed in this Clause.

**Other Changes
in Cost**

ii To the extent that full compensation for any rise or fall in costs to the Contractor is not covered by the provisions of this or other Clauses in the Contract, the unit rates and prices included in the Contract shall be deemed to include amounts to cover the contingency of such other rise or fall of costs.

**Adjustment
Formula**

iii The adjustment to the Interim Payment Certificates in respect to changes in cost and legislation shall be determined from separate formulae for each of the currencies of payment. The formula will be of the following general type:

$$P_n = \left[A + Bx \frac{L_n}{L_o} + \sum C_i x \frac{M_{n,i}}{M_{o,i}} + \sum D_i x \frac{E_{n,i}}{E_{o,i}} \right] x \frac{Z_n}{Z_o}$$

where:

Pn is price adjustment factor to be applied to the amount in each specific currency for the payment of the work carried out in the subject month, determined in accordance with Clause 14, where such variations and Daywork valued at current price level are not otherwise subject to adjustment;

A is a constant, specified in the Contract data representing the non-adjustable portion in contractual payments;

B, Ci, Di, etc. are weightings or coefficients representing the estimated proportion of each cost element (labor, materials, equipment usage, etc.) in the Works or section thereof, net of Provisional Sums, as specified in the Contract data;

Ln, Mn, En, etc. are the current cost indices or reference prices of the cost elements in the specific currency for month "n", determined pursuant to this Sub-Clause, paragraph iv, applicable to each cost element, and

Lo, Mo, Eo, etc. are base cost indices or reference prices corresponding to the above cost elements at the date specified in this Sub-Clause, paragraph iv.

The correction factor Zn/Zo is not applicable for local currency (MKD) component due to the provision of Sub-Clause 14.15. It shall be applied to the factor Pn for foreign currency (US Dollars) component payment only. Zo equals 1.3644, which is the number of units of USD equivalent to one unit of Euro as released by the European Central Bank at 1 February 2013 (1 Euro = 1.3644 USD), and Zn is the corresponding number of such currency units prevailing on the date of issuing of each payment certificate.

Details and basic and sources of indexes are given in paragraph iv of this Sub-Clause.

Adjustment Data

iv The table of adjustment data is as follows:

No	Cost elements	Weightings
A	NONADJUSTABLE	20%
B	LIFE COST	20%
C	MATERIALS	40%
C1	Manufacture of other non-metallic mineral products	4%
C2	Manufacture of coke and refined petroleum products	18%
C3	Other mining and quarrying	8%
C4	Electricity, gas, steam and air conditioning supply	4%
C5	Manufacture of basic metals	4%
C6	Manufacture of chemicals and chemical products	2%
D	EQUIPMENT & PLANT	20%
D1	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	10%
D2	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	10%
	TOTAL	100%

Index for B shall be taken according to the index for life costs (Consumer Prices Indices), and indices Ci and Di shall be taken according to the price indices of the manufacturers (Producers' Price Indices) stated in the "Monthly Statistic Report" published by the Institute for Statistic of Macedonia. (Indices of Producer's Prices).

Except as otherwise provided in the Particular Conditions of Contract, the base cost indices or prices shall be from January 2013.

The Amount that is Subject of Price Adjustment

- v The amount that is subject to price adjustment is the amount of executed works that are listed in the Interim payment statements reduced by:

the amount of the advance payment that is justified with the interim payment statements, and

the amount of the credit that is justified with the interim payment statement.

Price Adjustment for the Paid Advance Payments and Credits for Materials

- vi For the paid advance payments or credits, price adjustment shall be carried out taking into account the rise or fall of the indices, in the period of the base month, up to 28th day prior to the payment of the advance payment or credit.

Price Adjustment from Reception till Payment of the Interim Payment Statements

- vii The Contractor is not entitled to request price adjustment for the executed works for the period between reception of the interim payment statement by the Engineer till the day of payment specified in the Clause 14.

Sources of Indices and Weightings

- viii The sources of indices shall be those listed in the Contract data, as approved by the Engineer. Indices shall be appropriate for their purpose and shall relate to the Contractor's proposed source of supply of inputs on the basis of which his Contract Price and expected foreign currency requirements shall have been computed. As the proposed basis for price adjustment, the Contractor shall have submitted with his tender the tabulation of Weightings and Source of Indices in the Contract data, which shall be subject to approval by the Engineer.

The Contractor is entitled to provide regularly on site at least one copy of the indices that are listed in the Contract data.

Base, Current and Provisional Indices

- ix The base cost indices or prices shall be from January 2013. Current indices or prices shall be those prevailing on the last day of the period to which a particular Interim Payment Certificate is related. If at any time the current indices are not available, provisional indices as determined by the Engineer will be used, subject to subsequent correction of the amounts paid to the Contractor when the current indices become available.

Adjustment
after Completion	x If the Contractor fails to complete the Works within the time for completion prescribed under Clause 8, adjustment of prices thereafter until the date of completion of the Works shall be made using either the indices or prices relating to the prescribed time for completion, or the current indices or prices, whichever is more favorable to the Employer, provided that if an extension of time is granted pursuant to Clause 8, the above provision shall apply only to adjustments made after the expiration of such extension of time.
Weightings	xi The weightings for each of the factors of cost given in the table of adjustment data shall be adjusted if they have been rendered unreasonable, unbalanced or inapplicable as a result of varied or additional work already executed or instructed under Clause 8 or for any other reason.

14. Contract Price and Payment

The Contract Price 14.1 Text of the Sub-Clauses (a) and (b) shall be changed as follows:

- (a) the Contract Price shall be agreed or determined under Sub-Clause 12.3 [Evaluation] and be subject to adjustments in accordance with the Contract. Considering the nature of the selected type of contract, it is agreed that the Provisional Contract Price shall be composed of the BOQ Amount (373.898.000,07 Euro) and the Provisional Sum (37.389.800,00 Euro). The afore-stated prices do not include Value Added Tax (VAT). The Provisional Sum shall be used to cover changes, additional works, and price adjustment under this Contract. It may or may not happen, may be positive or negative, but it must be related to the Contractor's real works for the project if it is positive. A total amount of 505.044.966,98 USD, which is equivalent to 90% of the Provisional Contract Price at the specified exchange rate (1 Euro = 1.3644 USD) pursuant to Sub-Clause 14.15 of the Particular Conditions of Contract, will be loaned from the Chinese bank.
- (b) With the exception of VAT, custom and excise duties the Contractor shall pay all taxes, duties, royalties and fees required to be paid by him under the Contract and according to the Laws in the Employer's Country, and the Contract Price shall not be adjusted for any of these costs except as stated in Sub-Clause 13.7 [Adjustments for Changes in Legislation];

Application for
Interim Payment
Certificates 14.3 Text of the first paragraph is changed as follows:

The Contractor shall submit a Interim Payment Certificate in **seven originals** to the Engineer after the end of each month, in a form approved by the Engineer, showing in detail the amounts to which the Contractor considers himself to be entitled, together with supporting documents which shall include the report on the progress during this month in accordance with Sub-Clause 4.21 [Progress Reports].

At the end of Sub-Clause 14.3 the following text is added:

Value and quantities of the whole completed works is maintained cumulatively with the Monthly Payment Certificates.

The following supporting documentation (if applicable) is obligatory as an integral part of the Interim Payment Certificates:

- i) elaborate for adjustments (if applicable) due to changes in the Costs (price differences), with copies from the published indices with which is calculated, according to the Sub-Clause 13.8;
- ii) elaborate of cumulative debit and justification the advance payment according to the Sub-Clause 14.2,
- iii) elaborate of cumulative debit and repayment of Plants and Materials, according to the Sub-Clause 14.5,
- iv) elaborate, with detailed calculations and evidences arising from the Clause 20,
- v) other attachments with which other financial implications shall be explained and proved, according the Contract.

Issue of Interim Payment Certificates	14.6	<p>Text of the first paragraph is changed as follows:</p> <p>No amount will be certified or paid until the Employer has received and approved the Performance Security. Thereafter, the Engineer shall, within 28 days after receiving a Statement and supporting documents, deliver to the Employer an Interim Payment Certificate which shall state the amount which the Engineer fairly determines to be due, with all supporting particulars for any reduction or withholding made by the Engineer on the Statement. Certified copies by the Employer shall be submitted to the Engineer and the Contractor.</p>
Payment	14.7	<p>Add the following:</p> <p>The Employer shall be responsible for settlement of payment in accordance with this Contract in the event that the amount of loan from the Chinese bank is insufficient to cover the full amount of payment under this Contract.</p>
Delayed Payment	14.8	<p>Delete and substitute the second paragraph of Sub-Clause 14.8 with the following:</p> <p>These financing charges shall be calculated at the annual rate of 2,75% above the discount rate of the European Central Bank.</p>
Payment of Retention Money	14.9	<p>Add the following text at the end of this Sub-Clause:</p> <p>When the Retention Money has reached 60% of the Limit of Retention Money stated in the Contract Data, the Employer shall make payment of half (50%) of the limit of Retention Money to the Contractor if he obtains and submits a guarantee, in a form and provided by an entity approved by the Employer, in the amounts and currencies equal to the payment.</p> <p>The guarantee shall be valid and enforceable until such time as the Contractor has executed and completed the Works and remedied any Defects in Defects liability period, and the guarantee shall be</p>

returned to the Contractor when these obligations are certified by the Employer/Engineer as discharged.

Currencies of Payment

14.15 The prices in the Contract are expressed in Euro, but the payment to the Contractor shall be made partially in US Dollars (foreign currency) from Chinese bank and partially in MKD (local currency) from the Employer in proportion to each certified payment. The proportion between foreign currency and local currency shall be determined in accordance with the loan agreement signed with Chinese bank.

Exchange rate between Euro and USD: The Exchange reference rate as at 1 February 2013 (1 Euro = 1.3644 USD), which was released by the European Central Bank, shall be used as base rate in calculation for loan application.

The calculation for USD component in each payment certificate shall be subject to price adjustment as per Sub-Clause 13.8.

Exchange rate between Euro and MKD: The exchange rate to be used in calculations of MKD component in the interim payment certificates shall be:

Middle rate of the National Bank of the Republic of Macedonia prevailing on the date of issuing of the Interim Payment Certificates.

No payments by the Employer 14.17 Add new Sub-Clause 14.17 as follows:

Regardless any Clause under this Contract, the Employer shall not make any payments until the evidence has been provided by the Contractor that he has regulated his legal status for realization of this Contract, according to the Laws in the Republic of Macedonia. Until such date, the Contractor is not entitled to claims in accordance with the Sub-clause 14.8 [Delayed Payments], nor shall the Employer accept any other additional financial costs or claims due to such failure by the Contractor.

17. Risk and Responsibility

**Intellectual and
Industrial Property
Rights**

17.5 At the end of this Sub-Clause, add the following text:

All plans, drawings, specifications, projects, reports and other documents and software prepared by the Contractor under this Contract, shall become and shall remain intellectual property of the Employer, and the Contractor shall, not later than termination or expiration of this Contract, deliver to the Employer the entire such documentation, accompanied with detailed list of everything that is submitted. If the Contractor, for execution of any part of the Works, uses licenses or documents and software which have protected rights on intellectual and industrial property, those licenses and rights he shall provide at his cost, and after completion of the Works, those rights and licenses, without any compensation shall assign to the Employer. Accordingly, the Contractor shall be fully responsible for legality of the use of any rights on intellectual and industrial property for execution of the Works, and all disputes and claims arising from such use.

20. Claims, Disputes and Arbitration

Arbitration

20.6 Delete all text in (c) and replace with: the place of arbitration is Paris, France.

A photograph of three handwritten signatures in black ink. The signatures are fluid and cursive, appearing to be in Cyrillic script. They are positioned in the lower right quadrant of the page, overlapping each other.

Договор

Овој договор е склучен на _____ 2013 година од страна на и помеѓу

Јавното претпријатие за државни патишта на Република Македонија, која има свое седиште на Dame Груев 14, 1000 Скопје (во понатамошниот текст "Инвеститор", со можните наследници, законскиот застапник и овластени потписници) од една

и

Sinohydro Corporation Limited, компанија основана според законите на Народна Република Кина со седиште на 22 бр, Chegongzhuang WEST AVENUE, Haidian округ, Пекинг, 100.048, Народна Република Кина (во понатамошниот текст како "Изведувач", со можните наследници, законскиот застапник и овластени потписници) од друга страна.

Каде што Инвеститорот му ги отстапува работите за изградба на автопатот Миладиновци – Свети Николе – Штип. Проектот ќе биде изведен од страна на Изведувачот, и ја прифати понудата од страна на Изведувачот за извршување и завршување на таквите работи и поправање на сите недостатоци во него, со износ од 226.696.367,94 Евра кои ги вклучуваат прифатената Предмет пресметка во suma од (206,087,607.22 Евра) и Привремената suma од (20,608,760.72 Евра).

Со овој Договор се утврдува следното:

1. Во овој Договор, зборовите и изразите го имаат истото значење како што соодветно им се доделени во условите на договорот во натамошниот текст.

2. Следниве документи ќе се смета дека го формираат и се читаат и толкуваат како дел од овој Договор:

- (А) Овој Договор
- (Б) посебните услови на договорот - Дел А (Договорни податоци)
- (В) посебните услови на договорот - Дел Б (Детални услови)
- (Г) Општите услови на договорот (ФИДИК првена книга 1999 издание)
- (Д) Предмер пресметка со цени (ажурирана по преговарање)
- (Г) Техничка понуда
- (Е) тендерската документација на Инвеститорот доставена до Изведувачот пред рокот за доставување на понуди

3. Горенаведените документи треба да се земат како комплементарни и меѓусебно произлезени еден на друг, но во случај на нејаснотии или разлики ќе имаат предност со редоследот утврден погоре.

4. Во врска со плаќањето од страна на Инвеститорот на Изведувачот наведени во понатамошниот текст на овој Договор, Изведувачот е согласенда ги изведе сите работи за извршување и завршување на работите и отстранување на било какви недостатоци во него во согласност со одредбите на Договорот.

Делница /Миладиновци – Свети Николе - ШтипДел1: ДОГОВОР
(iii): ДЕТАЛНИ УСЛОВИ (ДУ)

5. Инвеститорите обврзанда ги исплати на Изведувачот сите работи за извршување и завршување на работите и поправање на дефектите во договорната цена, времето и на начин пропишан со договорот.

6. Овој договор ќе влезе во сила и ќе биде правно обврзувачки кога ќе биде потпишан од страна на претставниците на Инвеститорот и на Изведувачот. Договорот ќе биде потпишан единствено во случај кога текстот на договорот и текстот на соодветниот договор за заем се донесени од страна на Македонското Собрание и објавени во Службен весник на РМ.

За и во име на Инвеститорот

За и во име на Изведувачот

Име:

Наслов:

Име:

Наслов:

Име:

Наслов:

Име:

Наслов:

(iii) Детални услови на Договорот (ДУ)

Општите услови ќе бидат условите на договорот за Изградба на објект и инженерските работи изработени од Инвеститорот (FIDIC Red Book, Edition 1999).

Долунаведените Детални услови ги надополнуваат Општите услови (ОУ). Во случај на конфликт, одредбите наведени подолу преовладуваат над одредбите наведени во Општите услови.

Делница /Миладиновци – Свети Николе - Штип

дел1: ДОГОВОР
(iii): ДЕТАЛНИ УСЛОВИ (ДУ)**Дел А –Договорни податоци (ДП) (Додаток на понудата)**

Услови	Потточка	Податоци
Име и адреса на инвеститорот	1.1.2.2 и 1.3	Јавно Претпријатие за државни патишта (ЈПДП) ул. Даме Груев 14, 1000 Скопје Република Македонија
„Инвеститор“	1.1.2.2	За потребите на толкување, согласно локалниот Закон за градење (Службен весник бр. 130/2009, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12), терминот „Градител“ има исто значење со „Инвеститор“, додека „Надзорен инженер“ има исто значење со „Надзор“.
„Изведувач“	1.1.2.4 и 1.3	Sinohydro Corporation Limited, Chegongzhuang West Road No.22, Haidian District, 100048, Beijing, P.R.China
Име и адреса на надзорот	1.1.2.4 и 1.3	
Име на банката	1.1.2.11	-----
Име на позајмувачот	1.1.2.12	Јавно Претпријатие за државни патишта
Рок за завршување на работите	1.1.3.3	1095денови за вкупните работни активности, почнувајќи од датумот на потпишување на овој Договор до издавањето на Потврдата за преземање (Дозволата за употреба).
Потврда за преземање	1.1.3.5.	Согласно Законот за градење (Службен весник бр. 130/2009, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12), се издава „Дозвола за употреба“ од страна на одговорниот државен орган (Министерството за транспорт и врски).
Период запријавување на недостатоци	1.1.3.7	2 години од датумот на издавање, согласно законот, на Потврдата за преземање (Дозволата за употреба) од страна на одговорниот државен орган.
Прифатен износ на Договорот	1.1.4.1	Вкупната вредност на овој Договор изнесува: 226.696.367,94Евра кои ги вклучуваат прифатената Предмет пресметка во сума од(206.087,607.22Евра) и Привремената suma од (20,608,760.72Евра).
Делници	1.1.5.6	Работите на кои се однесува овој Договор претставуваат една делница. Преземањето може да биде предмет на поделба на посебни делници согласно Македонскиот закон.

Услови	Потточка	Податоци
Системи за електронски пренос	1.3	Електронска пошта (e-mail)
Надлежно законодавство	1.4	Законите на Република Македонија во однос на одредбите кои се однесуваат за градба на проектот.
Службен јазик	1.4	англиски
Јазик на комуникација	1.4	англиски
Услови за страните кои ќе го вклучат Договорот	1.6	Парафираниот договор ќе влези во сила и ќе биде правно обврзувачки кога ќе биде потписан од страна на претставниците на Инвеститорот и на Изведувачот. Овој Договор ќе биде потписан единствено во случај кога текстот на договорот и текстот на соодветниот договор за заем се донесени од страна на Македонското Собрание и објавени во Службен весник на РМ.
Време за пристап на градилиштето	2.1	Деталите се наведени во ДУ.
Задачи и овластувања на надзорот	3.1(b)(ii)	Надзорот може да одобри покачување на вредност без претходна консултација со инвеститорот за единствен износ не поголем од 01% од износот на овој Договор, т.е. кумулативна (вкупна) сума не поголема од 1% од износот на овој Договор. За сите други повисоки вредности и суми, надзорот мора да има претходно одобрение од инвеститорот.
Задачи и овластувања на надзорот	3.2.	Инженерскиот тим назначен од страна на надзорот ќе се состои од: ќе биде назначен од страна на Надзорот пред Датумот на започнување на работите. Проектниот инженер раководи со инженерскиот тим и ги има неопходните овластувања кои му ги доделил надзорот
Сигурност на изведбата	4.2	Гаранцијата за изведбата ќе биде во форма на безусловна и неотповикливаГаранција за побарување во износ од 10%од прифатениот договорен износ и во истите валути од прифатениот договорен износ. Валидноста на гаранцијата за изведбата вклучува и период за пријавување на недостатоци. (временски период 1095 дена +24 месеци)

Делница /Миладиновци – Свети Николе - Штип

Дел1: ДОГОВОР
(iii): ДЕТАЛНИ УСЛОВИ (ДУ)

Услови	Потточка	Податоци
Претставник на изведувачот	4.3	Проектен менаџер назначен од страна на изведувачот е: Ќе биде назначен од страна на Изведувачот пред Датумот на започнување на работите
Нормално работно време	6.5	Изведувачот ќе го планира и прилагоди работно време на ангажираните работници согласно важечките закони, временските услови, планираниот и ревидирантиот временски распоред и краен рок за вршење и завршување на градежните работи.
Отиштета заради доцнење на градежните работи	8.7 & 14.15(b)	0.03% дневно од Договорната цена.
Максимална сума на отиштета заради доцнење на градежните работи	8.7	10% од Договорната цена.
Ориентациони суми	13.5.(b)(ii)	10%
Прилагодувања заради промените во трошоците	13.8	Деталите се презентирани во ДУ.
Вкупно авансно плаќање	14.2	15% од прифатениот договорен износ наплатлив во валути и сооднос во кои прифатениот договорен износ е наплатлив. Вкупното авансно плаќање ќе се изврши во една рата.
Отплатата на стапката на амортизација на авансното плаќање	14.2(b)	Авансното плаќање ќе биде надоместувано во еднакви износи со секоја потврда за времена исплата. Секое плаќање на надоместокот ќе започне кога кумулативната вредност на завршената работа ќе достигне 20% од прифатениот Договорен износ и ќе се извршува на стапка од 20% од сумата на следната потврда за времена исплата се додека авансот целосно не се надомести.
Процент на ретенција/задржување	14.3	5% од вредноста на извршените градежни работи на секоја потврда за времена исплата
Лимит на гарантниот депозит	14.3	5% од прифатениот договорен износ
Распоред на плаќања	14.4.	Овој Договор не вклучува распоред на плаќања
Погон и материјали	14.5(b)(i)	Непримениливо
	14.5(c)(i)	Непримениливо

Услови	Потточка	Податоци
Минимален износ на потврдите за меѓувремени плаќања	14.6	0,75% од прифатениот договорен износ
Извор на издавање на комерцијални каматни стапки за финансиските трошоци во случај на задочното плаќање	14.8	2,75% над дисконтната стапка на Европската Централна Банка
Валута на исплата	14.15	Договориата сума е изразена во Евра. Кинеската банка ќе му исплаќа на Инвеститорот 90% во US\$ и Инвеститорот ќе плаќа 10% во МКД (македонски Денари) од Договорната сума.
Максимални вкупни обврски на изведувачот кон инвеститорот	17.6	Еднократен прифатен договорен износ
Периоди за поднесување на осигурување: а. докази за осигурување б. важечки полиси	18.1	42дена 84дена
Минимален износ на осигурување од трети лица	18.3	100,000 Евра
Рок за назначување на Одбор за разрешување на спорови	20.2	84дена од денот на започнувањето на работните активности
Одборот за разрешување на спорови ќе се состои од	20.2	Три члеиа
Список на потенцијални членови на Одборот за разрешување на спорови	20.2	Ќе бидат назначени согласно овој Договор
Назначувањето (доколку нема согласност) да биде направено од страна на:	20.3	<ul style="list-style-type: none"> • Еден член назначен од Инвеститорот • Еден член од Институцијата за градежни инженери (ICE) со седиште во Лондон • Еден од страна на изведувачот
Правила на арбитража	20.6 (а)	Правилата за арбитража на Меѓународна стопанска комора (ICC)- Париз
Место на арбитража		Париз
Јазик на арбитража		англиски

Дел Б – Детални одредби

1. Општи одредби

Странни и лица	1.1.2. По став 1.1.2.4, се додава нов став: 1.1.2.4.a „Проектен инженер“ е лице (лица) на кого му се доделуваат овластувања согласно потточката 3.2 (Делегирање од страна на Надзорот).
Датуми, тестирања, крајни рокови и завршување	1.1.3.5 Текстот на став 1.1.3.5 се менува и гласи: „Потврда за преземање“ има исто значење со „Дозвола за употреба“ и се однесува на потврдата издадена согласно точка 10 (Преземање од инвеститорот).
Други дефиниции	1.1.6. По ставот 1.1.6.9, се додаваат следниве ставови: 1.1.6.10. „Градежен дневник“ е документ кој се води секојдневно и непрекинато за време на изведување на работите, треба да се чува на градилиштето во кој се внесуваат најмалку следниве податоци: датум; работно време; временски услови; број, структура и квалификации на персоналот и работниците на изведувачот; машините, постројките и опремата на изведувачот; опис на извршените дневни работи со прецизна спецификација на сите ставки согласно Предмерот; сите известувања разменети помеѓу изведувачот и надзорот; упатствата, известувањата и одлуките од надзорот, итн. Изведувачот го води Градежниот дневник во оригинал и во копија, со тоа што оригиналот е за Надзорот, а копијата за Изведувачот. Градежниот дневник треба да му е на располагање на Надзоротво секое време за преглед, коментари, корекции, забелешки и потписи. 1.1.6.11. „Градежна книга“ е документ кој за време на вршењето на работите постојано се чува на градилиштето и во кој, врз основ или на заеднички меренja извршени од страна на Изведувачот и Надзорот, или на меренja направени од Изведувачот и проверени од Надзорот, се внесуваат податоци за реалните количества на релевантните ставки за извршените градежни работи, согласно Предмерот. Изведувачот ја води Градежната книга во оригинал и во копија, со тоа што оригиналот е за Надзорот, а копијата за Изведувачот. Градежната книга треба да му е на располагање на Надзоротво секое време за преглед, коментари, корекции, забелешки и потписи.
Грижа за и обезбедување на	1.8. Следново се додава:

документација

Инвеститорот ќе му обезбеди на изведувачот 2 примерока (на хартија) од проектната документација на англиски јазик. Доколку изведувачот има потреба од превод на проектната документација на друг јазик, тоа претставува негова обврска и негов трошок.

2. Инвеститор**Време на поседување на градилиштето и пристап до него**

2.1.

Се додава следново:

(а) Градилиштето вклучува земјиште на кое мора да му се изврши трајна или времена експропријација и кое е наменето исклучиво заради реализацијата на овој Проект.

Трајна експропријација: го вклучува земјиштето на кое ќе се извршат трајните градежни зафати и земјиштето за трајните отстапувања од постоечките патишта и земјиштето за депонирање на вишокот на земјата и другиот градежен материјал од трасата

Ова земјиште е дефинирано со Елаборатот за експропријација и го вклучува земјиштето во границите на зоната за експропријација и 3 метри надвор од границите на патот. Земјиштето на кое ќе се вршат трајни градежни зафати подлежи на трајна експропријација и претставува обврска, а трошоците ги сноси Инвеститорот.

Инвеститорот ќе му дава на Изведувачот пристап и сопственост на земјиштето, дел по дел, и во соодветен временски период предходно, за да му овозможи на Изведувачот да се подгвортви за започнување на соодветните работни активности во согласност со програмата за градење одобрена од Надзорот и Изведувачот.

Изведувачот ќе достави Гаранција за изведување на работите во период од 28 дена по добивањето на право на пристап и сопственост на првиот дел, согласно подточката 2.1.

Изведувачот е должен да го врати во задоволителна состојба со сопствени трошоци, земјиштето кое се користело за складирање на вишокот на земјата и други градежни материјали од трасата, согласно законодавството на Република Македонија.

(б) **Времена експропријација:** земјиште на кое се вршат привремени градежни зафати или за кои има потреба. Ваквото земјиште вклучува:

- i. Населби за сместување и престој на работниците ангажирани на проектот,
- ii. Канцеларии за техничкиот персонал,
- iii. Канцеларии за надзорот,
- iv. Лаборатории за целосна контрола на квалитетот на градежните работи,
- v. Механички работилници за поправка и одржување (сервисирање) на ангажираната опрема, постројки и механизација,
- vi. Магацински простор за складирање на резервни делови

и материјали,

- vii. Постројки за производство на материјали неопходни за проектот (постројки за асфалт, бетон, кршење камен, скрининг, секција за зајакнување, ит.н.), со можност за постојана контрола на квалитетот на овие материјали. Производство и складирање на монтажни елементи, складирање на камени материјали за производство на асфалт и бетон.
- viii. Паркиралишта за градежната опрема и транспортните возила,
- ix. Позајмишта за материјали (кои вообичаено се лоцирани вон трасата на структурата),
- x. Дополнителни пристапи до градилиштето,
- xi. Времени отстапувања (за движење на сообраќајот – за време на изградбата на структурата),
- xii. Постројки и инсталации за функционирање на градилиштето (довод на вода, електрична мрежа, електрична централа, ПТГ инсталации, ит.н.),
- xiii. Друго земјиште за потреба на изведувачот.

Инвеститорот треба да обезбеди на свој трошок земјиште за 3 (три) локации по должината на градилиштето со соодветни пристапни патишта, со големина од најмалку 30.000 м², 35.000 м² и 40.000 м² за потребите на Изведувачот онака како што е наведено погоре. Било какви дополнителни потреби за земјиште за Изведувачот ќе бидат на негов трошок.

Ако не е поинаку наведено во овој Договор, Изведувачот директно ќе преговара со и ќе им ги плати на сопствениците на земјиштето трошоците за привремено користење на нивниот имот од страна на Изведувачот, вклучително и трошоците за неопходното враќање на имотот во состојбата во која било пред да биде користено од страна на Изведувачот.

Изведувачот ќе биде одговорен да ги врши работите внимателно и работливо, т.е. не смее со својата работа да предизвика штети на тут имот кој е надвор од границите на експропријација. Особено внимание за време на градежните зафати мора да се посвети на земјиштето веднаш покрај експроприраната област. Евентуални отштети на било какви предизвикани штети кои настанале како резултат на дезорганизација, немарност, непрофесионалност, или невнимание од страна на Изведувачот ќе бидат платени од страна на Изведувачот. Во скlop на Договорот, изведувачот ќе потпише **Изјава** за преземање на целокупната правна и материјална одговорност за можните штети кои ќе настанат заради неговата работа за време на реализацијата на овој Договор.

Изведувачот е должен да ја плати цената на било кое непоходно враќање на имотот ва неговата состојба веднаш по неговата употреба од страна на Изведувачот.

Дозволи, лиценци 2.2.
и одобренија

Се додава следново:

Инвеститорот ќе се труди во најголема мерка да му помогне на

изведувачот во обезбедувањето на неопходните дозволи, лиценци и одобренија, но во никој случај нема да ги презема на себе обврските на изведувачот, ниту ќе сноси било каква одговорност доколку истите не бидат извадени воопшто или навреме.

Прифатливи
банки	2.6 Да се додаде следната потточка: Хартиите од вредност што Изведувачот ќе ги поднесе согласно Договорот ќе бидат издадени од банки прифатливи за инвеститорот. За банка прифатлива за инвеститорот се смета: (a) China EXIM Bank или банка базирана надвор од Народна Република Кина со кредитен рејтинг „А“ или повисок согласно Standard and Poor's, и (b) Банката и Изведувачот на работите да бидат целосно независни субјекти, Трошоците поврзани со издавањето и одржувањето на валидноста на хартиите од вредност целосно ги сноси Изведувачот.

3. Надзор

Овластувања
пренесени од
надзорниот
инженер	3.2 Се додава следново: Надзорниот инженер, согласно Договорот за надзор на градежните работи, ќе именува надзорен тим кој ќе биде постојано или повремено присутен на градилиштето и кој ќе комуницира директно со изведувачот. Проектниот инженер раководи со надзорниот тим. За реализација на овој Договор и по претходно одобрение од Инвеститорот, Надзорот ќе му предаде релевантни задачи и ќе му делегира овластувања на проектниот инженер и, доколку е потребно, на помошникот проект инженер за материјали. За одземање на овие овластувања или замена на било кој член на надзорниот тим, Надзорот мора да има претходно одобрение од Инвеститорот. Имињата на членовите на надзорниот тим именуван од надзорот, се наведени во Податоците на договорот (ПД).

Замена на

Надзорот	3.4 Се брише последната реченица од потточката и се додава следново: Инвеститорот може да ангажира, заради свој мониторинг, супервизија над надзорот.

4. Изведувач

Гаранција за извршување на работите

4.2

Во потточка 4.2 се додава следниот текст:

Гаранцијата за извршување на работите ќе биде целосно исплатена по писмено барање, неотповикливо и безусловно, без разлика на нивото на завршување на работите, во сите случаи на прекршување на овој Договор, вклучувајќи, но не ограничувајќи се на:

1. Раскинување на договорот од страна на Инвеститорот, согласно условите и одредбите од овој Договор,
2. Нема можност за навремено и квалитетно разумно завршување на Работите од овој Договор.
3. Изведувачот одбива, или не е во можност да ги отстрани дефектите во оптимален временски период, определен од Надзорот, при што сумата на работите е над 50% од вредноста на гаранцијата за извршување на работите.
4. Еднострano ракснување на договорот од страна на Изведувачот, заради причини за кои Инвеститорот нема целосна одговорност, или заради необјаснети причини, или заради причини наведени во Договорот.
5. Ако постои постапка за банкрот за Изведувачот или каква и да било слична постапка започната од надлежните институции а која сериозно ги ограничува ресурсите на Изведувачот потребни за изведување на работите.
6. Штети нанесени на Инвеститорот, или обврски од Инвеститорот, по различни основи, а кои ја надминуваат сумата од 50% од вредноста на гаранцијата за извршување на работите, ненаплатлива на било кој друг начин.
7. Ако Изведувачот одбива или во одреден временски период:
 - Не го продолжува периодот на истекување на Гаранцијата за извршување на работите за дополнителен временски период
 - Не ја обнови или зголеми вредноста, согласно одредбите на овој Договор.

Претставник на изведувачот

4.3

Изведувачот ќе назначи **Проект менаџер** на кој ќе му ги даде сите неопходни овластувања да делува во име на изведувачот согласно овој Договор.

Името на Проект менаџерот е наведено во Податоците на договорот.

Подизведувачи

4.4

Изведувачот ќе ангажира подизведувачи лоцирани во Република Македонија и регистрирани во Централен регистар на Македонија пред 01.01.2012. Сопственичката структура на Подизведувачот (ите) мора да биде барем 51% од македонско потекло (на денот на потпишување на договорите за подизведување).

Изведувачот ќе им исплаќа на локалните подизведувач(и) согласно договорот (договорите) за подизведување во период од 1(еден)

месец по добивање на исплатата од Инвеститорот, согласно овој Договор.

Македонскиот удел (подизведување, материјали и достава на услуги) за извршување на проектот нема да биде помала од 49% од Прифатената Договорна сума.

Бројот на македонски работници на градилиштето на проектот нема да биде помал од 51% од вкупниот број на работници на градилиштето.

Изведувачот склучува договор со подизведувачите по добивање на согласност од Надзорот. Изведувачот, во период од 7 дена по потпишување на договорот со подизведувачите доставува до Надзорот целосна копија на потпишениот договор со квалификациите на подизведувачот и техничката документација. Експлицитно се бара деталните податоци за цената на Договорот помеѓу Инвеститорот и Изведувачот да не бидат во никој случај откриени на подизведувачот или други неовластени лица или на персоналот.

Изведувачот нема да доделува, а надзорот нема да одобрува, склучување договори за градежни работи со подизведувачи кои немаат релевантно искуство во слични активности и на слични проекти.

За договори за подизведување со вредност над 3% од вкупната вредност на основниот договор, Надзорот мора да добие одобрение од Инвеститорот пред тој да му даде одобрение на Изведувачот.

Изведувачот треба, пред потпишување на овој Договор, да даде нотарска изјава на ЈП за Државни Патишта, дека е запознаен со цената на градежните работи, материјали и други добра на пазарот на Република Македонија а потребни за имплементација на овој Договор, дека има вклучено во неговата цена со анализа на ризикот зголемувања до мерка наведена во Условите на договорот и дека Прифатената Договорна сума е формирана согласно овие цени.

Исколчување

4.7

Се додава следното:

Преземањето на трасата со сите референтни точки на геометарот ќе се изврши согласно Записникот за преземање помеѓу Проектантот и Изведувачот во присуство на Инвеститорот и Надзорниот инженер во рок од **42 дена**, од денот на влегувањето на овој Договор во сила.

Во рок од **60 дена** од денот на преземањето на референтните точки на геометарот, Изведувачот ќе:

- (i) ја провери точноста на сите мерки на геометарот,
- (ii) ја исколчи трасата согласно проектната документација,
- (iii) подготви извештај што ќе ги вклучува сите несовпаѓања и евентуални последици врз обемот и вредноста на градежните работи и ќе му го поднесе на надзорот на одобрение,

По истекувањето на овој временски период, Изведувачот нема право на побарувања, согласно ставовите (а) и (б) од оваа потточка.

За време на извршувањето и завршувањето на градежните

работи и санирањето на недостатоците на истите, Изведувачот ќе осигура на градилиштето постојано да има еден искусен геометар за истиот да го изведува и контролира исколчувањето и другите геодетски работи. Изведувачот е должен да користи инструменти кои се современи и соодветни за извршување на задачите, и кои се во перфектна техничка состојба и прецизно наштетувани. Сите евентуални грешки во исколчувањето и другите геодетски работи, како и последиците што би биле предизвикани од нив, ќе бидат поправени на трошок на Изведувачот.

**Безбедносни
процедури**

4.8

На крајот на оваа потточка се додава нов став (f) и гласи:

- (f) Изведувачот е целосно одговорен за обезбедување на сите услови за безбеден и непречен проток на сообраќајот на постоечкиот пат (кој претставува дел од градилиштето) за цело време на траење на градежните активности, при што:
 - (i) Изведувачот е обврзан да обезбеди сигурен, безбеден и непречен проток на сообраќајот преземајќи ги сите неопходни мерки за тоа,
 - (ii) Изведувачот е одговорен навреме да ги обезбеди сите неопходни документи и планови и сите неопходни спогодби и дозволи од државните власти за променетиот сообраќаен режим, кои се неопходни за непречно и постојано вршење на градежните работи согласно распоредот на активностите. Изведувачот ќе ги поднесе своите предлози заедно со сите неопходни документи на одобрение до државните власти најмалку 28 дена пред дозволата да стане неопходна,
 - (iii) Во скlop на договорената цена, изведувачот ќе ги подготви сите планови за управување со сообраќајот, ќе ја обезбеди, постави и одржува сообраќајната сигнализација и опрема за целото времетраење на променетиот сообраќаен режим, со целосно почитување и спроведување на условите наведени во спогодбите и дозволите издадени од властите,
 - (iv) При секоја планирана промена на сообраќајниот режим на постоечките патишта заради извршување на градежните работи, изведувачот навреме ќе ја информира јавноста и учесниците во сообраќајот преку електронските и печатените медиуми,
 - (v) Изведувачот ќе ја сноси целосната одговорност за сите предизвикани штети и побарувања од трети лица кои ќе резултираат од негови пропусти во обезбедувањето сигурен, непрекинат и безбеден проток на сообраќајот за целото времетраење на градежните активности, се' до издавањето на Потврдата за преземање,
 - (vi) Инвеститорот не сноси никаква одговорност и е ослободен од сите побарувања на Изведувачот предизвикани од доцнењата на градежните работи заради ненавремено обезбедување на спогодбите и дозволите за променет сообраќаен режим.

подрачје и објекти

време на изведувањето на работите да обезбеди сигурен и непрекинат проток на сообраќајот на оваа делница.

Доколку на изведувачот му затребаат дополнителни привремени приоди кон градилиштето, истите Изведувачот ќе ги направи на своја одговорност и свој трошок, ослободувајќи го Инвеститорот од било каква должност или одговорност.

Изведувачот на сопствен ризик и трошок ќе ги обезбеди сите дополнителни експропријациски подрачја и објекти вон областа подложна на постојана експропријација, кои ги смета за неопходни, изведувачот:

- (i) директно ќе преговара и ќе им плати на сопствениците за времено користење на било кој имот што се граничи со областа на градежните активности,
- (ii) ќе ги изведе сите активности неопходни за враќање на имотот во состојба во која бил непосредно пред да биде користен од страна на изведувачот,
- (iii) на сопствен трошок ќе ги поправи сите штети предизвикани од таквото користење и ќе им плати на сопствениците на имотот за штетите предизвикани од негова страна.

Инвеститорот ќе ги вложи неговите најдобри напори да му помогне на Изведувачот во преговорите за добивање на сите дополнителни експропријациски области, но во никој случај нема да ја преземе на себе одговорноста, која припаѓаат на Изведувачот, ниту сноси некаква одговорност за неуспехот за нивно добивање.

Електрика, вода и гас 4.19

Текстот во потточката 4.19 се менува и гласи:

Изведувачот независно и на сопствен трошок преговара со релевантните компаниите одговорни за обезбедување на неопходните приклучоци, инсталации, комунални услуги и опрема за снабдување со електрика, вода и друга инфраструктура неопходна за вршење на градежните работи и реализација на Договорот.

Сите трошоци предизвикани од приклучоците, изведување на неопходната инфраструктура за истите и трошоците за потрошениот количини ги сноси Изведувачот во скlop на цената утврдена со Договорот и истите не се надоместливи. Инвеститорот треба да ги вложи сите напори за да помогне во процесот на добивање на инфраструктура, меѓутоа не презема никаква одговорност, ниту прифаќа зголемени трошоци или промена на цената кои би настанале заради неможноста или неуспехот на изведувачот да ги обезбеди неопходните инсталации и комунални услуги за снабдување на градилиштето со електрична струја, вода, гас и др.

Опрема и бесплатни материјали на инвеститорот 4.20

Изведувачот ќе користи, без надомест, материјали во сопственост на инвеститорот, кои се обезбедени со вршење на трајна експропријација на земјиштето планирана со Проектната документација за потребите на овој Проект.

Потребата за дополнителни количини на материјали од други позајмишта(до количините дефинирани со Проектната

документација) кои не се во сопственост на инвеститорот и кои нема право да ги користи- се одговорност и на трошок на Изведувачот во склоп на цената утврдена со Договорот.

Инвеститорот ќе назначи и обезбеди земјиште за области за запахи и области за складирање за да се задоволи побарувачката на изградба на проектот.

**Извештај за
напредокот**

4.21

Изведувачот ќе ги подготви сите Извештаи на ~~англиски~~ јазик.

На крајот на потточка 4.21, се додава следниов текст:

Во редовни интервали, но не почесто од еднаш месечно, претставниците на Инвеститорот, Надзорот и Изведувачот ќе организираат состаноци на кои, меѓу другото, ќе се разгледуваат Месечните извештаи за напредокот на градежните активности. Записниците од состаноците ќе ги подготвуваат Надзорот, и ќе ги одобруваат Изведувачот и инвеститорот во рок од 7 дена по состанокот.

Секој записник од состаноците, или негови делови, потпишан од претставниците на Инвеститорот, Надзорот и Изведувачот се смета за доволен, точен, одобрен и потврден запис на дискутираните прашања. Записниците не претставуваат замена на било какво одобрение, упатство или одлука, кои требат да бидат побарани и поднесени во писмена форма, согласно овој Договор.

**Активности на
изведувачот на
градилиштето**

4.23

По првиот став на оваа потточка се додава нов став кој гласи:

Изведувачот се обврзува да ги изведува градежните работи внимателно и трудолубиво, т.е. на начин на кој нема да предизвика никакви штети на тут имот што се наоѓа во или вон експроприраната област. Особено внимание ќе се обрне за време на градежните работи на граничното подрачје вон експроприраната област.

Изведувачот е целосно одговорен за било какви штети предизвикани на граничното подрачје и тут имот заради дезорганизација, несовесност, непрофесионализам, невнимание и други причини од страна на изведувачот.

Компензацијата на сите предизвикани штети, вклучително и компензација на инвеститорот од побарувања за надомест на штета, судски процеси и други трошоци, ќе ја плати Изведувачот.

**Службени
простории за
надзорот**

4.25

Се додава нова потточка 4.25 и гласи:

Во рок на 42 дена од датумот на потпишување на Договорот, Изведувачот ќе обезбеди слободен пристап и локации кои ќе се користат за канцеларии, опрема и возила неопходни за тимот на надзорот.

**Статус на
изведувачот**

4.26

Се додава нова потточка 4.26 и гласи:

Изведувачот на сопствен трошок и сопствена одговорност ќе го регулира својот правен статус за извршување на градежните работи согласно законите во Република Македонија и ќе ги преземе сите одговорности што произлегуваат од законите во Република Македонија. Во рамки на своите можности, Инвеститорот ќе помогне да се забрза оваа процедура, но во никој случај нема да прифати исклучуващи пропишани со овој Договор, на своја штета.

5. Номинирани подизведувачи

Се бришат потточките од 5.1. до 5.4

6. Персонал и работна рака

Ангажирање на кадар и работна рака	6.1	На крајот на текстот од оваа потточка, се додава следниов текст: Изведувачот нема да вработува локални работници кои не презентирале доказ за легален престој во државата на Инвеститорот.
Здравје и безбедност	6.7	Текстот на потточката 6.7 се менува и гласи: Изведувачот во секое време ќе ги презема сите неопходни предострожности за здравјето и безбедноста на персоналот и физичките работници на градилиштето и ќе обезбеди простории за пружање прва помош. Изведувачот ќе обезбеди итна служба (на повик) и медицинска служба од најблиската медицинска установа во случај на потреба за целиот персонал и физички работници на градилиштето, односно вработените на Изведувачот, Подизведувачите, Надзорот и Инвеститорот. Изведувачот ќе ги преземе сите неопходни мерки за да ги задоволи соодветните барања за хигиена и здравје и за превенција на епидемии. Изведувачот има обврска да ги преземе сите мерки и предострожности за сигурност и безбедност на сите физички работници на градилиштето согласно важечките закони, стандарди и регулативи. За таа цел, изведувачот е обврзан да ја подготви и поднесе потребната документација и да ги обезбеди бараните одобренија од надлежните државни институции. Изведувачот е должен да му поднесува копии од издадените одобренија на надзорот. Заедно со копиите, Изведувачот му поднесува на одобрување на Надзорот детален елаборат за сите мерки што треба да бидат преземени како гаранција за безбедноста на физичките работници на градилиштето. Меѓу другото, елаборатот ги пропишува средствата и опремата за лична заштита кои вработените се обврзани да ги носат на градилиштето. Надзорот ќе го отстрани секој вработен од градилиштето кој нема соодветна опрема, не ги почитува или не ги користи пропишаните средства за лична заштита и заштитната опрема за време на извршувањето на градежните работи. Исто така, Надзорот нема да одобрува вршење на било кој дел од градежните работи доколку Изведувачот не ги преземал или извршил неопходните мерки за безбедно извршување на работите и безбедност на физичките работници, или доколку тие не се во

склад со барањата во издаденото одобрение. Изведувачот сноси целосна одговорност за сите прекини на работите, материјалните импликации, повреди или смртни случаи.

Изведувачот назначува референт за превенција на несреќи на градилиштето кој е одговорен за одржување на безбедноста и заштитата од несреќи. Оваа личност мора да е квалификувана за таа одговорност и ќе има овластување да издаде упатства и да преземе заштитни мерки за спречување несреќи. Во текот на извршувањето на градежните работи, Изведувачот е должен да обезбеди се' што ќе побара референтот, а што му е потребно за да ги примени овие одговорности и овластувања.

Изведувачот е должен да му праќа на Надзорот детален извештај за секој несреќен случај веднаш штом тоа стане изводливо по несреќата. Изведувачот е должен и да води евидентија и да поднесува извештаи за здравјето, безбедноста и општата состојба на лицата, како и за штетата по имотот, како што надзорот може реално да бара.

Изведувачот е должен да спроведува програма за редовно информирање и едукација за опасноста од ХИВ-СИДА со цел намалување на ризикот од пренесување на ХИВ вирусот помеѓу вработените, како и меѓу вработените и локалното население, промоција на раното дијагностицирање и помагање на засегнатите (заболените) индивидуи. Сите вработени и физички работници мора да бидат вклучени во оваа програма. Изведувачот има обврска најмалку еднаш на шест месеци да спроведува кампањи за информирање, едукација и консултации во врска со ризиците, опасностите и влијанието, како и соодветното однесување за избегнување на сексуално преносливите болести или инфекции општо земено, а особено на ХИВ-СИДА.

Во програмата што ќе се поднесува за извршување на градежните работи, согласно потточката 8.3 (Програма), изведувачот ќе вклучи програма за олеснување во врска со сексуално преносливите болести или инфекции, вклучително и ХИВ-СИДА.

На изведувачот нема дополнително да му се плаќа за трошоците за реализација на овие должности, туку ќе се смета дека тие се вклучени во цената дефинирана со Договорот.

Персонал на изведувачот	6.9	По став (д), се додава нов став (е) кој гласи: (е) не ги почитува и извршува наредбите, упатствата и одлуките издадени од страна на Надзорот согласно Условите на овој Договор.
Евиденција на персоналот и опремата на изведувачот	6.10	На крајот на потточка 6.10, се додава следниов текст: Дополнително на ова, Изведувачот ќе води и евидентија во Градежната книга на дневна основа, како што е дефинирано во Точка 1 (Општи одредби).
Персонал од странство	6.12	Првиот став се брише и се заменува со следниов текст: За потребите на овој проект, Изведувачот може да донесе во земјата странски експертски и менаџерски персонал заради

извршување на градежните работи до степен дозволен со важечките закони.

Соодветно, изведувачот може да донесе во земјата и работна сила (физички работници) под следниве услови:

(a) таквите работници:

(i) да се вработени кај Изведувачот за други проекти **најмалку 1 година** претходно, или

(ii) да се граѓани на земјата на Изведувачот, и

(b) нивниот број да биде во рамките на овој дозволен со важечките закони на државата на Инвеститорот.

Изведувачот е должен да му обезбеди на ваквиот персонал неопходни визи за престој и дозволи за работа. На барање на Изведувачот, Инвеститорот ќе направи напор навремено и ефикасно да му помогне на Изведувачот во обезбедувањето на сите локални, државни или владини дозволи за ваквиот персонал на Изведувачот.

7. Постројки, материјали и квалитет на работата

Инспекција	7.3	По ставот (b), се додава став (c) кој гласи:
		(c) Инвеститорот не е должен да го информира Изведувачот за своите посети на градилиштето, а Изведувачот нема да го попречува пристапот на овластениот персонал на Инвеститорот на градилиштето.

8. Почеток, доцнење и привремено запирање

Почеток на градежните работи	8.1	Текстот во став 8.1 се менува и гласи:

За датум на почеток на работите се смета датумот на кој Надзорот ги поднесува до Изведувачот упатствата за почеток на градежните работи.

Надзорот ги поднесува упатствата за почеток на градежните работи не подоцна од 28 дена откога сите од наведениите задачи ќе бидат завршени:

(1) ќе биде обезбедена Гаранција за извршување на работите од страна на Изведувачот
(2) обезбедена на Изведувачот разумна евидентија за финансиските ангажмани на Инвеститорот (согласно потточка 2.4 [Финансиски аранжмани на инвеститорот]).
(3) инвеститорот ќе обезбеди доказ на Изведувачот дека е издадено „одобрение за градба“
(4) кога Гаранцијата за авансна исплата е издадена и одобрена од Надзорот и Инвеститорот
(5) кога е реализирана авансна исплата кон Изведувачот
(6) кога Инвеститорот ќе му обезбеди на изведувачот право на пристап кон и поседување на, сите критични делови на градилиштетот согласно програмата за градење одобрена од Надзорот и Инвеститорот, се до цел активностите на |
|------------------------------|-----|---|

критичните делови да започнат без доцнење.

Изведувачот ќе започне со вршење на градежните работи штом тоа стане разумно возможно по датумот на почетокот на работите, и ќе продолжи со градежните активности со потребната динамика и без одлагање.

Доколку горенаведените упатства на Надзорот не се примени од страна на Изведувачот во рок од 365 дена од потпишувањето на Договорот, изведувачот има право да го раскине Договорот, согласно потточка 16.2 [Раскинување од страна на Изведувачот] од Општите услови на договорот.

Програма	8.3	По ставот (д), се дава став (е) кој гласи:
Продолжување на рокот за завршување	8.4	(е) Финансиски распоред со кој Изведувачот ќе ги дефинира своите планирани финансиски приходи на проектот.
		Се дава следниот текст на крајот на потточката: Вообичаената температура во државата на инвеститорот во текот на годината варира од -25° до +40° (Целзиусови степени). Инвеститорот ќе прифати продолжување на рокот за завршување согласно потточката (ц) (екстремно лоши климатски услови) само доколку е донесена соодветна одлука за тоа од овластена владина институција и само за период на кој се однесува таквата одлука.

9. Испитувања пред завршување

Неуспешни испитувања пред завршување	9.4	Од потточката 9.4 се брише став (ц).
		Текстот по став (ц) од потточката 9.4 се брише.

10. Преземање од инвеститорот

Преземање на градежните работи целосно и делумно	10.1	Текстот на став 10.1 се менува и гласи: Кога градежните работи се завршени согласно овој Договор и задоволително ги поминале сите испитувања по завршување што се пропишани со овој Договор, Изведувачот може да достави писмено известување за тоа до Надзорот, со копие до Инвеститорот, и заедно со писмена изјава дека со должна динамика ќе ги заврши сите заостанати работи во период определен од Надзорот. Таквото известување и потфат се смета за барање од Изведувачот до Надзорот, т.е. Инвеститорот, да организира инспекција за преземање согласно Законот за градење применлив во државата на Инвеститорот. Доколку, по мислење на надзорот, градежните работи не се завршени согласно овој Договор, надзорот ќе му даде писмени упатства на Изведувачот со детално наведени работи кои се бара од Изведувачот да се завршат пред вршење на горенаведената инспекција. Доколку Надзорот смета дека градежните работи се завршени, поднесува писмено известување и изјава до Инвеститорот како потврда дека градежните активности се комплетирани согласно овој Договор и дека се подготвени за инспекција за преземање. Инспекцијата за преземање ја врши комисија составена од експерти назначени од релевантен државен орган, а инспекцијата и извештајот за
--	------	--

преземањето се основен предуслов за издавање на Потврдата за преземање од истиот орган.

Со издавањето на Потврдата за преземање (дозвола за употреба) од страна на Министерството за транспорт и врски, се смета дека градежните работи се комплетирани и периодот за пријавување на недостатоци започнува да се засметува од тој датум.

Сите трошоци за водење на пропишаната правна процедура за вршење на инспекцијата за преземање и обезбедување на потврдата за преземање (дозвола за употреба) на изведените работи ги сноси Инвеститорот.

Надзорот ќе го известува Изведувачот и за сите недостатоци во изведените работи кои влијаат врз целосното завршување, а што може да се појават по инструкциите, а пред завршувањето на градежните работи.

Се смета дека изведувачот е запознаен со легислативата што се однесува на методот и условите за преземање на градежните работи, а сите дополнителни трошоци како резултат на прекорачување на рокот, или неможноста да се обезбеди потврдата за преземање (дозволата за употреба) заради пропуст на Изведувачот, ги сноси Изведувачот.

Инвеститорот не смее да користи било кој дел од градежните работи (освен како привремена мерка која е или утврдена во овој Договор или договорена од двете Страни) се до издавањето на потврдата за преземање (дозволата за употреба).

**Преземање на
делови од
изведените
градежни работи**

10.2

Текстот во став 10.2 се менува и гласи:

Само доколку не е стриктно наведено во дозволата за градба, дел од градежните работи може да биде предмет на делумно преземање и обезбедување на потврда за преземање (дозвола за употреба) само на дел од изведените градежни работи. Процедурата и процесот за обезбедување на потврда за преземање на делови од изведените градежни работи се дефинирани во потточка 10.1 од овој Договор[Преземање на градежните работи целосно и делумно].

**Попречувања при
испитувањата
пред завршување**

10.3

Текстот во став 10.3 се менува и гласи:

Доколку Изведувачот е спречен во тек на повеќе од **14 дена** да ги изведе испитувањата пред завршување заради причина која е одговорност на инвеститорот, се смета дека преземањето на работите целосно или делумно е одложено заради пропуст на Инвеститорот.

Надзорниот инженер потоа ќе издаде соодветни упатства, а изведувачот ќе ги направи испитувањата штом е тоа возможно, но пред крајниот рок на периодот за пријавување на недостатоци. Надзорниот инженер ќе бара испитувањата пред завршување да се направат со давање известување **14 дена** претходно и согласно релевантните одредби на овој Договор.

Доколку Изведувачот се соочи со доцнење и/или како резултат на

истото предизвика трошоци при изведувањето на испитувањата пред завршувањето, Изведувачот писмено ќе го извести Надзорниот инженер и, согласно потточка 20.1 од Општите услови на договорот [Побарувања на изведувачот], има право на:

- (a) продолжување на времето за секое такво одложување доколку завршувањето е или ќе биде одложено, согласно потточка 8.4 [Продолжување на времето за завршување], и
- (b) плаќање на секој таков трошок плус профит, кој ќе биде вклучен во цената утврдена со овој Договор.

По добивањето на вакво известување, Надзорниот инженер ќе продолжи согласно потточка 3.5. [Решенија] од Општите услови на договорот за спогодби или решенија по овие прашања.

Површини кои треба да се вратат во првобитна состојба	10.4	Oваа потточка се брише.
---	------	-------------------------

13. Измени и корекции

Корекции заради промени во законодавството	13.7	На крајот на оваа потточка се додава следниов текст: Соодветно, доколку дојде до намалување на трошоците заради промени во локалните закони по основниот датум, надзорниот инженер ќе постапува согласно потточка 3.5. [Решенија] и ќе ги намали трошоците во цената утврдена со Договор. Без оглед на претходното, ваквото зголемување или намалување на трошоците нема посебно да се плаќа или одобрува доколку претходно било земено предвид при индексирањето на сите внесови во формулите за прилагодување на цените согласно одредбите на потточка 13.8.
Корекции за промени во трошоците	13.8	Точката 13.8 се менува и гласи: i Сумите што се плаќаат на изведувачот во различни валути, согласно точка 14, ќе се прилагодат во смисол на зголемување или намалување на трошоците за работна сила, опрема на изведувачот, постројки, материјали и други внесови во градежните работи со примена на формулите пропишани со оваа точка на тие суми.
Други измени во трошоците	ii	Во случај компензацијата на порастот или падот на трошоците да не е целосно покриена со одредбите на оваа или други точки од овој Договор, единствените износи и цени вклучени во овој Договор ќе се сметаат дека ги содржат износите за покривање

на евентуални други порасти и падови на трошоците.

**Формулa за
корекции**

iii

Корекцијата на потврдата за времена исплата во однос на промените во трошоците и легислативата ќе се определи со одделни формули за секоја валута на плаќање .Формулите ќе бидат од следниов општ тип:

$$P_n = \left[A + Bx \frac{L_n}{L_o} + \sum C_i x \frac{M_{n,i}}{M_{o,i}} + \sum D_i x \frac{E_{n,i}}{E_{o,i}} \right] x \frac{Z_n}{Z_o}$$

каде:

P_n е коефициент на корекција на цената кој треба да се примени на сумата во секоја конкретна валута за плаќање на работа извршена во одреден месец, определена согласно точка 14, каде таквите корекции и дополнителната работа не се на друг начин предмет на корекција;

A е константа специфицирана во податоците за Договорот, која го претставува неприлагодливиот дел во плаќањата по договорот;

B, C_i, D_i,итн. се коефициенти кои ги претставуваат проценетите односи на секој елемент од трошокот (работна сила, материјали, користење на опрема) поврзан со извршување на работите целосно или делумно, нето провизорни суми, како што е специфицирано во податоците на договорот;

L_n, M_n, E_n, итн. се актуелни индекси на трошоци или референтни цени на елементи на трошоци во соодветна валута за месец “n”, определен согласно оваа потточка, став iv, применливо на секој трошок по елементи, и

L₀, M₀, E₀, итн. се индекси на основна цена или референтни цени што соодветствуваат со горенаведените ценовни елементи на датумот специфициран со оваа потточка, став iv.

Корективниот фактор Z_0/Z_n е применлив за локалната компонента валута МКД Денар заради одредбите на потточката 14.15. Ќе се применува само за исплата на компоненти за странски валути (американски долари). Z_0 е еднакво на 1.3644 кој е бројот на единици на USD еквивалент на една единица на Евро издадена од Европската Централна Банка на 1 февруари 2013г (1Евро=1,3644USD) а Z_n е соодветниот број за вакви единици на валута а кој преовладува на денот на издавање на секоја потврда за исплата.

Деталите и основните извори на индекси се дадени во став iv на оваа потточка.

**Податоци на
прилагодување**

iv

Во прилог следи табелата со податоци за прилагодување:

Број	Елементи на чинење	кофициенти
A	Неприлагодливо	20%
B	Трошоци за живот	20%
C	Материјали	40%
C1	Производство на други не-метални минерални производи	4%
C2	Производство на кокс и рафинирани нафтени производи	8%
C3	Други руди и камен	
C4	Обезбедување на електрична енергија, гас, пареа и климатизација	4%
C5	Производство на основни метали	4%
C6	Производство на хемикалии и хемиски производи	2%
D	ОПРЕМА И ПОСТРОЈКИ	20%
D1	Производство на машини и опрема	10%
D2	Производство на моторни возила, приколки и полуприколки	10%
	ВКУПНО	100%

Индекс за Б се зема според индексот за животни трошоци (индекс на потрошувачки цени), и индексите за Ci и Di се земаат според цената на индекси на производителите (индекси на цените на производители) наведени во "Месечниот статистички извештај", објавен од Институтот за статистика на Македонија. (Индексите на цените на производителот).

Освен ако не е поинаку предвидено во посебните услови на договорот, индексите на основната цена или цените ќе бидат од јануари 2013 година.

**Износ кој е
предмет на
корекција на
цената**

v

Износ кој е предмет на корекција на цената е износот на извршените градежни работи наведени во потврдите за времени исплати намалени за:

- износот на авансна уплата поткрепен со потврдите за времени исплати, и
- износот на кредитот поткрепен со потврдата за времени исплати.

**Корекција на
цената за
уплатените
авансни плаќања и
кредити за**

vi

За уплатените авансни плаќања или кредити, корекцијата на цената ќе се врши со земање предвид зголемувањето или намалувањето на индексите во периодот на основниот месец најмногу до 28-иот ден пред уплатата на авансното плаќање или кредит.

материјали

Корекција на цената од приемот до уплатата и потврдите за времени исплати	vii	Изведувачот нема право да бара корекција на цените за извршените градежни работи во периодот меѓу приемот на привремена изјава за плаќање од страна на надзорниот инженер до денот на уплатата наведен во точка 14.
Извори на индексите и тежинските фактори	viii	Изворите на индексите ќе бидат оние наведени во податоците на Договорот одобрени од надзорниот инженер. Индексите ќе бидат соодветни за нивната цел и ќе се однесуваат на изворот на внесови предложен од изведувачот, врз база на кои тој ја пресметува својата договорна цена и очекуваните барања по странски валути. Како предложена основа за корекција на цени, Изведувачот поднесува, заедно со тендерот, табеларен преглед на тежинските фактори и изворот на индекси во договорните податоци, кои ќе се предмет на одобрение на надзорниот инженер.
Основни, тековни и провизории индекси	ix	Изведувачот има право редовно да обезбедува на градилиштето најмалку еден примерок од индексите наведени во договорните податоци.
Корекции по завршувањето	X	Доколку Изведувачот не успее да ги заврши градежните работи во рокот пропишан со точка 8, корекција на цените после тоа до датумот на завршување на работите ќе се направи со користење или на индикаторите или на цените во однос на пропишаниот датум на завршување, или на актуелните индекси или цени – она што е попсокено за Инвеститорот, под услов дека ако се дозволи продолжување на рокот согласно точка 8, одредбата погоре ќе се примени само на корекции направени по истекувањето на продолжениот рок.
Тежински фактори	xi	Тежинските фактори за секој од ценовните фактори наведени во договорните податоци ќе се коригираат доколку, според мислењето на Надзорниот инженер, се неразумни, небалансираны или непримениливи како резултат на различна или дополнителна работа веќе извршена или наложена под точка 8 или од некоја друга причина.

14. Договорна цена и исплати

Договорна цена 14.1 Текстот на потточка (а) и (б) се менува и гласи:

(а) Договорната Цена ќе биде договорена или утврдена според

Под-Клаузула 12.3 [евалуација] и ќе биде предмет на корекција во согласност со Договорот. Со оглед на природата на избраниот тип на договор, договорено е привремената договорна цена да се состои од износот на Предмерот (206,087,607.22 евра) и Привремената Сума (20,608,760.72 евра). Горе-наведените цени не го вклучуваат данокот на додадена вредност (ДДВ). Привремената Сума ќе се користи за покривање на промени, дополнителните работи и прилагодување на цената под овој Договор. Тоа може или не мора да се случи, може да биде позитивна или негативна, но мора да биде поврзана со реалната работа на Изведувачот на проектот ако е позитивна. Вкупен износ од 278,374,071.98 ам.долари, што е еквивалентно на 90% на Цената на Привремениот Договор согласно посебен девизен курс (1 евро = 1,3644 американски долари) во согласност со под-клаузула 14.15 на посебните услови на договорот, ќе бидат позајмени од Кинеската Банка.

- (b) Со исклучок на ДДВ, царински и акцизни давачки, Изведувачот е должен да ги плаќа сите даноци, такси и давачки што со овој Договор се бара да ги плаќа согласно законите во државата на инвеститорот и договорната цена нема да се коригира за било кој од овие трошоци, освен согласно потточка 13.7 [Корекции за промени во легислативата];

Примена на привремени одобренија за исплата

14.3

Текстот во првиот став се менува и гласи:

Изведувачот ќе му поднесе на надзорниот инженер привремено одобрение за исплата во **седум оригинални примероци** по крајот на секој месец, во форма одобрена од Надзорниот инженер, која деталино ќе ги покажува износите на кои Изведувачот смета дека има право, заедно со дополнителни документи кои ќе вклучуваат извештај за напредувањето во текот на овој месец согласно потточка 4.21 [Извештаи за напредување].

На крајот на потточка 14.3 се додава следниов текст:

Вредноста и квантитетот на целосно завршените работи се одржуваат кумулативно со потврди за месечни плаќања.

Следнава дополнителна документација (доколку е применливо) е обврзувачка како интегрален дел на привремените потврди за плаќање:

- (i) Елаборат за корекциите (доколку е применливо) заради промените во трошоците (разлики во цени), со копии од објавените индекси со кои се калкулира согласно потточка 13.8,
- (ii) Елаборат за кумулативно задолжување и потврда за авансно плаќање согласно потточка 14.2,
- (iii) Елаборат за кумулативно задолжување и отплата на материјали и постројки согласно потточка 14.5 од Општите услови на договорот,
- (iv) Елаборат со детални калкулации и евиденции што произлегуваат од точка 20,

(v) Други прилози со кои други финансиски импликации ќе се објаснуваат и докажуваат согласно Договорот.

Издавање на привремени одобренија за исплата

14.6

Текстот во првиот став се менува и гласи:

Ниеден износ нема да биде заверен или исплатен се' додека Инвеститорот не ја добие и одобри гаранцијата за добро извршена работа. После тоа, надзорниот инженер, во рок од **28** дена од приемот на изјавата и придружната документација, **му доставува на инвеститорот** привремено одобрение за исплата во кое е наведен износот кој надзорниот инженер смета дека треба да се плати, заедно со сите придружни детали за било кое намалување или задршка кој надзорниот инженер ги извршил согласно изјавата. Примероци заверени од Инвеститорот им се доставуваат на надзорниот инженер и на Изведувачот.

Исплата

14.7

Се додава следново:

Инвеститорот се смета за одговорен за вршењето на исплатата согласно овој Договор во случај сумата на заемот од Кинеската Банка да не е доволен да ја покрие целата сума на исплата согласно овој Договор.

Задоцната исплата

14.8

Да се избрише и замени вториот став на потточка 14.8, со следново:

Овие финансиски трошоци се пресметуваат на годишна стапка од 2,75% над есконтната стапка од Европската Централна Банка.

Исплата на задржани средства

14.9

Се додава следниов текст на крај на оваа потточка:

Кога задржување на средства достигнува 60% од лимитот на задржување на пари што е наведена во податоците на Договорот, Инвеститорот треба да се изврши исплата на половина (50%) од лимитот на задржување на пари на Изведувачот ако тој обезбеди и достави гаранција, во форма издадена од ентитет кој го одобрува Инвеститорот, во износи и валути еднакви на исплатата.

Гаранцијата има важност и е спроведлива се додека Изведувачот ги спроведува и откога ќе ги заврши градежните работи и од кога ќе ги отстрани сите неправилности воПериодот за отстранување на неправилности, а гаранцијата се враќа на Изведувачот кога овие обврски се сертифицирани од страна на Инвеститорот/Надзорот како разрешени.

Валута на исплата 14.15

Цените во договорот се изразени во Евра, но плаќањето на Изведувачот ќе биде делумно во Американски долари (странска валута) од Кинеската Банка и делумно во денари (локална валута) од страна на Инвеститорот во однос на секој заверена исплата. Соодносот меѓу странска валута и локалната валута се определува со согласност со договорот за заем потписан со Кинеската Банка.

Девизен курс меѓу Еврото и Американски долар: Референтната девизна стапка на 1 февруари, 2013 (1 евро = 1,3644 американски долари), кој беше објавен од страна на Европската централна банка, ќе се користи како основна стапка во пресметката за апликацијата за заем.

Пресметката за US\$ компонента во секоја потврда за уплата ќе биде предмет на прилагодување на цената, согласнопотточка 13.8 од овој Договор.

Девизен курс помеѓу Евро и МКД Денар: Девизен курс што ќе се користи во пресметки на МКД компонентата во потврдите за временни исплатис:

Средниот курс на Народната банка на Република Македонија што важи на датумот на издавање на потврдата за времена исплата.

Неплаќања од страна на инвеститорот**14.17**

Се додава нова потточка **14.17** и гласи:

Без оглед на било која точка од овој Договор, Инвеститорот нема да врши никакви плаќања пред изведувачот да достави доказ дека го регулирал својот легален статус за реализација на овој Договор, согласно законите во државата на Инвеститорот. До тој датум, Изведувачот нема право на побарувања согласно потточка **14.8 [Одложени плаќања]**, а Инвеститорот нема да прифаќа било какви други дополнителни трошоци или побарувања настанати заради таков пропуст од страна на Изведувачот.

17. Ризик и одговорност**Права на интелектуална и индустриска сопственост****17.5**

На крајот на оваа потточка, се додава следниов текст:

Сите планови, цртежи (нацрти), спецификации, проекти, извештаи и друга документација и софтвер подгответи од Изведувачот во рамките на овој Договор, стануваат и остануваат интелектуална сопственост на Инвеститорот, а Изведувачот е должен, пред овој Договор да биде раскинат или да истече, на Инвеститорот да му ја достави целата документација, со приложен детален список на се' што е поднесено. Доколку изведувачот, за изведба на било кој дел од градежните работи, користи дозволи (лиценци) или документи и софтвер со заштитени права на интелектуална и индустриска сопственост,

Делница /Миладиновци – Свети Николе - ШтипДел1: ДОГОВОР
(iii): ДЕТАЛНИ УСЛОВИ (ДУ)

истите ги обезбедува на сопствен трошок, а по завршувањето на градежните работи тие права и лиценци му ги предава на инвеститорот без никаква компензација. Изведувачот исто така е целосно одговорен за законитоста на користењето на сите права на интелектуална и индустриска сопственост при вршењето на градежните работи, како и за сите спорови и побарувања кои евентуално би произлегле од тоа користење.

20. Побарувања, спорови и арбитража

Побарувања на
изведувачот

20.6

Се briше целиот текст во (с) и се заменува со следниот текст:
местото на арбитража е Париз, Франција.

Делница /Миладиновци – Свети Николе - Штип

Дел1: ДОГОВОР
(iii): ДЕТАЛНИ УСЛОВИ (ДУ)

Contract Agreement

THIS AGREEMENT is made on the _____ day of _____ 2013 by and between

Public enterprise for state roads of Republic of Macedonia, having its principal office at Dame Gruev No.14, 1000 Skopje (hereinafter called the "Employer", which expression shall include the successors, legal representative and permitted assignees) of the one part

and

Sinohydro Corporation Limited, a company incorporated and existing under the laws of the people's Republic of China with its principal office at No. 22, Chegongzhuang West Avenue, Haidian District, Beijing, 100048, People's Republic of China (hereinafter referred to as the "Contractor", which expression shall include the successors, legal representative and permitted assignees) of the other part.

WHEREAS the Employer is desirous that the Works known as Miladinovci – Sveti Nikole – Stip Motorway Project will be executed by the Contractor, and has accepted a Bid by the Contractor for the execution and completion of such Works and the remedying of any defects therein, with Contract Amount of 226.696.367,94 EUR consisting of accepted BOQ amount of (206,087,607,22 Euro) and the Provisional Sum of (20,608,760,72 Euro).

NOW THIS AGREEMENT WITNESSETH as follows:

1. In this Agreement, words and expressions shall have the same meanings as are respectively assigned to them in the Conditions of Contract hereinafter referred to.
2. The following documents shall be deemed to form and be read and construed as part of this Agreement:
 - (a) This Contract Agreement
 - (b) The Particular Conditions of Contract - Part A (Contract Data)
 - (c) The Particular Conditions of Contract - Part B (Specific Provisions)
 - (d) The General Conditions of Contract (FIDIC red book 1999 edition)
 - (e) The Priced Bill of Quantities (updated after negotiation)
 - (f) The Technical Proposal
 - (g) The Employer's Tender Documents forwarded to Contractor before deadline of bid submission

Section Miladinovci – Sveti Nikole - Stip

Volume 1: THE CONTRACT

(iii): PARTICULAR CONDITIONS (PC)

3. The aforesaid documents shall be taken as complementary and mutually explanatory of one another, but in the case of ambiguities or discrepancies shall take precedence in the order set out above.
4. In consideration of the payments to be made by the Employer to the Contractor as hereinafter mentioned, the Contractor hereby covenants with the Employer to execute and complete the Works and remedy any defects therein in conformity with the provisions of the Contract.
5. The Employer hereby covenants to pay the Contractor in consideration of the execution and completion of the Works and the remedying of defects therein the Contract Price at the times and in the manner prescribed by the Contract.
6. This Agreement shall come into full force and effect upon its being officially signed by the authorized representatives of the Employer and the Contractor. It shall be officially signed only if the text of this contract agreement and the text of corresponding loan agreement are enacted by the Macedonian parliament and published in the Official gazette of Republic of Macedonia.

For and on behalf of the Employer

For and on behalf of the Contractor

Name:
Title:

Name:
Title:

Name:
Title:

Name:
Title:

Section Miladinovci – Sveti Nikole - Stip

Volume 1: THE CONTRACT

(iii): PARTICULAR CONDITIONS (PC)

(iii) Particular Conditions of Contract (PC)

The General Conditions shall be the Conditions of Contract for Construction for Building and Engineering Works Designed by the Employer (FIDIC Red Book, Edition 1999).

The following Particular Conditions shall supplement the General Conditions (GC). Whenever there is a conflict, the provisions herein shall prevail over those in the GC.

Handwritten signatures in black ink, likely belonging to officials or witnesses, are placed at the bottom of the page. One signature is on the left, and another is on the right, both appearing to be in Cyrillic script.

Section Miladinovci – Sveti Nikole - Stip

Volume 1: THE CONTRACT

(iii): PARTICULAR CONDITIONS (PC)

Part A - Contract Data (CD) (Appendix to Tender)

Conditions	Sub-Clause	Data
Employer's name and address	1.1.2.2 & 1.3	Public Enterprise for State Roads (PESR) Dame Gruev 14, 1000 Skopje Republic of Macedonia
"Employer"	1.1.2.2	For the needs of interpretation, according to the local Law on Construction (Official Gazette 130/2009, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12) the term "Builder" has the same meaning with "Employer", and "Supervising Engineer" has the same meaning with "Engineer".
"Contractor"	1.1.2.4 & 1.3	Sinohydro Corporation Limited, Chegongzhuang West Road No.22, Haidian District, 100048, Beijing, P.R.China
Engineer's name and address	1.1.2.4 & 1.3	
Bank's name	1.1.2.11	
Borrower's name	1.1.2.12	Public Enterprise for State Roads (PESR)
Time for Completion	1.1.3.3	1095 days for the entire works, starting from the Commencement date until the Taking-Over Certificate (Permission for use) is issued.
Taking-Over Certificate	1.1.3.5.	According to the Law on Construction (Official Gazette 130/2009, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12) it is "Permission for use" issued by competent government entity (Ministry of Transport and Communications)
Defects Notification Period	1.1.3.7	2 years from the date when the competent government institution, in accordance with the Law, has issued the Taking-Over Certificate (Permission for use)
Accepted Contract Amount	1.1.4.1	Total value of this Contract is: 226.696.367,94 EUR consisting of accepted BOQ amount of (206,087,607,22 Euro) and the Provisional Sum of (20,608,760,72 Euro).
Sections	1.1.5.6	The Works under this Contract present one sole section. Taking-over could be subject to separation of individual sections according to Macedonian law.

Section Miladinovci – Sveti Nikole - Stip

Volume 1: THE CONTRACT

(iii): PARTICULAR CONDITIONS (PC)

Conditions	Sub-Clause	Data
Electronic transmission systems	1.3	e-mail
Governing Law	1.4	Laws of the Republic of Macedonia
Ruling language	1.4	English
Language for communications	1.4	English
Conditions for the Parties for entering into a Contract Agreement	1.6	The initialized contract will come into force and shall be legally binding when signed by the authorized representatives of the Employer and the Contractor. The contract shall be signed only if the text of this contract agreement and the text of corresponding loan agreement are enacted by the Macedonian parliament and published in the Official gazette of Republic of Macedonia.
Time for access to the Site	2.1	Details are presented in PC.
Engineer's Duties and Authority	3.1(b)(ii)	Engineer may approve increasing of the value, without prior consultation with the Employer, for single amount not exceeding 0.1 % of the Contract Price, i.e. cumulative (total) amount not exceeding 1% of the Contract Price. For all values and amounts higher than stated one, the Engineer should receive prior approval by the Employer.
Engineer's Duties and Authority	3.2.	The Engineer team appointed by the Engineer is in the following composition: shall be appointed by the Employer before the Commencement Date Project Engineer manages with the Engineer team and shall have the necessary authorizations assigned to him by the Engineer
Performance Security	4.2	Performance Security shall be in a form of unconditional and irrevocable Demand Guarantee in amount of 10% of the Accepted Contract Amount and in the same currencies of the Accepted Contract Amount. Validity of the Performance Security also includes the Defects Remedy Period. (time period 1095 days +24 months)

Section Miladinovci – Sveti Nikole - Stip

Volume 1: THE CONTRACT

(iii): PARTICULAR CONDITIONS (PC)

Conditions	Sub-Clause	Data
Contractor's Representative	4.3	Project Manager appointed by the Contractor is: shall be appointed by the Contractor before the Commencement Date
Nominated Subcontractors	5.1	(a) Nominated Subcontractors under the Contracts are: not applicable
Normal working hours	6.5	The Contractor shall plan and adapt working hours of the engaged labor taking into consideration the local laws in force, weather conditions, planned or reviewed time schedule and deadline for execution and completion of the Works.
Delay damages for the Works	8.7 & 14.15(b)	0.03 % of the Contract Price per day.
Maximum amount of delay damages	8.7	10 % of the Contract Price.
Provisional Sums	13.5.(b)(ii)	10%
Adjustments for Changes in Cost	13.8	Details are presented in PC.
Total advance payment	14.2	15% of the Accepted Contract Amount payable in the currencies and proportions in which the Accepted Contract Amount is payable. Total advance payment shall be paid in one installment.
Repayment amortization rate of advance payment	14.2(b)	Reimbursement of the Advance Payment shall commence in the next Interim Payment Certificate following that the cumulative value of finished works has reached 20 per cent of the Accepted Contract Amount, and shall be made at the rate of 20 per cent of the amounts of all the following Interim Payments Certificates until such time as the Advance Payment has been fully reimbursed.
Percentage of Retention	14.3	5% of the value of executed works on each interim payment certificate
Limit of Retention Money	14.3	5% of the Accepted Contract Amount
Schedule of Payments	14.4.	This Contract does not include schedule of payments
Plant and Materials	14.5(b)(i)	Not applicable

*Л**Д. М. - Р*

Section Miladinovci – Sveti Nikole - Stip

Volume 1: THE CONTRACT

(iii): PARTICULAR CONDITIONS (PC)

Conditions	Sub-Clause	Data
	14.5(c)(i)	Not applicable
Minimum Amount of Interim Payment Certificates	14.6	0.75 % of the Accepted Contract Amount
Publishing source of commercial interest rates for financial charges in case of delayed payment	14.8	2.75% over the discount rate of the European Central Bank
Currency of Payments	14.15	The Contract price is expressed in EUR. Chinese bank will pay to the Contractor 90% in US\$ and the Employer will pay 10% in MKD (Macedonian denars) of the contract value.
Maximum total liability of the Contractor to the Employer	17.6	The product of 1 times the Accepted Contract Amount
Periods for submission of insurance:	18.1	
a. evidence of insurance		42 days
b. relevant policies		84 days
Minimum amount of third party insurance	18.3	100,000 Euro
Date by which the DAB shall be appointed	20.2	84 days after the Commencement date
The DAB shall be comprised of	20.2	Three Members
List of potential DAB sole members	20.2	To be appointed
Appointment (if not agreed) to be made by	20.3	<ul style="list-style-type: none"> • One member appointed by the Employer • One member by the Institution of Civil Engineers (ICE) based in London • One by the Contractor
Rules of arbitration	20.6 (a)	Rules of Arbitration of the International Chamber of Commerce (ICC) - Paris
Place of arbitration		Paris
Language of arbitration		English

Part B - Specific Provisions

1. General Provisions

Parties and persons	1.1.2. After the paragraph 1.1.2.4. a new paragraph is added:
1.1.2.4.a.

"Project Engineer" is a person (persons) to whom authorities are delegated, according to the Sub-clause 3.2 [Delegation by the Engineer] |
| Dates, Tests, Deadlines and Completion | 1.1.3.5 The text of the paragraph 1.1.3.5 is changed as follows:

"Taking-Over Certificate" has the same meaning with "Permission for Use" and refers to the Certificate issued in accordance with the Clause 10 [Employer's Taking-Over]. |
| Other definitions | 1.1.6. After the paragraph 1.1.6.9., the following paragraphs are added:

1.1.6.10.

"Work Book" is a document which during the accomplishment of the Works shall continuously and daily be kept at the Site and where records are made of the following data, as a minimum: the date, working hours, weather conditions, the number, structure and qualification of Contractor's labour and personnel, recruited Contractor's machines, Plant and Equipment, description of performed daily works with exact specification of all the items in accordance with the Bill of Quantities, all notifications communicated between the Contractor and the Engineer, instructions, notices and decisions from the Engineer, etc.

The Contractor maintains the Work Book in original and copy, original is for the Engineer and copy for the Contractor.

Work Book at each moment should be available to the Engineer for review, comments, corrections, notices and signature.

1.1.6.11.

"Book of Quantities" is a document which during the accomplishment of the Works shall permanently be kept at the Site and where, on the basis of either joint measurements by the Contractor and the Engineer, or measurements by the Contractor checked and verified by the Engineer, records are made of actual quantities of the relevant items for accomplished Works, according to Bill of Quantities.

The Contractor maintains the Book of Quantities in original and copy, original is for the Engineer and copy for the Contractor.

Book of Quantities at each moment should be available to the Engineer for review, comments, corrections and signature. |
| Care and Supply of Documents | 1.8. Add the following:

The Employer shall supply to the Contractor two copies (hard copy) of the Design Documentation prepared in English language. If the Contractor has a need of translation of the |

Design Documentation in other language, it shall be his obligation and at his cost.

2. Employer

Time for Possession of Site and Access Thereto	2.1. Add the following:
a) The Site includes land where a permanent or temporary expropriation has to be carried out and it is exclusively intended for the purposes of realization of this Project. Permanent expropriation: includes the land where the Permanent Works are to be executed, land for permanent deviations on the existing roads and land for disposal of the surplus of the earth and other building material from the alignment.

This land is defined with Elaborate for expropriation and it includes the land in the boundaries of the expropriation zone plus 3 meters beyond the boundary of the road. This land where the Permanent Works are to be executed is subject to permanent expropriation and presents an obligation and the costs shall be born by the Employer.

The Employer shall give the Contractor right of access to and possession of the Site, part by part, in sufficient advance to enable the Contractor to prepare for commencement of related parts of the Works in accordance with the construction program approved by Engineer and Employer.

The Contractor will submit Performance security within 28 days after the receipt of right of access to and possession of the first part according Sub-Clause 2.1.

The Contractor shall reinstate to satisfactory condition on its own cost the land for disposal of the surplus of the earth and other building material from the alignment, according to the legislation of Republic of Macedonia.

b) Temporary usage of land: land on which Temporary Works are carried out or for which there is a need. This land includes: |
|---|--|
- i) Settlements for accommodation and residence of the labor engaged for the project,
 - ii) Offices for the technical personnel,
 - iii) Offices for the Engineer,
 - iv) Laboratories for complete quality control of the works,
 - v) Mechanic workshops for repairs and maintenance (servicing) of the engaged equipment, plants and mechanizations,

Section Miladinovci – Sveti Nikole - Stip

Volume 1: THE CONTRACT

(iii): PARTICULAR CONDITIONS (PC)

- vi) Warehouse facilities for storage of spare parts and materials,
- vii) Plants for production of materials necessary for the project (asphalt plants, concrete plants, quarries, screening plants, section for reinforcement, etc.), with possibility for permanent quality control of such materials, Production and storage of prefabricated elements, Stock piling stone materials for production of asphalt and concrete,
- viii) Parking lots for construction equipment and transportation vehicles,
- ix) Borrow pits for materials (which are not usually located on the alignment of the structure),
- x) Additional accesses to the construction site
- xi) Temporary deviations (for traffic movement - during the construction of the structure)
- xii) Plants and installations for functioning of the construction site (water supplying, electric network and power stations, PTT installations, etc.)
- xiii) Other land for the Contractor's needs

The Employer shall provide on its own cost land for 3 (three) locations along the site with appropriate access roads, with size of at least 30.000 m², 35.000 m² and 40.000 m² for Contractor needs as stated above. Any additional land for Contractor needs shall be on its cost.

Unless otherwise specified under the Contract, the Contractor shall directly negotiate with and pay to the owners of that land the cost of the temporary use by the Contractor of that property, including for the cost of any necessary reinstatement of the property to its condition immediately prior to its use by the Contractor.

The Contractor shall be responsible to carry out the Works carefully and diligently, i.e. he shall not cause with his works any damages on somebody else's property that is outside expropriated area. Particular attention during the works shall be paid on the adjoining land that is outside expropriated area. Compensation for all caused damages that will occur because of disorganization, negligence, non-professionalism, carelessness of the Contractor will be paid by the Contractor. Within this Contract, the Contractor shall sign a Statement for undertaking the entire legal and material responsibility for the possible damages which will occur due to his activities during realization of this Contract.

The Contractor shall pay the cost of any necessary reinstatement of the property to its condition immediately after its use by the Contractor.

**Permits, Licenses 2.2.
or Approvals**

Add the following:

The Employer shall use his best efforts to assist to the Contractor in receiving the necessary permits, licenses or approvals but in no case he will undertake to himself the responsibilities that

belong to the Contractor, nor shall bear any responsibility for the failure to issue them or untimely issuance.

Acceptable Banks 2.6

Add new Sub-Clause:

Securities which shall be submitted by the Contractor under this Contract, shall be issued by Banks acceptable to the Employer. Acceptable Bank to the Employer is:

1. China EXIM Bank, or a bank based outside People's Republic of China with credit rating "A" or higher according to the Standard and Poor's, and
2. the Bank and the Contractor of the Works are to be entirely independent entities,

Costs related to issuance and maintenance of the validity of the Securities shall be entirely born by the Contractor.

3. The Engineer**Delegation by the 3.2.
Engineer**

Add the following:

The Engineer, according to the Contract for supervision on the construction, shall appoint the Engineer's team which shall be permanently, or temporary present on the construction site and who shall communicate directly with the Contractor. Project Engineer manages with the Engineer's team. For the purpose of realization of this Contract, the Engineer, with prior approval by the Employer shall assign relevant duties and delegate authorities to the Project Engineer, and if necessary, to the Assistant Project Engineer for materials.

In order to revoke these authorizations, or any replacement of the member of the Engineer's team, the Engineer shall have prior approval by the Employer.

Names of the members of the Engineer's team, appointed by the Engineer are specified in the Contract Data (CD).

**Replacement of the 3.4
Engineer**

Delete the last sentence from Sub-Clause, and add the following:
The Employer can engage for purpose of monitoring a supervisor to the Engineer.

Handwritten signatures and initials in blue ink, likely representing approvals or signatures of officials involved in the document.

4. Contractor

Performance
Security	4.2	In Sub-Clause 4.2 the following text is to be added: Performance security will be fully payable upon written request, irrevocable and unconditional without relevance of the level of the completion of the works, in all of the cases of contract breach including, but not limited to: 1. Termination of Contract by Employer, according to the conditions and provisions of the Contract; 2. There is no possibility for timely and quality wise completion of the Contract works. 3. The Contractor, refuses, or he is in no possibility to correct the defects works in optimal time period, defined by the Engineer, and the amount of the works is above 50% of security performance value. 4. Unilateral termination of the Contract by the Contractor, for reasons for which the Employer does not have complete liability, or undefined reasons, or reasons defined in Contract. 5. There is formal procedure for Bankruptcy for the contractor, or any such a procedure from relevant institutions which seriously limit Contractor resources needed for performing of the works. 6. Damages to the Employer, or liabilities from the Employer, on different grounds, which exceeds the amount of 50% of the Security performance value, not payable in any other way. 7. The Contractor refuses, or in given time period: • Do not lengthen the time of expiry of the Security performance for an additional time period. • Do not renew or increase its value according to the provisions of the Contract.
Contractor's
Representative	4.3	Add the following: The Contractor shall appoint the Project Manager and shall give him all authority necessary to act on the Contractor's behalf under the Contract. Name of the Project Manager is specified in the Contract Data.

Subcontractors	4.4	<p>Add the following:</p> <p>Contractor is obliged to employ subcontractors based in the Republic of Macedonia who are registered in the Central Register of Macedonia before 01.01.2012. The ownership of the Subcontractor(s) at this date must be at least 51% directly or indirectly owned by Macedonian citizen(s).</p> <p>The Contractor shall pay to local subcontractor(s) as per the subcontract agreement(s) within one month after the payment is received from the Employer under this Contract.</p> <p>The Macedonian inputs (subcontracts, goods and services supply) for the project execution will be not less than 49% of the Accepted Contract Amount.</p> <p>The number of workers that are Macedonian citizens at the project site will be at least 51% of the total number of the workers at the site.</p> <p>Contractor enters into a contract with subcontractors after receiving approval from the Engineer. Contractor within 7 days after signing the contract with the subcontractor submits a complete copy of the signed contract with the subcontractor's qualification and technical document to the Engineer. It is explicitly required that the detailed price information of the Contract between the Employer and the Contractor shall not be disclosed to the subcontractors and any other unauthorized party or personnel.</p> <p>For subcontracts with value exceeding 3% of the total value of the Accepted Contract Amount, the Engineer, prior issuing his approval to the Contractor, has to receive approval by the Employer.</p> <p>Contractor shall, before signing the Contract, give a notarized statement to the Public Enterprise for National Roads, that it is familiar with the prices of construction works, materials and other goods on the market in the Republic of Macedonia required for the implementation of Contract, that it has included in his risk analysis price increases to the extent specified by the Conditions of Contract and the Accepted Contract Amount is formed according to these prices.</p>
Setting Out	4.7	<p>Add the following:</p> <p>Taking-Over of the alignment with all surveyors' items of reference shall be carried out with Minutes for taking over between the Designer and Contractor in the presence of the Employer and Engineer, within 42 days, after the Contract Agreement comes into force.</p> <p>Within 60 days from the date of taking over the surveyor's items of reference, the Contractor shall:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) verify the accuracy of all surveyor's measurements, (ii) set out the alignment according to the (Design Documentation), (iii) prepare report and submit it to the Engineer for approval, in which all discrepancies and eventual consequences to the

Handwritten signatures of the parties involved in the contract, including the Contractor, Engineer, and Employer, are placed below the respective sections of the contract text.

Section Miladinovci – Sveti Nikole - Stip

Volume 1: THE CONTRACT

(iii): PARTICULAR CONDITIONS (PC)

scope and value of the Works shall be included

Upon expiration of this time period, the Contractor has no right on

claims, according to the paragraphs (a) and (b) of this sub-clause.

Throughout the execution and completion of the Works and remedying the defects of these Works, the Contractor shall continuously keep at least one experienced surveyor on the Site to perform and supervise the setting out and other surveying work. The instruments used by the Contractor shall be of recent made and type suitable for the tasks to be performed and in perfect technical condition and adjustment. Any error in setting-out and other surveying works and consequences thereof, shall be rectified at the Contractor's cost.

М. П. Р.

Safety Procedures 4.8

At the end of this sub-clause a new paragraph (f) is added, as follows:

- (f) The Contractor is completely responsible for providing of all conditions for safe and uninterrupted traffic flow on the existing road (which present a part of the Site) for the entire time of execution of the Works, where:
 - (i) The Contractor is obliged at all times to ensure safe, secure and uninterrupted traffic flow, providing all necessary measures,
 - (ii) The Contractor shall be responsible to prepare on time all necessary documents and plans and to obtain all necessary agreements and permissions from the state authorities for changed traffic regime, that are necessary for undisturbed and continuous execution of the Works and following the construction schedule. The Contractor shall submit its proposals together with all necessary documents to the state authorities for approval at least 28 days before the permission is necessary,
 - (iii) The Contractor, within the agreed price, shall prepare all traffic management plans, shall provide, place and maintain the traffic signalization and equipment for the whole time of changed traffic regime, respecting and implementing in whole the conditions specified in the agreements and permissions issued by the authorities,
 - (iv) At any time when change of the traffic regime is planned on the existing roads due to execution of the Works, the Contractor shall inform the public and participants in the traffic on time, through electronic media and newspapers,
 - (v) The Contractor shall bear the entire responsibility for all caused damages and claims by third persons, which are result from his failure to provide secure, uninterrupted and safe traffic flow for the whole period of execution of the Works, until issuing of Taking Over Certificate,
 - (vi) The Employer has no responsibility and he is relieved from all claims of the Contractor that are due to the delays in works caused by untimely providing of the necessary agreements and permissions for changed traffic regime.

Rights of Way and Facilities 4.13

Add the following:

The Contractor is familiar that for the whole period of execution of the Works, his duty and responsibility is to secure safe and uninterrupted traffic flow on this section.

If the Contractor has a need of additional temporary accesses to the Site, such accesses shall be constructed at Contractor's responsibility and cost, releasing the Employer from any duty or responsibility.

The Contractor shall obtain at his risk and cost all additional rights of way or facilities outside the land that is subject to permanent expropriation, for which he considers necessary, and the Contractor:

- (i) shall directly negotiate with and pay to the owners of any property adjoining the Works the cost of the temporary use;
- (ii) shall carry out all activities necessary for reinstatement of the property to its condition immediately prior to its use by the Contractor;
- (iii) shall remedy, at his cost, all damages caused by such usage, and shall pay to the owners of the property for the damages caused by him.

The Employer shall use his best efforts to assist to the Contractor in negotiations for obtaining all additional rights of way, but in no case he will undertake to himself the responsibilities that belong to the Contractor, nor shall bear any responsibility for the failure to obtain them

Electricity, Water and Gas 4.19

Text in the sub-clause 4.19 is deleted and substituted with the following text:

The Contractor shall independently and at his own cost negotiate with the competent companies for providing necessary connections, installations, utilities and equipment for supplying with electricity, water and other infrastructure required for execution of the Works and realization of the Contract.

All costs arising from connection, execution of necessary infrastructure for supplying and costs for the consumed quantities shall be born by the Contractor, within the Contract Price and they are not reimbursable. The Employer shall use its best efforts to assist in the process of acquisition of infrastructure, but shall not assume any responsibility, neither accept increased costs, nor change of the price due to failure or impossibility of the Contractor to provide necessary installations and utilities for supplying the Site with electricity, water, gas, etc.

Employer's Equipment and Free-Issue Materials	4.20	<p>The Contractor shall use, without compensation, materials which are in the Employer's ownership, and which are provided by carrying out permanent expropriation of the land planned with the Design Documentation for the needs of this Project.</p> <p>The need for additional quantities of materials from other borrow pits (up to the quantities defined in the Design Documentation) which are not in the Employers ownership and he is not entitled to use them, are responsibility of and at the cost by the Contractor within the Contract Price.</p> <p>The Employer shall designate and provide the land for stockpile areas and disposal areas to meet the demand of the project construction.</p>
Progress Reports	4.21	<p>The Contractor shall prepare all Reports in English language.</p> <p>At the end of sub-clause 4.21, following text is added:</p> <p>At regular intervals, but not more than once a month, the Employer's, Engineer's and Contractor's representatives shall organize Meetings at which, among other matters, the Monthly Progress Report for the Works shall be reviewed. The Minutes of the Meeting shall be prepared by the Engineer and agreed upon with the Contractor and the Employer within 7 days following the Meeting.</p> <p>Any Minutes of meetings or parts thereof, signed by the representatives of the Contractor, Engineer and Employer is a sufficient, correct, approved and certified record of matters discussed. Such Minutes shall not replace any approval, instruction or decision which shall be requested and submitted in writing, according to the Contract.</p>
Contractor's Operations on Site	4.23	<p>Following the first paragraph of this sub-clause, a new paragraph is added as follows:</p> <p>The Contractor shall be responsible to carry out the Works carefully and diligently, i.e. he shall not cause with his works any damages on somebody else's property that is inside or outside expropriated area. Particular attention during the works shall be paid on the adjoining land that is outside expropriated area.</p> <p>The Contractor is fully responsible for any damages caused on the adjoining land and somebody else's property, due to disorganization, negligence, non-professionalism, carelessness and other reasons by the Contractor.</p> <p>Compensation for all caused damages, including compensation to the Employer from those claims, court proceedings and other costs, shall be paid by the Contractor.</p>

Facilities to the Engineer	4.25	Add new Sub-clause 4.25: Within 42 days from the date of signing the Contract, the Contractor shall provide free access and location used for the offices, equipment and vehicles necessary for the Engineer's staff.
Contractor's status	4.26	Add new Sub-clause 4.26: The Contractor shall, at his cost and responsibility, regulate his legal status for execution of the Works, according to the Laws in the Republic of Macedonia, and he shall undertake all responsibilities arising from such Laws. The Employer shall, within his capabilities, assist in order to speed up this procedure, but in any circumstances he shall not accept any exceptions prescribed within this Contract, to his detriment.

5. Nominated Subcontractors

Delete Sub-Clauses from 5.1 to 5.4

6. Staff and Labor

Engagement of Staff and Labor	6.1	<p>At the end of the text of this Sub-Clause, following text is added:</p> <p>The Contractor shall not employ local labor which hasn't presented evidence that it has legalized its stay in the Employer's country.</p>
Health and Safety	6.7	<p>Text in the sub-clause 6.7 is deleted and substituted with the following text:</p> <p>The Contractor shall at all times take all necessary precautions to maintain the health and safety of the staff and labor on the Site and he shall provide facilities for first aid. The Contractor shall provide emergency squad (by call) and medical services from the nearest health care institution in event of need of the whole staff and labor on the Site, including the employees of the Contractor, Subcontractors, Engineer and Employer. The Contractor shall undertake all necessary measures in order to provide appropriate welfare and hygiene requirements and for prevention of epidemics.</p> <p>The Contractor is obliged to undertake all measures and precautions for safety and security of the whole labor on the Site, which are prescribed with the valid laws, standards and regulations. For this purpose, the Contractor shall prepare and submit the necessary documentation and shall obtain the required approval(s) by the competent governmental institutions. The Contractor shall submit a copy of the issued approval(s) to the Engineer. Along with the copy, the Contractor shall submit</p>

for an approval by the Engineer, a detailed elaborate of all measures to be undertaken in order to guarantee safety of the labor on the Site. Among other, the elaborate shall prescribe means and equipment for personal protection which is obligatory to be used by the employees on the Site. The Engineer shall remove any employed person on the Site who is not equipped, does not follow, or doesn't use the prescribed means for personal protection and protective equipment during execution of the Works. Accordingly, the Engineer shall not approve execution of any part of the Works if the Contractor hasn't undertaken, or conducted, the necessary measures for safe execution of the Works and safety of the labor or he doesn't comply with the requirements under the issued approval. The Contractor is fully responsible for any stoppage, material implications, injury or death.

The Contractor shall appoint an accident prevention officer at the Site, responsible for maintaining safety and protection against accidents. This person shall be qualified for this responsibility, and shall have the authority to issue instructions and take protective measures to prevent accidents. Throughout the execution of the Works, the Contractor shall provide whatever is required by this person to exercise this responsibility and authority.

The Contractor shall send, to the Engineer, details of any accident as soon as practicable after its occurrence. The Contractor shall maintain records and make reports concerning health, safety and welfare of persons, and damage to property, as the Engineer may reasonably require.

The Contractor shall conduct a programme for regular information and education of HIV-AIDS danger, in order to reduce the risk of the transfer of the HIV virus between and among the Contractor's Personnel and the local community, to promote early diagnosis and to assist affected individuals. All staff and labor on the Site shall be included within this programme. At least once every six month the Contractor shall conduct Information, Education and Consultation Communication campaigns concerning the risks, dangers and impact, and appropriate avoidance behavior with respect to, of Sexually Transmitted Diseases (STD)-or Sexually Transmitted Infections (STI) in general and HIV/AIDS in particular.

The Contractor shall include in the program to be submitted for the execution of the Works under Sub-Clause 8.3 [Programme] an alleviation program in respect of Sexually Transmitted Infections (STI) and Sexually Transmitted Diseases (STD) including HIV/AIDS.

Costs for realization of these duties of the Contractor shall not be paid separately, and it is considered that they are included in the Contract Price.

Section Miladinovci – Sveti Nikole - Stip

Volume 1: THE CONTRACT

(iii): PARTICULAR CONDITIONS (PC)

Contractor's Personnel	6.9	After paragraph (d) add paragraph (e) as follows: (e) does not observe and conduct the orders, instructions and decisions issued by the Engineer in accordance with the Conditions of Contract.
Records of Contractor's Personnel and Equipment	6.10	At the end of the Sub-Clause 6.10, add the following text: In addition to this, the Contractor shall keep evidence in the "Work Book" on daily basis, as it is defined in the Clause 1 [General Provisions].
Foreign Personnel	6.12	The first paragraph is deleted and substituted with the following text: For the purposes of the Project, the Contractor may bring in the Country, foreign expert and managerial Personnel for execution of the Works to the extent permitted with the relevant Laws. Appropriately, the Contractor may bring in the Country other labor (workers) under the following condition: a) such workers: i) to be employed by the Contractor on other projects at least 1 year earlier, or ii) to be citizens of the Contractor's country, and b) their number to be within the size allowed with the relevant Laws of the Employer's Country. The Contractor shall provide this personnel to possess necessary visas for stay and work permits. At the request of the Contractor, the Employer shall make its efforts on time and efficiently, to assist the Contractor in obtaining all local, state, national or governmental permits for providing such Personnel of the Contractor.

7. Plant, Materials and Workmanship

Inspection	7.3	After paragraph (b) add paragraph (c) with the following text: (c) It is not Employer's duty to inform the Contractor about his visit to the Site, and the Contractor shall not disrupt the access of the Employer's authorized personnel to the Site.
------------	-----	---

8. Commencement, Delays and Suspension

Commencement of 8.1 Works The text of the paragraph 8.1 is deleted and substituted with the following text:

Commencement Date shall be the date at which the Engineer has submitted the instructions to the Contractor for Commencement of the Works.

The Engineer shall submit the instruction for commencement of the Works not later than **28 days** after all of the following assignments have been accomplished:

- (1) the Performance Security has been provided by the Contractor;
- (2) reasonable evidence of the Employer's Financial arrangements (under Sub-Clause 2.4 [Employer's Financial Arrangements]) has been provided to the Contractor;
- (3) the Employer has provided an evidence to the Contractor that a "permission for works" has been issued;
- (4) Advance payment guaranty is issued and approved by the Engineer and Employer;
- (5) the Advance Payment has been made to the Contractor;
- (6) the Employer has given the Contractor right of access to, and possession of, all critical parts of the Site as per the construction program approved by Engineer and Employer so that the activities on the critical path can be commenced without delay.

The Contractor shall commence the execution of the Works as soon as is reasonably practicable after the Commencement Date, and shall then proceed with the Works with due expedition and without delay.

If the above stated Engineer's Instruction for commencement of the Works is not received by the Contractor within **365 days** from the date of Contract signing, the Contractor shall be entitled to terminate the Contract under Sub-Clause 16.2 [Termination by Contractor].

Programme 8.3 After the paragraph (d) add the paragraph (e) as follows:
(e) Financial schedule with which the Contractor shall define his planned financial revenues of the Project.

Extension of Time for Completion 8.4 Add following text at the end of Sub-Clause:

Usual temperatures in the Employer's Country, during the year are from -25° to $+40^{\circ}$ Celsius. The Employer shall accept extension of time for completion according to the sub-clause (c) (extremely unfavorable climate conditions) only if an appropriate decision is made for that by the competent governmental institution and only for the period for which such decision is related.

9. Tests on Completion

Failure to Pass 9.4 Delete the paragraph (c) of the Sub-Clause 9.4.
Tests on
Completion The text after the paragraph (c) of the Sub-Clause 9.4 is deleted.

10. Employer's Taking Over

Taking Over of the 10.1 The text of the paragraph 10.1 is deleted and substituted with the
Works and
Sections following text:

When the Works are completed according to the Contract and have satisfactorily passed any Tests on Completion prescribed by the Contract, the Contractor may give a notice to that effect to the Engineer, with a copy to the Employer, accompanied by a written Statement that he shall finish with due expedition any outstanding work within the period determined by the Engineer. Such notice and undertaking shall be deemed to be a request by the Contractor to the Engineer, i.e. the Employer, to organize Taking-Over Inspection in accordance with the Law on Construction applicable in the Employer's Country. If, in the Engineer's opinion, the Works are not completed in accordance with the Contract, the Engineer shall give instructions in writing to the Contractor specifying all the work which is required to be done by the Contractor before carrying out above mentioned Inspection. If, in the Engineer's opinion, the Works are completed, he submits written notification and Statement to the Employer, confirming that the Works are completed in accordance with the Contract and they are ready for Taking-Over Inspection. Taking-Over Inspection shall be carried out by the Commission of experts appointed by the relevant State Authority, and such Inspection and Taking-Over Report by the Commission shall be basic prerequisite for issuing the Taking-Over Certificate by the same Authority.

With issuing the Taking Over Certificate by the relevant State Authority, it is deemed that the Works are completed and the Defect Liability Period starts from that date.

All costs for conducting the prescribed legal procedure for carrying out Taking Over Inspection and obtaining the Taking Over Certificate for the Works shall be born by the Employer.

The Engineer shall also notify the Contractor of any defect in the Works affecting substantial completion that may appear after instructions and before completion of the Works specified therein.

It is deemed that the Contractor is familiar with the legislation governing the method and conditions for taking over the Works, and all additional costs as a result of exceeding the deadline, or impossibility to obtain Taking Over Certificate due to failure of the Contractor, shall be born by the Contractor.

The Employer shall not use any part of the Works (other than as a temporary measure which is either specified in the Contract or agreed by both Parties) unless and until a Taking-Over Certificate has been issued.

Section Miladinovci – Sveti Nikole - Stip

Volume 1: THE CONTRACT

(iii): PARTICULAR CONDITIONS (PC)

Taking Over of Parts of the Works	10.2	<p>The text of the paragraph 10.2 is deleted and substituted with the following text:</p> <p>Only if it is not exactly stated in the Permission for Construction, a part of the Works may be subject to partial taking over and obtaining Taking Over Certificate for part of the Works. Procedure and process for obtaining Taking Over Certificate for parts of the Works is conducted in a same way as it is defined in the Sub-Clause 10.1 [Taking Over of the Works and the Sections].</p>
Interference with Tests on Completion	10.3	<p>The text of the paragraph 10.3 is deleted and substituted with the following text:</p> <p>If the Contractor is prevented, for more than 14 days, from carrying out the Tests on Completion by a cause for which the Employer is responsible, it shall be deemed that taking over the Works or Sections is postponed due to the Employer's failure.</p> <p>The Engineer shall then issue instruction accordingly, and the Contractor shall carry out the Tests on Completion as soon as practicable, before the expiry date of the Defects Notification Period. The Engineer shall require the Tests on Completion to be carried out by giving 14 days' notice and in accordance with the relevant provisions of the Contract.</p> <p>If the Contractor suffers delay and/or incurs Cost as a result of this delay in carrying out the Tests on Completion, the Contractor shall give notice to the Engineer and shall be entitled subject to Sub-Clause 20.1 [Contractor's Claims] to:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) an extension of time for any such delay, if completion is or will be delayed, under Sub-Clause 8.4 [Extension of Time for Completion], and b) payment of any such Cost plus profit, which shall be included in the Contract Price. <p>After receiving this notice, the Engineer shall proceed in accordance with Sub-Clause 3.5 [Determinations] to agree or determine these matters.</p>
Surfaces Requiring Reinstatement	10.4	This Sub-Clause is deleted.

Handwritten signatures in black ink, likely representing official approvals or signatures of the parties involved in the contract.

13. Variations and Adjustments

**Adjustments for
Changes in
Legislation**

13.7 At the end of this Sub-Clause the following text is added:

Accordingly, if it comes to any decrease in Cost resulting from a change in the local Laws after the Base Date, the Engineer shall proceed in accordance with the Sub-clause 3.5 [Determinations] and he shall decrease those Costs in the Contract Price.

Notwithstanding the foregoing, such increasing or decreasing the Costs shall not be separately paid or approved if it is already taken into account in the indexing of any inputs in the Formula of price adjustment in accordance with the provisions of Sub-Clause 13.8.

**Adjustments for
Changes in Cost**

13.8 Delete Clause 13.8. in its entirety, and substitute with following:

Price Adjustment

i The amounts payable to the Contractor, in various currencies pursuant to Clause 14, shall be adjusted in respect of the change in exchange rates and the rise or fall in the cost of labor, Contractor's Equipment, Plant, materials, and other inputs to the Works, by applying to such amounts the formula prescribed in this Clause.

**Other Changes
in Cost**

ii To the extent that full compensation for any rise or fall in costs to the Contractor is not covered by the provisions of this or other Clauses in the Contract, the unit rates and prices included in the Contract shall be deemed to include amounts to cover the contingency of such other rise or fall of costs.

**Adjustment
Formula**

iii The adjustment to the Interim Payment Certificates in respect to changes in cost and legislation shall be determined from separate formulae for each of the currencies of payment. The formula will be of the following general type:

$$P_n = \left[A + Bx \frac{L_n}{L_o} + \sum C_i x \frac{M_{n,i}}{M_{o,i}} + \sum D_i x \frac{E_{n,i}}{E_{o,i}} \right] x \frac{Z_n}{Z_o}$$

where:

Pn is price adjustment factor to be applied to the amount in each specific currency for the payment of the work carried out in the subject month, determined in accordance with Clause 14, where such variations and Daywork valued at current price level are not otherwise subject to adjustment;

A is a constant, specified in the Contract data representing the non-adjustable portion in contractual payments;

B, Ci, Di, etc. are weightings or coefficients representing the estimated proportion of each cost element (labor, materials, equipment usage, etc.) in the Works or section thereof, net of Provisional Sums, as specified in the Contract data;

Ln, Mn, En, etc. are the current cost indices or reference prices of the cost elements in the specific currency for month "n", determined pursuant to this Sub-Clause, paragraph iv, applicable to each cost element, and

Lo, Mo, Eo, etc. are base cost indices or reference prices corresponding to the above cost elements at the date specified in this Sub-Clause, paragraph iv.

The correction factor Zn/Zo is not applicable for local currency (MKD) component due to the provision of Sub-Clause 14.15. It shall be applied to the factor Pn for foreign currency (US Dollars) component payment only. Zo equals 1.3644, which is the number of units of USD equivalent to one unit of Euro as released by the European Central Bank at 1 February 2013 (1 Euro = 1.3644 USD), and Zn is the corresponding number of such currency units prevailing on the date of issuing of each payment certificate.

Details and basic and sources of indexes are given in paragraph iv of this Sub-Clause.

Adjustment Data

iv The table of adjustment data is as follows:

No	Cost elements	Weightings
A	NONADJUSTABLE	20%
B	LIFE COST	20%
C	MATERIALS	40%
C1	Manufacture of other non-metallic mineral products	4%
C2	Manufacture of coke and refined petroleum products	18%
C3	Other mining and quarrying	8%
C4	Electricity, gas, steam and air conditioning supply	4%
C5	Manufacture of basic metals	4%
C6	Manufacture of chemicals and chemical products	2%
D	EQUIPMENT & PLANT	20%
D1	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	10%
D2	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	10%
	TOTAL	100%

Index for B shall be taken according to the index for life costs (Consumer Prices Indices), and indices Ci and Di shall be taken according to the price indices of the manufacturers (Producers' Price Indices) stated in the "Monthly Statistic Report" published by the Institute for Statistic of Macedonia. (Indices of Producer's Prices).

Except as otherwise provided in the Particular Conditions of Contract, the base cost indices or prices shall be from January 2013.

The Amount that is Subject of Price Adjustment

- v The amount that is subject to price adjustment is the amount of executed works that are listed in the Interim payment statements reduced by:
 - the amount of the advance payment that is justified with the interim payment statements, and
 - the amount of the credit that is justified with the interim payment statement.

Price Adjustment for the Paid Advance Payments and Credits for Materials

- vi For the paid advance payments or credits, price adjustment shall be carried out taking into account the rise or fall of the indices, in the period of the base month, up to 28th day prior to the payment of the advance payment or credit.

Price Adjustment from Reception till Payment of the Interim Payment Statements

- vii The Contractor is not entitled to request price adjustment for the executed works for the period between reception of the interim payment statement by the Engineer till the day of payment specified in the Clause 14.

Sources of Indices and Weightings

- viii The sources of indices shall be those listed in the Contract data, as approved by the Engineer. Indices shall be appropriate for their purpose and shall relate to the Contractor's proposed source of supply of inputs on the basis of which his Contract Price and expected foreign currency requirements shall have been computed. As the proposed basis for price adjustment, the Contractor shall have submitted with his tender the tabulation of Weightings and Source of Indices in the Contract data, which shall be subject to approval by the Engineer.

The Contractor is entitled to provide regularly on site at least one copy of the indices that are listed in the Contract data.

Base, Current and Provisional Indices

- ix The base cost indices or prices shall be from January 2013. Current indices or prices shall be those prevailing on the last day of the period to which a particular Interim Payment Certificate is related. If at any time the current indices are not available, provisional indices as determined by the Engineer will be used, subject to subsequent correction of the amounts paid to the Contractor when the current indices become available.

Adjustment
after Completion	x If the Contractor fails to complete the Works within the time for completion prescribed under Clause 8, adjustment of prices thereafter until the date of completion of the Works shall be made using either the indices or prices relating to the prescribed time for completion, or the current indices or prices, whichever is more favorable to the Employer, provided that if an extension of time is granted pursuant to Clause 8, the above provision shall apply only to adjustments made after the expiration of such extension of time.
Weightings	xi The weightings for each of the factors of cost given in the table of adjustment data shall be adjusted if they have been rendered unreasonable, unbalanced or inapplicable as a result of varied or additional work already executed or instructed under Clause 8 or for any other reason.

14. Contract Price and Payment

The Contract Price 14.1 Text of the Sub-Clauses (a) and (b) shall be changed as follows:

- (a) the Contract Price shall be agreed or determined under Sub-Clause 12.3 [Evaluation] and be subject to adjustments in accordance with the Contract. Considering the nature of the selected type of contract, it is agreed that the Provisional Contract Price shall be composed of the BOQ Amount (206,087,607.22 Euro) and the Provisional Sum (20,608,760.72 Euro). The afore-stated prices do not include Value Added Tax (VAT). The Provisional Sum shall be used to cover changes, additional works, and price adjustment under this Contract. It may or may not happen, may be positive or negative, but it must be related to the Contractor's real works for the project if it is positive. A total amount of 278,374,071.98 USD, which is equivalent to 90% of the Provisional Contract Price at the specified exchange rate (1 Euro = 1.3644 USD) pursuant to Sub-Clause 14.15 of the Particular Conditions of Contract, will be loaned from the Chinese bank.
- (b) With the exception of VAT, custom and excise duties the Contractor shall pay all taxes, duties, royalties and fees required to be paid by him under the Contract and according to the Laws in the Employer's Country, and the Contract Price shall not be adjusted for any of these costs except as stated in Sub-Clause 13.7 [Adjustments for Changes in Legislation];

Application for
Interim Payment
Certificates 14.3 Text of the first paragraph is changed as follows:

The Contractor shall submit a Interim Payment Certificate in **seven originals** to the Engineer after the end of each month, in a form approved by the Engineer, showing in detail the amounts to which the Contractor considers himself to be entitled, together with supporting documents which shall include the report on the progress during this month in accordance with Sub-Clause 4.21 [Progress Reports].

At the end of Sub-Clause 14.3 the following text is added:

Value and quantities of the whole completed works is maintained cumulatively with the Monthly Payment Certificates.

The following supporting documentation (if applicable) is obligatory as an integral part of the Interim Payment Certificates:

- i) elaborate for adjustments (if applicable) due to changes in the Costs (price differences), with copies from the published indices with which is calculated, according to the Sub-Clause 13.8;
- ii) elaborate of cumulative debit and justification the advance payment according to the Sub-Clause 14.2;
- iii) elaborate of cumulative debit and repayment of Plants and Materials, according to the Sub-Clause 14.5;
- iv) elaborate, with detailed calculations and evidences arising from the Clause 20,
- v) other attachments with which other financial implications shall be explained and proved, according the Contract.

Issue of Interim Payment Certificates	14.6	<p>Text of the first paragraph is changed as follows: No amount will be certified or paid until the Employer has received and approved the Performance Security. Thereafter, the Engineer shall, within 28 days after receiving a Statement and supporting documents, deliver to the Employer an Interim Payment Certificate which shall state the amount which the Engineer fairly determines to be due, with all supporting particulars for any reduction or withholding made by the Engineer on the Statement. Certified copies by the Employer shall be submitted to the Engineer and the Contractor.</p>
Payment	14.7	<p>Add the following: The Employer shall be responsible for settlement of payment in accordance with this Contract in the event that the amount of loan from the Chinese bank is insufficient to cover the full amount of payment under this Contract.</p>
Delayed Payment	14.8	<p>Delete and substitute the second paragraph of Sub-Clause 14.8 with the following: These financing charges shall be calculated at the annual rate of 2,75% above the discount rate of the European Central Bank.</p>
Payment of Retention Money	14.9	<p>Add the following text at the end of this Sub-Clause: When the Retention Money has reached 60% of the Limit of Retention Money stated in the Contract Data, the Employer shall make payment of half (50%) of the limit of Retention Money to the Contractor if he obtains and submits a guarantee, in a form and provided by an entity approved by the Employer, in the amounts and currencies equal to the payment. The guarantee shall be valid and enforceable until such time as the Contractor has executed and completed the Works and remedied any Defects in Defects liability period, and the guarantee shall be</p>

returned to the Contractor when these obligations are certified by the Employer/Engineer as discharged.

Currencies of Payment

- 14.15 The prices in the Contract are expressed in Euro, but the payment to the Contractor shall be made partially in US Dollars (foreign currency) from Chinese bank and partially in MKD (local currency) from the Employer in proportion to each certified payment. The proportion between foreign currency and local currency shall be determined in accordance with the loan agreement signed with Chinese bank.

Exchange rate between Euro and USD: The Exchange reference rate as at 1 February 2013 (1 Euro = 1.3644 USD), which was released by the European Central Bank, shall be used as base rate in calculation for loan application.

The calculation for USD component in each payment certificate shall be subject to price adjustment as per Sub-Clause 13.8.

Exchange rate between Euro and MKD: The exchange rate to be used in calculations of MKD component in the interim payment certificates shall be:

Middle rate of the National Bank of the Republic of Macedonia prevailing on the date of issuing of the Interim Payment Certificates.

No payments by the Employer 14.17 Add new Sub-Clause 14.17 as follows:

Regardless any Clause under this Contract, the Employer shall not make any payments until the evidence has been provided by the Contractor that he has regulated his legal status for realization of this Contract, according to the Laws in the Republic of Macedonia. Until such date, the Contractor is not entitled to claims in accordance with the Sub-clause 14.8 [Delayed Payments], nor shall the Employer accept any other additional financial costs or claims due to such failure by the Contractor.

17. Risk and Responsibility**Intellectual and
Industrial Property
Rights**

17.5 At the end of this Sub-Clause, add the following text:

All plans, drawings, specifications, projects, reports and other documents and software prepared by the Contractor under this Contract, shall become and shall remain intellectual property of the Employer, and the Contractor shall, not later than termination or expiration of this Contract, deliver to the Employer the entire such documentation, accompanied with detailed list of everything that is submitted. If the Contractor, for execution of any part of the Works, uses licenses or documents and software which have protected rights on intellectual and industrial property, those licenses and rights he shall provide at his cost, and after completion of the Works, those rights and licenses, without any compensation shall assign to the Employer. Accordingly, the Contractor shall be fully responsible for legality of the use of any rights on intellectual and industrial property for execution of the Works, and all disputes and claims arising from such use.

20. Claims, Disputes and Arbitration**Arbitration**

20.6 Delete all text in (c) and replace with: the place of arbitration is Paris, France.

L I GJ

**PËR REALIZIMIN E PROJEKTEVE
INFRASTRUKTURORE PËR NDËRTIM TË AKSIT
RRUGOR MILLADINOVC-SHTIP DHE AKSIT
RRUGOR KËRÇOVË - OHËR**

Neni 1

Me këtë ligj përcaktohet realizimi i projekteve infrastrukturore për ndërtim të aksit rrugor Milladinovc-Shtip dhe aksit rrugor Kërçovë-Ohër në pajtim me Marrëveshjen për bashkëpunim ekonomik dhe teknik në sferën e infrastrukturës ndërmjet Qeverisë së Republikës së Maqedonisë dhe Qeverisë së Republikës Popullore të Kinës të ratifikuar me Ligjin për ratifikimin e Marrëveshjes për bashkëpunim ekonomik dhe teknik në sferën e infrastrukturës ndërmjet Qeverisë së Republikës së Maqedonisë dhe Qeverisë së Republikës Popullore të Kinës ("Gazeta Zyrta e Republikës së Maqedonisë" numër 15/13) dhe caktohet realizuesi i ndërtimit të aksit rrugor Milladinovc-Shtip dhe aksit rrugor Kërçovë-Ohër.

Neni 2

Qëllimi i këtij ligji është përparimi dhe zhvillimi i infrastrukturës rrugore, ngritja e standardeve në sektorin transportues për sistem transporti modern, të sigurt, të mirëmbajtur dhe të integruar.

Neni 3

Ndërtimi i akseve rrugore nga nenii 1 i këtij ligji, përfshin ndërtimin e akseve rrugore me trasenë e re rrugore që përfshin përpilimin e dokumentacionit të projektit, kryerjen e punëve paraprake dhe ndërtimin e objektit të ri, në pajtim me rregullat për ndërtim gjatë kohës së realizimit të marrëveshjeve nga paragrafi 2 i këtij nenii.

Për ndërtimin e akseve rrugore nga nenii 1 i këtij ligji, lidhet Marrëveshje për ndërtim të aksit rrugor Milladinovc-Shtip dhe Marrëveshje për ndërtim të aksit rrugor Kërçovë-Ohër ndërmjet Ndërmarrjes Publike për Rrugë Shtetërore dhe realizuesit të ndërtimit.

Neni 4

Në pajtim me nenet 4 dhe 5 të Marrëveshjes për bashkëpunim ekonomik dhe teknik në sferën e infrastrukturës ndërmjet Qeverisë së Republikës së Maqedonisë dhe Qeverisë së Republikës Popullore të

Kinës të ratifikuar me Ligjin për ratifikimin e Marrëveshjes për bashkëpunim ekonomik dhe teknik në sferën e infrastrukturës ndërmjet Qeverisë së Republikës së Maqedonisë dhe Qeverisë së Republikës Popullore të Kinës ("Gazeta Zyrta e Republikës së Maqedonisë" numër 15/13), memorandumit për bashkëpunim për projekte infrastrukturore ndërmjet Ministrisë së Transportit dhe Lidhjeve dhe kompanisë Sinohydro Corporation Limited nga 4 tetori 2012, memorandumit për bashkëpunim për projekte infrastrukturore ndërmjet Ministrisë së Transportit dhe Lidhjeve dhe kompanisë China International Water and Electric Corporation (CWE) nga 25 tetori 2012, ofertat e pranuara për realizimin e projekteve infrastrukturore nga paragrafi 1 i këtij ligji nga kompanitë China International Water and Electric Corporation (CWE) dhe Sinohydro Corporation Limited, duke i pasur parasysh ofertat financiare dhe teknike të të dyja kompanive, e të pranuara nga Ambasada e Republikës Popullore të Kinës në Republikën e Maqedonisë me akt nga 23 nëntori 2012, aktin për shfrytëzim të kredisë së privilegjuar të ofruar nga Qeveria e Republikës Popullore të Kinës ndërmjet Bankës për Eksport dhe Import të Republikës Popullore të Kinës numër 29-01-135 nga 5 qershor 2012, për realizues të punëve për ndërtim të aksit rrugor Milladinovc-Shtip caktohet kompania Sinohydro Corporation Limited.

Në pajtim me nenet 4 dhe 5 të Marrëveshjes për bashkëpunim ekonomik dhe teknik në sferën e infrastrukturës ndërmjet Qeverisë së Republikës së Maqedonisë dhe Qeverisë së Republikës Popullore të Kinës të ratifikuar me Ligjin për ratifikimin e Marrëveshjes për bashkëpunim ekonomik dhe teknik në sferën e infrastrukturës ndërmjet Qeverisë së Republikës së Maqedonisë dhe Qeverisë së Republikës Popullore të Kinës ("Gazeta Zyrta e Republikës së Maqedonisë" numër 15/13), memorandumit për bashkëpunim për projekte infrastrukturore ndërmjet Ministrisë së Transportit dhe Lidhjeve dhe kompanisë Sinohydro Corporation Limited nga 4 tetori 2012, memorandumit për bashkëpunim për projekte infrastrukturore ndërmjet Ministrisë së Transportit dhe Lidhjeve dhe kompanisë China International Water and Electric Corporation (CWE) nga 25. tetori 2012, ofertat e pranuara për realizimin e projekteve infrastrukturore nga paragrafi 1 i këtij ligji nga kompanitë China International Water and Electric

Corporation (CWE) dhe Sinohydro Corporation Limited, duke i pasur parasysh ofertat financiare dhe teknike të të dyja kompanive, e të pranuara nga Ambasada e Republikës Popullore të Kinës në Republikën e Maqedonisë me akt nga 23 nëntori 2012, aktin për shfrytëzim të kredisë së privilegjuar të ofruar nga Qeveria e Republikës Popullore të Kinës ndërmjet Bankës për Eksport dhe Import të Republikës Popullore të Kinës numër 29-01-135 nga 05 qershor 2012, për realizues të punëve për ndërtim të aksit rrugor Kërçovë - Ohër caktohet kompania Sinohydro Corporation Limited.

Neni 5

Marrëveshjet për ndërtim nga neni 3 paragrafi 2 të këtij ligji janë pjesë përbërëse të këtij ligji.

Neni 6

Ndryshimi dhe plotësimi i marrëveshjeve për ndërtim nga neni 3 paragrafi 2 të këtij ligji mund të kryhen në rastet në vijim:

- ndryshime në vëllimin, gjatësinë, punët shtesë dhe karakteristikat tjera të drejtimeve rrugore, që dalin nga dokumentacioni i projektit apo në pajtim me sugjerimet e organit mbikëqyrës,

- ndryshime në dinamikën e ndërtimit dhe rikonstruktimit të drejtimeve rrugore, të shkaktuara nga dinamika e përpilimit të dokumentacionit të projektit, dinamika e rregullimit të marrëdhënieve pronësore juridike të tokës, konfiguracioni i terrenit dhe rrethana tjera objektive,

- ndryshim të afateve për kryerje të punëve lëndë e marrëveshjes si rezultat i çrregullimeve të gjendjes ekonomike globale dhe ngjarjeve tjera që nuk varen nga palët kontraktuese,

- në raste të ndryshimeve dhe plotësimeve të Marrëveshjes për bashkëpunim ekonomik dhe teknik në sferën e infrastrukturës ndërmjet Republikës së Maqedonisë dhe Republikës Popullore të Kinës,

- gjatë ndryshimit të rregullave që do të ndikojnë lidhur me dispozitat e marrëveshjeve të lidhura nga neni 3 paragrafi 2 të këtij ligji dhe

- ndryshimi dhe plotësimi të këtij ligji.

Ndryshimet dhe plotësimet e marrëveshjeve për ndërtim nga neni 3 paragrafi 2 të këtij ligji në rastet e parapara në paragrin 1 alinëtë 1, 2, 3, 4 dhe 5 të këtij neni, nuk janë bazë për ndryshime dhe plotësime të këtij ligji.

Neni 7

Pas lidhjes së marrëveshjeve për ndërtim nga neni 3 paragrafi 2 të këtij ligji, realizuesi i punëve e merr të drejtën e ndërtimit në pajtim me nenin 3 të këtij ligji, kurse punët ndërtimore do t'i kryejë në emër dhe për llogari të Republikës së Maqedonisë në pajtim me marrëveshjet për ndërtim nga neni 3 paragrafi 2 të këtij ligji.

Realizuesi detyrohet t'i sigurojë të gjitha lejet dhe certifikatat e nevojshme në pajtim me rregullat për ndërtim, planifikim hapësinor, siguri, mjedis jetësor, mbrojtje të trashëgimisë kulturore dhe rregullat tjera që do të kenë ndikim për fillimin e aktiviteteve ndërtimore.

Para fillimit të aktiviteteve ndërtimore, realizuesi ka të drejtë të pagesës avancë prej 15% të çmimit të përgjithshëm të marrëveshjes.

Realizuesi detyrohet të angazhojë nënrealizues me seli në Republikën e Maqedonisë që janë të regjistruar në Regjistrin Qendoror të Republikës së Maqedonisë para 1 janarit 2012. Vlera e punëve që do t'i realizojnë nënrealizuesit është së paku 49% nga çmimi i përgjithshëm i marrëveshjeve nga neni 3 paragrafi 2 të këtij ligji.

Realizuesi detyrohet të angazhojë nënrealizues, furnizim me materiale ndërtimore dhe mallra dhe shërbime tjera që janë të nevojshme për realizimin e marrëveshjeve për ndërtim nga neni 3 paragrafi 2 të këtij ligji, të produara dhe të përpunuara në Republikën e Maqedonisë në shumë prej së paku 49% të çmimit të përgjithshëm të marrëveshjeve nga neni 3 paragrafi 2 i këtij ligji.

Numri i përgjithshëm i qytetarëve maqedonas të punësuar që në cilindo moment duhet të angazhohen nga realizuesit dhe nënrealizuesit duhet të jetë së paku 51% nga numri i përgjithshëm i punëtorëve të angazhuar.

Realizuesi lidh marrëveshje me nënrealizuesit me leje të marrë paraprakisht nga kryerësi i mbikëqyrjes së ndërtimit. Realizuesi në afat prej shtatë ditësh nga nënshkrimi i marrëveshjes me nënrealizuesin parashtron ekzemplar të komplektuar të marrëveshjes së nënshkruar me nënrealizuesin te kryerësi i mbikëqyrjes së ndërtimit.

Për marrëveshje për nënrealizim me vlerë mbi 3% nga çmimi i përgjithshëm i marrëveshjeve për ndërtim nga neni 3 paragrafi 2 të këtij ligji, kryerësi i mbikëqyrjes së ndërtimit detyrohet të sigurojë leje nga Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore para se ai t'i japë leje realizuesit.

Realizuesi obligohet të kryejë pagesë për punët e kryera nga nënrealizuesi në afat prej 30 ditësh nga dita kur Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore do t'ia kryejë pagesën realizuesit.

Realizuesi detyrohet t'i lejojë kryerjen e inspektimit kryerësit të mbikëqyrjes së ndërtimit lidhur me të gjitha pagesat e kryera ndaj nënrealizuesve.

Realizuesi detyrohet që para nënshkrimit të marrëveshjeve për ndërtim nga neni 3 paragrafi 2 të këtij ligji të japë deklaratë të verifikuar te noteri te Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore se është i njoftuar me çmimet për realizim të punëve ndërtimore, materialet dhe mallrat tjera në tregun në Republikën e Maqedonisë që janë të nevojshme për zbatim të marrëveshjeve për ndërtim nga neni 3 paragrafi 2 të këtij ligji, se ato i ka përfshirë në analizën e tij për rreziqe nga rritja e çmimeve dhe se lartësinë e çmimit të përgjithshëm të marrëveshjeve për ndërtim nga neni 3 paragrafi 2 të këtij ligji e ka formuar në pajtim me ato çmime.

Neni 8

Zgjidhja e marrëdhënieve pronësore juridike të tokës së paraparë për ndërtim dhe rikonstruktim është në ngarkim të Republikës së Maqedonisë.

Mënyra dhe kushtet e pranim-dorëzimit të akseve rrugore pas ndërtimit përcaktohen me marrëveshjet për ndërtim nga neni 3 paragrafi 2 të këtij ligji.

Neni 9

Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore mjetet financiare për ndërtim dhe rikonstruktim të akseve rrugore të theksuara në nenin 1 të këtij ligji i siguron:

- më së shumti 90% nga mjetet përmes huas dhe
- së paku 10% nga mjetet personale.

Neni 10

Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore është kompetente për ndjekjen e realizimit të marrëveshjeve për ndërtim nga neni 3 paragrafi 2 të këtij ligji.

Kryerësi i mbikëqyrjes së ndërtimit që do të kryejë mbikëqyrje në ndërtimin dhe rikonstruktimin e akseve rrugore nga neni 1 të këtij ligji, do të zgjidhet nga Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore në pajtim me kushtet e parapara në Ligjin për ndërtim dhe në procedurë në pajtim me Ligjin për furnizime publike.

Neni 11

Realizuesi i punëve ndërtimore nga neni 4 të këtij ligji detyrohet të formojë person juridik në pajtim me dispozitat e Ligjit për shoqëri tregtare.

Neni 12

Qarkullimi i të mirave dhe shërbimeve që kryhet nga realizuesi i punëve ndërtimore nga neni 11 të këtij ligji ndaj Ndërmarrjes Publike për Rrugë Shtetërore, për qëllime të ndërtimit të akseve rrugore nga neni 1 i këtij ligji lirohet nga tatimi mbi vlerën e shtuar.

Neni 13

Nëse realizuesi nga neni 11 të këtij ligji, furnizon të mira apo shfrytëzon shërbime për qëllime të ndërtimit të akseve rrugore nga neni 1 të këtij ligji, me kërkesë të realizuesit do t'i kryhet kthimi i tatimit mbi vlerën e shtuar, nëse është paguar fatura dhe nëse në të është paraqitur veçmas tatimi mbi vlerën e shtuar nga detyrësi tatimor sipas nenit 53 të Ligjit për tatim mbi vlerën e shtuar.

Kërkesa nga paragrafi 1 i këtij neni, parashtronet në formular të përcaktuar, Kërkesë për kthim të tatimit mbi vlerën e shtuar për ndërtim të aksit rrugor (KTVSH-NARR), që parashtronet te Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore. Kërkesës i bashkëngjiten faturat dhe fletëllogaritë në original, si dhe dëshmia për pagesën e kryer. Formulari i kërkesës dërgohet në tre ekzemplarë, nga të cilët njëri pas verifikimit për pranim i kthehet realizuesit.

Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore nëse konstaton se formulari i kërkesës është plotësuar në mënyrë përkatëse, kurse faturat dhe fletëllogaritë kanë të bëjnë me qarkullime për qëllime të ndërtimit të akseve rrugore nga neni 1 i këtij ligji dhe të njëjtat janë paguar, një ekzemplar nga formulari i kërkesës së bashku me mendimin e vet pozitiv dhe dokumentacionin, më së voni në afat prej dhjetë ditësh nga dita e pranimit të kërkesës, i dorëzon te Drejtoria e të Hyrave Publike.

Nëse Ndërmarija Publike për Rrugë Shtetërore konstaton se formulari nga paragrafi 2 i këtij neni, nuk është plotësuar në mënyrë përkatëse, apo nuk janë dorëzuar dokumentet e nevojshme në shtojcë të kërkesës, për këtë do ta njoftojë realizuesin me shkrim më së voni në afat prej pesë ditësh nga dita e pranimit të kërkesës.

Pas pranimit të dokumenteve nga paragrafi 3 i këtij neni, Drejtoria e të Hyrave Publike detyrohet të vendosë për kërkesën më së voni në afat prej pesë ditësh nga dita e pranimit të dokumenteve dhe të kryejë kthimin e tatimit mbi vlerën e shtuar në llogari të realizuesit.

Formën dhe përmbajtjen e formularit nga paragrafi 2 i këtij neni i përcakton ministri i Transportit dhe Lidhjeve.

Për tatimin e kthyer mbi vlerën e shtuar nga ky nen, realizuesi nga neni 11 i këtij ligji, nuk ka të drejtë të heqjes së tatimit paraprak në pajtim me Ligjin për tatim mbi vlerën e shtuar.

Neni 14

Për qarkullimin që është kryer ndaj realizuesit nga neni 11 i këtij ligji, për qëllime të ndërtimit të akseve rrugore nga neni 1 të këtij ligji, përfshirë cilin ai është detyrës tatimor në pajtim me nenin 32 pika 4 të Ligjit për tatim mbi vlerën e shtuar, lirohet nga obligimi që të përllogarisë dhe paguajë tatim mbi vlerën e shtuar.

Për zbatimin e lirimt nga paragrafi 1 të këtij neni, realizuesi nga neni 11 të këtij ligji, dorëzon njoftim në formular të përcaktuar njoftim përfshirë cilin nga obligimi përfshirë pagesë të tatimit mbi vlerën e shtuar përfshirë ndërtim të aksit rrugor (NJVSH-NARR) te Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore më së voni në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimit të faturës. Njoftimit i bashkëngjetet edhe kopje e faturës.

Formulari nga paragrafi 2 i këtij neni dorëzohet në tre ekzemplarë prej të cilëve njëri pas verifikimit përfshirë pranim i kthethet realizuesit.

Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore nëse konstaton se formulari i kërkuesës është plotësuar në mënyrë përkatëse, kurse fatura ka të bëjë me qarkullime përfshirë pagesë të ndërtimit të akseve rrugore nga neni 1 i këtij ligji, do ta njoftojë realizuesin me mendim pozitiv në afat prej pesë ditësh nga dita e pranimit të njoftimit.

Nëse Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore konstaton se formulari nga paragrafi 2 të këtij neni nuk është plotësuar në mënyrë përkatëse, apo fatura nuk ka të bëjë me qarkullime përfshirë pagesë të ndërtimit të akseve rrugore nga neni 1 i këtij ligji, përfshirë cilët do ta njoftojë realizuesin me shkrim në afat prej pesë ditësh nga dita e pranimit të njoftimit, me ç'rast nuk do të zbatohet lirimi nga paragrafi 1 i këtij neni.

Formën dhe përmbajtjen e formularit nga paragrafi 2 i këtij neni, i përcakton ministri i Transportit dhe Lidhjeve.

Neni 15

Nëse realizuesi nga neni 11 i këtij ligji, kryen furnizim të automjeteve përfshirë udhëtarë apo vajrave minerale përfshirë pagesë të ndërtimit të akseve rrugore nga neni 1 i këtij ligji, në kërkësë të realizuesit do të t'i kryhet kthimi i akcizës, nëse është paguar fatura.

Kërkesa nga paragrafi 1 të këtij neni, parashtrohet në formular të përcaktuar, Kërkësë përfshirë kthim të akcizave përfshirë pagesë të ndërtimit të aksit rrugor (KA-NARR), e cila parashtrohet te Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore. Kërkësës i bashkëngjiten faturat dhe fletëllogaritë në origjinal, si dhe dëshmia përfshirë pagesën e kryer.

Formulari i kërkuesës dërgohet në tre ekzemplarë, nga të cilat njëri pas verifikimit përfshirë pranim i kthethet realizuesit.

Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore nëse konstaton se formulari i kërkuesës është plotësuar në mënyrë përkatëse, kurse faturat dhe fletëllogaritë kanë të bëjnë me furnizimin e automjeteve përfshirë udhëtarë dhe vajrave minerale përfshirë pagesë të ndërtimit të akseve rrugore nga neni 1 i këtij ligji, ato janë të paguara, një ekzemplar nga formulari i kërkuesës së bashku me mendimin e vet pozitiv dhe dokumentacionin, më së voni në afat prej dhjetë ditësh nga dita e pranimit të kërkuesës, i dorëzon te Drejtoria Doganore.

Nëse Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore konstaton se formulari nga paragrafi 2 të këtij neni nuk është plotësuar në mënyrë përkatëse, apo nuk janë dorëzuar dokumentet e nevojshme në shtojcë të kërkuesës, përfshirë cilët do ta njoftojë realizuesin me shkrim më së voni në afat prej pesë ditësh nga dita e pranimit të kërkuesës.

Pas pranimit të dokumenteve nga paragrafi 3 i këtij neni, Drejtoria Doganore detyrohet të vendosë përkërkësën më së voni në afat prej pesë ditësh nga dita e pranimit të dokumenteve dhe të kryejë kthim të akcizës në llogari të realizuesit.

Formën dhe përmbajtjen e formularit nga paragrafi 2 të këtij neni, i përcakton ministri i Transportit dhe Lidhjeve.

Neni 16

Gjatë importit të mirave/mallrave nga realizuesi nga neni 11 i këtij ligji, të njëjtat lironë nga pagesa e detyrimeve importuese, tatimit mbi vlerën e shtuar dhe akcizës, nëse ato dedikohen përfshirë ndërtim të akseve rrugore nga neni 1 i këtij ligji.

Për realizimin e të drejtës së lirimit nga paragrafi 1 të këtij neni, organizatorët doganorë i parashtrohet vërtetimi i lëshuar nga Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore në formular të përcaktuar përfshirë vërtetim përfshirë pagesë e detyrimeve importuese, tatimit mbi vlerën e shtuar dhe akcizës përfshirë ndërtim të aksit rrugor (VDTA-NARR), se të mirat/mallrat që importohen dedikohen përfshirë ndërtim të akseve rrugore nga neni 1 i këtij ligji.

Vërtetimi nga paragrafi 2 i këtij neni lëshohet me kërkesë të realizuesit nga neni 11 i këtij ligji.

Kërkesa nga paragrafi 3 i këtij neni, parashtronhet në formular të përcaktuar kërkesë për lirim nga pagesa e detyrimeve importuese, tatimit mbi vlerën e shtuar dhe akcizës për ndërtim të aksit rrugor (KDTA-NARR), në tre ekzemplarë te Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore, dhe asaj i bashkëngjiten faturat apo dokumentet tjera komerciale për shitblerje të lëshuar nga dërguesi i huaj ndaj realizuesit nga neni 11 i këtij ligji.

Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore nëse konstaton se formulari nga paragrafi 4 i këtij neni është i plotësuar në mënyrë përkatëse, kurse fatura apo dokumenti nga paragrafi 4 i këtij neni, kanë të bëjnë me qarkullimet për qëllime të ndërtimit të akseve rrugore nga neni 1 i këtij ligji, do ta lëshojë vërtetimin nga paragrafi 2 i këtij neni në afat prej pesë ditësh nga dita e pranimit të kërkesës.

Nëse Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore konstaton se formulari nga paragrafi 4 të këtij neni, nuk është plotësuar në mënyrë përkatëse, apo fatura apo dokumenti nga paragrafi 4 të këtij neni, nuk kanë të bëjnë me qarkullime për qëllimet e ndërtimit të akseve rrugore nga neni 1 të këtij ligji, për këtë do ta njoftojë realizuesin me shkrim në afat prej pesë ditësh nga dita e pranimit të kërkesës, me ç'rast nuk do të zbatohet lirim i paragrafi 1 i këtij neni.

Formën dhe përbajtjen e formularit nga paragrafi 2 të këtij neni dhe formularin nga paragrafi 4 të këtij neni, i përcakton ministri i Transportit dhe Lidhjeve.

Neni 17

Realizuesi i punëve ndërtimore detyrohet të dorëzojë garanci bankare të pakushtëzuar dhe të parevokueshme në shumë prej 10% nga çmimi i përgjithshëm i marrëveshjeve për ndërtim nga neni 3 paragrafi 2 të këtij ligji për realizim me kohë dhe cilësor të punëve nga Eksport Import Banka e Kinës apo banka jashtë Republikës Popullore të Kinës që ka së paku A reiting kreditor në pajtim me rangimin e Standard&Poor's.

Garancia bankare nga paragrafi 1 i këtij neni, është me afat të vlefshmërisë të barabartë me afatin për të cilin janë të lidhura marrëveshjet për ndërtim nga neni 3 paragrafi 2 të këtij ligji, me 24 muaj shtesë për mënjanimin e defekteve të mundshme.

Realizuesi i punëve ndërtimore detyrohet të dorëzojë garanci bankare të pakushtëzuar dhe të parevokueshme në shumë prej 15% nga çmimi i përgjithshëm i marrëveshjeve për ndërtim nga neni 3 paragrafi 2 të këtij ligji për pagesë avancë nga Eksport Import Banka e Kinës apo banka jashtë Republikës Popullore të Kinës që ka së paku A reiting kreditor në pajtim me rangimin e Standard&Poor's.

Realizuesi i punëve ndërtimore detyrohet të dorëzojë garanci bankare të pakushtëzuar dhe të parevokueshme në shumë prej 50% nga shuma e mbajtur nga çdo situatë e përkohshme, për kthim të mjeteve të mbajtura nga secila situatë e përkohshme, nëse kërkon pagesë të 50% të mjeteve të mbajtura nga secila situatë e përkohshme pasi ato kanë arritur së paku 60% të shumës maksimale të kontraktuar të mjeteve të mbajtura nga secila situatë.

Garancia bankare nga paragrafi 4 i këtij neni është me vlefshmëri dhe është e zbatueshme derisa realizuesi nuk i përfundon aktivitetet e theksuara në marrëveshjet për ndërtim nga neni 3 paragrafi 2 të këtij ligji dhe nuk i mënjanon të gjitha defektet në periudhën e përgjegjësisë për mënjanimin e defekteve të mundshme dhe garancia duhet t'i kthehet realizuesit kur këto kushte plotësohen dhe certifikohen nga kryerësi i mbikëqyrjes së ndërtimit.

Garancitë bankare nga paragrafët 1 dhe 3 të këtij neni, te Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore dorëzohen në afat prej 28 ditësh nga dita e fillimit të punës. Garancia bankare nga paragrafi 4 i këtij neni, te Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore dorëzohet pas parashtrimit të kërkesës nga realizuesi për pagesë të 50% nga mjetet e përgjithshme të mbajtura për secilën situatë të përkohshme, e pasi që niveli i mjeteve të mbajtura nga secila situatë ka arritur së paku 60% nga shuma e përgjithshme e kontraktuar e mjeteve të mbajtura nga secila situatë e përkohshme.

Bankat që i japin garancitë bankare nga paragrafët 1, 3 dhe 4 të këtij neni, nuk duhet të jenë nga shteti në të cilin është regjistruar dhe prej nga e ka prejardhjen realizuesi, përvëç Eksport Import Bankës së Kinës.

Neni 18

Nëse realizuesi nuk i përfundon aktivitetet ndërtimore në pajtim me marrëveshjet për ndërtim nga neni 3 paragrafi 2 të këtij ligji, detyrohet të paguajë penale ditore të cilat janë në lartësi prej 0,03% nga çmimi i përgjithshëm i marrëveshjeve për ndërtim nga neni 3 paragrafi 2 të këtij ligji, deri në maksimum 10% nga çmimi i përgjithshëm i marrëveshjeve për ndërtim nga neni 3 paragrafi 2 të këtij ligji.

Neni 19

Realizuesi detyrohet që çdo muaj, më së voni deri më 10 të muajit, në Ndërmarrjen Publike për Rrugë Shtetërore të dorëzojë dhe të prezantojë raporte të rregullta mujore për punët e kryera dhe progresin e aktiviteteve nga muaji paraprak.

Për realizimin e të gjitha aktiviteteve ndërtimore për ndërtim dhe pas përbushjes së të gjitha obligimeve të parapara me marrëveshjet për ndërtim nga neni 3 paragrafi 2 të këtij ligji, realizuesi në afat prej 90 ditësh dorëzon raport final për punët e përfunduara ndërtimore te kryerësi i mbikëqyrjes së ndërtimit, kurse kryerësi i mbikëqyrjes së ndërtimit në afat prej 90 ditësh nga marrja e raportit nga realizuesi dorëzon raport te Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore.

Ndërmarrja Publike detyrohet të dorëzojë raporte tremujore për realizimin e marrëveshjeve për ndërtim nga neni 3 paragrafi 2 të këtij neni te Qeveria e Republikës së Maqedonisë, e në afat prej 90 ditësh nga marrja e raportit nga kryerësi i mbikëqyrjes së ndërtimit dorëzon raport përfundimtar për realizimin e projekteve infrastrukturore nga neni 1 i këtij ligji në Kuvendin e Republikës së Maqedonisë.

Neni 20

Ky ligj do të zbatohet gjatë kohës derisa është në fuqi Marrëveshja për bashkëpunim ekonomik dhe teknik në sferën e infrastrukturës ndërmjet Qeverisë së Republikës së Maqedonisë dhe Qeverisë së Republikës Popullore të Kinës e ratifikuar me Ligjin për ratifikimin e Marrëveshjes për bashkëpunim ekonomik dhe teknik në sferën e infrastrukturës ndërmjet Qeverisë së Republikës së Maqedonisë dhe Qeverisë së Republikës Popullore të Kinës ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 15/13).

Neni 21

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa do të fillojë të zbatohet pas sigurimit të mjeteve financiare nga neni 9 i këtij ligji.

3558.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ГАРАНЦИЈА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА НА ОБВРСКИТЕ ПО ДОГОВОРОТ ЗА ЗАЕМ ЗА „ПРОЕКТ ЗА ИЗГРАДБА НА АВТОПАТ - ДЕЛНИЦА МИЛАДИНОВЦИ - ШТИП“ КОЈ ІКЕ СЕ СКЛУЧИ МЕГУ ЕКСПОРТ - ИМПОРТ БАНКАТА НА КИНА И ЈП ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА

Се прогласува Законот за гаранција на Република Македонија на обврските по Договорот за заем за „Проект за изградба на автопат - делница Миладиновци – Штип“, кој ќе се склучи меѓу Експорт - импорт банката на Кина и ЈП за државни патишта,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 24 октомври 2013 година.

Бр. 07-4104/1
24 октомври 2013 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горче Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН

ЗА ГАРАНЦИЈА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА НА ОБВРСКИТЕ ПО ДОГОВОРОТ ЗА ЗАЕМ ЗА „ПРОЕКТ ЗА ИЗГРАДБА НА АВТОПАТ - ДЕЛНИЦА МИЛАДИНОВЦИ - ШТИП“ КОЈ ЏЕ СЕ СКЛУЧИ МЕГУ ЕКСПОРТ - ИМПОРТ БАНКАТА НА КИНА И ЈП ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА

Член 1

Република Македонија го гарантира намираувањето на обврските и исполнувањето на одредбите од Договорот за заем за "Проект за изградба на автопат - делница Миладиновци - Штип" кој ќе се склучи меѓу Експорт - импорт банката на Кина и ЈП за државни патишта во износ од 278.374.071,98 долари, доколку ЈП за државни патишта не ги исполнува и не ги сервисира обврските од Договорот за заем.

Член 2

Условите и начинот на користење на заемот од членот 1 од овој закон се утврдуваат со Договорот за заем кој ќе се склучи меѓу Експорт - импорт банката на Кина и ЈП за државни патишта за "Проект за изградба на автопат - делница Миладиновци - Штип".

Член 3

Условите и начинот на активирање на гаранцијата од членот 1 од овој закон се утврдуваат со Гарантно писмо кое во име на Република Македонија ќе го потпише министерот за финансии.

Министерот за правда ќе издаде правно мислење за правната важност на Гарантното писмо од ставот 1 на овој член.

Член 4

Сите обврски кои произлегуваат од Договорот за заем од членот 1 од овој закон, како и сервисирањето на заемот, ќе го врши ЈП за државни патишта од приходите кои ги остварува во рокови и услови утврдени во Договорот за заем.

Член 5

Рокот на отплата на заемот од членот 1 од овој закон е 20 години, со вклучен грејс период од пет години.

Каматната стапка е фиксна каматна стапка и ќе изнесува 2% на годишно ниво за целото времетраење на заемот.

Заемот ќе се отплаќа во 30 еднакви полугодишни рати кои пристигнуваат за плаќање на 21 јануари и 21 јули.

Член 6

Во рок од 30 дена од датумот на склучувањето на Договорот за заем од членот 1 од овој закон на средствата од заемот ќе се плати еднократна провизија на Експорт - импорт банката на Кина во износ од 0,25% од износот на заемот.

На износот на неповлечените средства од заемот од членот 1 од овој закон ќе се плаќа провизија на Експорт - импорт банката на Кина во износ од 0,25% на годишно ниво.

Член 7

За регулирање на меѓусебните права и обврски кои произлегуваат од Договорот за заем и Договорот за гаранција, Министерството за финансии и ЈП за државни патишта ќе склучат посебен договор.

Член 8

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I GJ

PËR GARANCI TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË TË OBLIGIMEVE SIPAS MARRËVESHJES PËR HUA PËR „PROJEKTIN PËR NDËRTIMIN E AUTOSTRADËS - AKSI RRUGOR MILLADINOVIC-SHTIP, QË DO TË LIDHET NDËRMJET BANKËS EKSPORT – IMPORT TË KINËS DHE NP PËR RRUGË SHTETËRORE

Neni 1

Republika e Maqedonisë e garanton përmbrushjen e obligimeve dhe plotësimin e dispozitave të Marrëveshjes për hua për "Projektin për ndërtimin e autostradës - aksi rrugor Milladinovc-Shtip", që do të lidhet ndërmjet Bankës Eksport - Import të Kinës dhe NP për Rrugë Shtetërore në shumë prej 278 374 071,98 dollarë, nëse NP për Rrugë Shtetërore nuk i plotëson dhe nuk i servison obligimet nga Marrëveshja për hua.

Neni 2

Kushtet dhe mënyra e shfrytëzimit të huas nga neni 1 i këtij ligji përcaktohen në Marrëveshjen për hua që do të lidhet ndërmjet Bankës Eksport - Import të Kinës dhe NP për Rrugë Shtetërore për "Projektin për ndërtimin e autostradës - aksi rrugor Milladinovc-Shtip".

Neni 3

Kushtet dhe mënyra e aktivimit të garancisë nga neni 1 i këtij ligji përcaktohen me Letër të garancisë të cilën në emër të Republikës së Maqedonisë e nënshkruan ministri i Financave.

Ministri i Drejtësisë do të japë mendim juridik përvlefshmérinë juridike të Letrës së garancisë nga paragrafi 1 i këtij nenii.

Neni 4

Tërë obligimet që dalin nga Marrëveshja për hua nga nenii 1 i këtij ligji, si dhe servisimin e huas t'i ta kryejë NP për Rrugë Shtetërore nga të hyrat që i realizon në afate dhe kushte të përcaktuara në Marrëveshjen për hua.

Neni 5

Afati i pagesës së huas nga nenii 1 i këtij ligji është 20 vite, me grejs periudhë të përfshirë prej pesë vitesh.

Shkalla e kamatës është shkallë fiksë e kamatës dhe do të jetë 2% në nivel vjetor për tërë kohëzgatjen e huas.

Huaja do të paguhet në 30 këste të barabarta gjysmëvjetore që arrijnë për pagesë më 21 janar dhe 21 korrik.

Neni 6

Në afat prej 30 ditësh nga data e lidhjes së Marrëveshjes për hua nga neni 1 i këtij ligji, në mjetet e huas do t'i paguhet provizion i njëhershëm Bankës Eksport - Import të Kinës në shumë prej 0,25% të shumës së huas.

Për shumën e mjeteve të patërhequra nga neni 1 i këtij ligji do t'i paguhet provizion i njëhershëm Bankës Eksport - Import të Kinës në shumë prej 0,25% në nivel vjetor.

Neni 7

Për rregullimin e të drejtave dhe obligimeve të ndërsjella që dalin nga Marrëveshja për hua dhe Marrëveshja për garanci, Ministria e Financave dhe NP për Rrugë Shtetërore do të lidhin marrëveshje të veçantë.

Neni 8

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

3559.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ГАРАНЦИЈА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА НА ОБВРСКИТЕ ПО ДОГОВОРОТ ЗА ЗАЕМ ЗА „ПРОЕКТ ЗА ИЗГРАДБА НА АВТОПАТ - ДЕЛНИЦА КИЧЕВО - ОХРИД“ КОЈ ІЕ СЕ СКЛУЧИ МЕЃУ ЕКСПОРТ - ИМПОРТ БАНКАТА НА КИНА И ЈП ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА

Се прогласува Законот за гаранција на Република Македонија на обврските по Договорот за заем за „Проект за изградба на автопат - делница Кичево - Охрид“ кој ќе се склучи меѓу Експорт - импорт банката на Кина и ЈП за државни патишта,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 25 октомври 2013 година.

Бр. 07-4126/1
25 октомври 2013 година
Скопје

Претседател

на Република Македонија,

Ѓорче Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН

ЗА ГАРАНЦИЈА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА НА ОБВРСКИТЕ ПО ДОГОВОРОТ ЗА ЗАЕМ ЗА „ПРОЕКТ ЗА ИЗГРАДБА НА АВТОПАТ - ДЕЛНИЦА КИЧЕВО - ОХРИД“ КОЈ ЏЕ СЕ СКЛУЧИ МЕЃУ ЕКСПОРТ - ИМПОРТ БАНКАТА НА КИНА И ЈП ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА

Член 1

Република Македонија го гарантира намирувањето на обврските и исполнувањето на одредбите од Договорот за заем за „Проект за изградба на автопат - делница Кичево - Охрид“ кој ќе се склучи меѓу Експорт - импорт банката на Кина и ЈП за државни патишта во износ од 505.044.966,98 долари, доколку ЈП за државни патишта не ги исполнува и не ги сервисира обврските од Договорот за заем.

Член 2

Условите и начинот на користење на заемот од членот 1 од овој закон се утврдуваат со Договор за заем кој ќе се склучи меѓу Експорт - импорт банката на Кина и ЈП за државни патишта за „Проект за изградба на автопат - делница Кичево - Охрид“.

Член 3

Условите и начинот на активирање на гаранцијата од членот 1 од овој закон се утврдуваат со Гарантно писмо кое во име на Република Македонија ќе го потпише министерот за финансии.

Министерот за правда ќе издаде правно мислење за правната важност на Гарантното писмо од ставот 1 на овој член.

Член 4

Сите обврски кои произлегуваат од Договорот за заем од членот 1 од овој закон, како и сервисирањето на заемот, ќе го врши ЈП за државни патишта од приходите кои ги остварува во рокови и услови утврдени во Договорот за заем.

Член 5

Рокот на отплата на заемот од членот 1 од овој закон е 20 години, со вклучен грејс период од пет години.

Каматната стапка е фиксна каматна стапка и ќе изнесува 2% на годишно ниво за целото времетраење на заемот.

Заемот ќе се отплаќа во 30 еднакви полугодишни рати кои пристигнуваат за плаќање на 21 јануари и 21 јули.

Член 6

Во рок од 30 дена од датумот на склучувањето на Договорот за заем од членот 1 од овој закон на средствата од заемот ќе се плати еднократна провизија на Експорт - импорт банката на Кина во износ од 0,25% од износот на заемот.

На износот на неповлечените средства од заемот од членот 1 од овој закон ќе се плаќа провизија на Експорт - импорт банката на Кина во износ од 0,25% на годишно ниво.

Член 7

За регулирање на меѓусебните права и обврски кои произлегуваат од Договорот за заем и Договорот за гаранција, Министерството за финансии и ЈП за државни патишта ќе склучат посебен договор.

Член 8

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

LIGJ

PËR GARANCI TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË TË OBLIGIMEVE SIPAS MARRËVESHJES PËR HUA PËR „PROJEKTIN PËR NDËRTIMIN E AUTOSTRADËS - AKSI RRUGOR KËRÇOVË - OHËR, QË DO TË LIDHET NDËRMJET BANKËS EKSPORT - IMPORT TË KINËS DHE NP PËR RRUGË SHTETËRORE

Neni 1

Republika e Maqedonisë е гарантон пërbushjen e obligimeve dhe plotësimin e dispozitave të Marrëveshjes për hua për "Projektin për ndërtimin e autostradës - aksi rrugor Kërçovë - Ohër", që do të lidhet ndërmjet Bankës Eksport - Import të Kinës dhe NP për Rrugë Shtetërore në shumë prej 505 044 966,98 dollarë, нёсе NP për Rrugë Shtetërore нuk i plotëson dhe нuk i servison obligimet nga Marrëveshja për hua.

Neni 2

Kushtet дe mënyra e shfrytëzimit të huas nga neni 1 i këtij ligji përcaktohen në Marrëveshjen për hua që do të lidhet ndërmjet Bankës Eksport - Import të Kinës dhe NP për Rrugë Shtetërore për "Projektin për ndërtimin e autostradës - aksi rrugor Kërçovë - Ohër".

Neni 3

Kushtet дe mënyra e aktivimit të garancisë nga neni 1 i këtij ligji përcaktohen me Letër të garancisë të cilën në emër të Republikës së Maqedonisë e nënshkruan ministri i Financave.

Ministri i Drejtësisë do të japë mendim juridik përvlefshmérinë juridike të Letrés së garancisë nga paragrafi 1 i këtij neni.

Neni 4

Tërë obligimet që dalin nga Marrëveshja për hua nga neni 1 i këtij ligji, si dhe servisimin e huas do t'i kryejë NP për Rrugë Shtetërore nga të hyrat që i realizon në afate dhe kushte të përcaktuara në Marrëveshjen për hua.

Neni 5

Afat i pagesës së huas nga neni 1 i këtij ligji është 20 vite, me grejs periudhë të përfshirë prej pesë vitesh.

Shkalla e kamatës është shkallë fikse e kamatës dhe do të jetë 2% në nivel vjetor për tërë kohëzgatjen e huas.

Huaja do të paguhet në 30 këste të barabarta gjysmëvjetore që arrijnë për pagesë më 21 janar dhe 21 korrik.

Neni 6

Në afat prej 30 ditësh nga data e lidhjes së Marrëveshjes për hua nga neni 1 i këtij ligji, në mjetet e huas do t'i paguhet provizion i njëhershëm Bankës Eksport - Import të Kinës në shumë prej 0,25% të shumës së huas.

Për shumën e mjeteve të patrheraqura të huas nga neni 1 i këtij ligji, do t'i paguhet provizion i njëhershëm Bankës Eksport - Import të Kinës në shumë prej 0,25% në nivel vjetor.

Neni 7

Për rregullimin e të drejtave dhe obligimeve të ndërsjella që dalin nga Marrëveshja për hua dhe Marrëveshja për garanci, Ministria e Financave dhe NP për Rrugë Shtetërore do të lidhin marrëveshje të veçantë.

Neni 8

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazeten Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

**ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
3560.**

Врз основа на член 49 став 7 од Законот за земјоделското земјиште („Службен весник на Република Македонија“ бр.135/07, 18/11, 148/11, 95/12, 79/13, 87/13 и 106/13), Владата на Република Македонија на седницата, одржана на 22.10.2013 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ДАВАЊЕ НА СОГЛАСНОСТ ЗА ТРАЈНА ПРЕ- НАМЕНА НА ЗЕМЈОДЕЛСКО ВО ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ ЗА ИЗРАБОТКА НА ДРЖАВНА УР- БАНИСТИЧКА ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ИЗГРАДБА НА БЕНЗИНСКА ПУМПНА СТА- НИЦА И УСЛУЖЕН ЦЕНТАР НА РЕГИОНАЛЕН ПАТ Р1303, КО СЕ НОКОС ОПШТИНА ДОЛНени

Член 1

Со оваа одлука се дава согласност за трајна прена-
мена на земјоделско во градежно земјиште за изработ-
ка на Државна урбанистичка планска документација за
изградба на бензинска пумпна станица и услужен цен-
тар на регионален пат Р1303 КО Сенокос, општина
Долнени.

Член 2

Земјоделското земјиште за кое се дава согласност за трајна пренамена, со површина од 18012м², ги има следните катастарски индикации:

Катастарска парцела бр.	Катастарска општина	Викано место	Катастарска култура	Катастарска класа
1248	Сенокос	Конјарски пат	ливада	4
1249	Сенокос	Конјарски пат	нива	4
1251	Сенокос	Конјарски пат	нива	4
1252	Сенокос	Божинов даб	нива	4
1253	Сенокос	Конјарски пат	ливада	4
1254	Сенокос	Конјарски пат	ливада	4

Вкупна површина на земјиштето во планскиот опфат:

22800м²

Член 3

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-7367/1
22 октомври 2013 година
Скопје

3561.

Врз основа на член 20 став 3 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи ("Службен весник на Република Македонија" бр. 8/05, 150/07, 35/2011, 166/2012 и 137/2013), Владата на Република Македонија на седницата одржана на 22.10.2013 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ДАВАЊЕ НА ТРАЈНО КОРИСТЕЊЕ НА НЕДВИЖНА СТВАР НА АГЕНЦИЈАТА ЗА КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ

Член 1

Со оваа одлука недвижната ствар - деловен простор со површина од 499 м² на КП 5139, кој се наоѓа на ул. Чеде Филипоски бб, зграда 1, влез 1, приземје, сопственост на Република Македонија запишана во Имотен лист 76670 КО Гостивар 2, се дава на трајно користење, без надомест на Агенцијата за катастар на недвижности - Одделение за катастар на недвижности - Гостивар.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 41-7431/2
22 октомври 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески**, с.р.

3562.

Врз основа на член 15 став (2) од Законот за минерални сировини (“Службен весник на Република Македонија” бр. 136/2012, 25/2013 и 93/2013) и член 17 став (3) од Законот за концесии и јавно приватно партнерство (“Службен весник на Република Македонија” бр. 6/12), Владата на Република Македонија на седницата, одржана на 22.10.2013 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ЗАПОЧНУВАЊЕ НА ПОСТАПКА ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА КОНЦЕСИЈА ЗА ДЕТАЛНИ ГЕОЛОШКИ ИСТРАЖУВАЊА НА МИНЕРАЛНА СУРОВИНА – ГРАНИТ НА ЛОКАЛИТЕТОТ “С. СКОЧИВИР-БАЧ НОВАЦИ” ОПШТИНА НОВАЦИ

Член 1

Во Одлуката за започнување на постапка за доделување на концесии за детални геолошки истражувања на минерални сировини (“Службен весник на Република Македонија“ 126/13), во членот 4 став 1 по зборот: “спроведена“ се додаваат зборовите: “по пат на јавен повик со електронска аукција,“ .

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-7619/1
22 октомври 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески**, с.р.

3563.

Врз основа на член 54 став 2 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“, број 8/2005, 150/2007, 35/2011, 166/2012 и 137/2013), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 16.10.2013 година, донесе

ОДЛУКА

**ЗА ПРЕСТАНОК И ЗА ДАВАЊЕ НА ТРАЈНО КОРИСТЕЊЕ НА ДВИЖНА СТВАР НА МИНИСТЕРСТВОТО
ЗА ЕКОНОМИЈА**

Член 1

Со оваа одлука на досегашниот корисник Министерството за транспорт и врски му престанува користењето на движната ствар, односно софтверот за електронско наддавање во постапка на издавање на концепции за геолошки истражувања.

Член 2

Движната ствар од член 1 на оваа одлука се дава на трајно користење без надомест за потребите на Министерството за економија.

Член 3

Министерот за транспорт и врски склучува договор со министерот за економија, со кој се уредуваат правата и обврските за движната ствар од член 1 на оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-7650/1
16 октомври 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

3564.

Врз основа на член 36 став 3 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.59/2000, 12/2003, 55/2005, 37/2006, 115/2007, 19/2008, 82/2008, 10/2010, 51/2011 и 15/2013), Владата на Република Македонија на седницата, одржана на 22.10.2013 година, донесе

ОДЛУКА

**ЗА ПРЕСТАНУВАЊЕ НА ВАЖЕЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ПРЕСТАНОК И ЗА ДАВАЊЕ НА ТРАЈНО КОРИСТЕЊЕ НА ДВИЖНИ СТВАРИ НА ФАКУЛТЕТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ – СКОПЈЕ ВО СОСТАВ НА УНИВЕРЗИТЕТ „СВ.КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“
- БИТОЛА**

Член 1

Со оваа одлука престанува да важи Одлуката за престанок и за давање на трајно користење на движни ствари на Факултет за безбедност – Скопје во состав на Универзитет „Св.Климент Охридски“ - Битола („Службен весник на Република Македонија“ бр.171/2012).

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-7652/1
22 октомври 2013 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
м-р **Никола Груевски**, с.р.

3565.

Врз основа на член 19 од Законот за технолошки индустриски развојни зони („Службен весник на Република Македонија“ бр. 14/2007, 103/2008, 130/2008, 139/2009, 156/2010 и 127/2012), Владата на Република Македонија на седницата одржана на 22 октомври 2013 година, донесе

РЕШЕНИЕ

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕН НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ДИРЕКЦИЈАТА ЗА ТЕХНОЛОШКИ ИНДУСТРИСКИ РАЗВОЈНИ ЗОНИ

- За член на Управниот одбор на Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони за време од четири години се именува:
- Горан Торбаков.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 23-7232/2
22 октомври 2013 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
м-р **Никола Груевски**, с.р.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

3566.

Врз основа на член 48 став 1 точка 3 од Законот за Народната банка на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 158/10 и 123/12) и точка 49 од Одлуката за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 50/13), гувернерот на Народната банка на Република Македонија донесе

УПАТСТВО ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА УПРА- ВУВАЊЕ СО КРЕДИТНИОТ РИЗИК

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Со ова упатство се пропишува начинот на спроведување на Одлуката за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 50/13) (во понатамошниот текст: Одлуката) и формата на извештаите коишто се доставуваат до Народната банка на Република Македонија (во понатамошниот текст: Народната банка).

Изразите коишто се дефинирани во Одлуката се употребуваат со истото значење и во ова упатство.

2. Банката е должна да пополнува и да доставува извештај за класификацијата на изложеноста на кредитен ризик (образец КА) до Народната банка.

Покрај извештајот од ставот 1 од оваа точка, банката е должна да изработи и да достави извештај за ефектот од почетокот на примената на Одлуката врз износот на исправката на вредноста/посебната резерва (образец ЕП) до Народната банка.

Обрасците од ставовите 1 и 2 од оваа точка се составен дел на ова упатство.

II. ИЗВЕШТАЈ ЗА КЛАСИФИКАЦИЈАТА НА ИЗЛО- ЖЕНОСТА НА КРЕДИТЕН РИЗИК

3. Извештајот за класификацијата на изложеноста на кредитен ризик (образец КА) содржи податоци за:

- изложеноста на кредитен ризик на поединчна основа;
- изложеноста на кредитен ризик на групна основа за портфолио на кредити;
- изложеноста на кредитен ризик на групна основа за група слични финансиски инструменти.

4. Податоците за изложеноста на кредитен ризик се распоредуваат во образецот КА, според:

- видот на побарувањето (од колоната бр. 3 до колоната бр. 9);
- класификацијата на изложеноста на кредитен ризик на поединчна основа (дел 1) и на групна основа (дел 2).

Вложувањата во хартии од вредност расположиви за продажба се прикажуваат според нивната објективна вредност (номинална вредност коригирана за премијата или дисконтот и ефектите од промените во објективната вредност) и се распоредуваат во соодветните редови од делот 1 и/или делот 2 според категоријата на ризик.

5. Делот 1 - „класификација на изложеноста на кредитен ризик на поединчна основа“, содржи податоци за:

- кредитните изложености за кои банката врши класификација и утврдува исправка на вредноста и посебна резерва на поединчна основа, согласно со точката 3 став 1 од Одлуката, според категоријата на ризик во која се класифицирани (редни броеви 2, 3, 4, 5 и 6);

- кредитните изложености за кои банката на поединчна основа утврдила дека не треба да издвои исправка на вредноста или посебна резерва и за кои, согласно со точката 3 став 4 од Одлуката, не е должна да врши класификација и да утврдува исправка на вредноста и посебна резерва на групна основа за група слични финансиски инструменти (реден број 1).

6. Делот 2 - „класификација на изложеноста на кредитен ризик на групна основа“, содржи податоци за:

- кредитните изложености кај одделните потпортфолија на кредити, за кои банката врши класификација и утврдува исправка на вредноста и посебна резерва на групна основа, согласно со точката 3 став 2 од Одлу-

ката, при што се наведува сродноста според која се групирани изложеностите на кредитен ризик во одделни хомогени потпортфолија (пр. портфолио на автомобилски кредити);

- кредитните изложености за кои банката врши класификација и утврдува исправка на вредноста и посебна резерва на групна основа за група слични финансиски инструменти, согласно со точката 3 став 3 од Одлуката (лични финансиски инструменти).

Кредитните изложености кај одделните потпортфолија на кредити, како и кредитните изложености за кои се врши класификација и се утврдува исправка на вредноста и посебна резерва на групна основа за група слични финансиски инструменти се внесуваат според категоријата на ризик во која се класифицирани (категорија на ризик „А“, „Б“ и „В“), согласно со точките 19 и 24 од Одлуката.

7. Во колоните бр. 3 и 4 - „редовни, недостасани/достасани кредити“ одделно се внесуваат недостасаниот и достасаниот дел од главницата на редовните кредити. Оваа позиција ги опфаќа сметките од:

- групата сметки 13 - меѓубанкарски трансакции во денари и во денари со валутна клаузула, со исклучок на сметките на кои се евидентираат сомнителните и спорните побарувања, акумулираната амортизација и исправката на вредноста (аштетување на средствата);

- групата сметки 31 - тековни сметки во странска валута во домашните и во странските банки и групата сметки 33 - меѓубанкарски трансакции во странска валута, со исклучок на сметките на кои се евидентираат сомнителните и спорните побарувања, акумулираната амортизација и исправката на вредноста (аштетување на средствата), како и со исклучок на сметките 141 и 3118;

- групите сметки на кои се евидентираат кредитите и пласманите со исклучок на групите сметки 57, 58 и 59 и на сметките на кои се евидентираат сомнителните и спорните побарувања, акумулираната амортизација и исправката на вредноста (аштетување на средствата) на кредитите и пласманите.

8. Колоната бр. 5 - „нефункционални (сомнителни и спорни) кредити“, ги опфаќа посебните аналитички сметки во рамките на групите сметки 13, 31 и 33 и 5 на кои се евидентираат сомнителните и спорните побарувања, со исклучок на сметките за сомнителните и спорните побарувања од групите сметки 57, 58 и 59 и сметките на кои се евидентираат акумулираната амортизација и исправката на вредноста на сомнителните и спорните побарувања.

Колоната бр. 5 не се пополнува за изложеноста на кредитен ризик на групна основа (дел 2).

9. Колоната бр. 6 - „редовна камата“, ги опфаќа сметките од групата сметки 15, со исклучок на сметките на кои се евидентираат сомнителните и спорните побарувања врз основа на камати и исправката на вредноста (аштетување на средствата).

10. Колоната бр. 7 - „нефункционална (сомнителна и спорна) камата“, ги опфаќа сметките од групата сметки 15 на кои се евидентира нефункционалната (сомнителна и спорна) камата.

Колоната бр. 7 не се пополнува за изложеноста на кредитен ризик на групна основа (дел 2).

11. Колоната бр. 8 - „други побарувања“, ги опфаќа следниве групи сметки на кои се евидентираат побарувања од поединечни клиенти коишто претставуваат изложеност на кредитен ризик:

- групата сметки 12 - Побарувања од купувачите и други побарувања;

- групата сметки 16 - Побарувања врз основа на провизии и надомести;

- групата сметки 19 - Одложени приходи;

- групата сметки 37 - Хартии од вредност и други финансиски инструменти во странска валута расположливи за продажба;

- групата сметки 38 - Хартии од вредност и други финансиски инструменти во странска валута коишто се чуваат до достасување;

- групата сметки 41 - Хартии од вредност и други финансиски инструменти во денари расположливи за продажба;

- групата сметки 42 - Хартии од вредност и други финансиски инструменти во денари со валутна клаузула расположливи за продажба;

- групата сметки 48 - Хартии од вредност и други финансиски инструменти во денари со валутна клаузула коишто се чуваат до достасување;

- групата сметки 57 - Побарувања врз основа на откупени побарувања (факторинг и форфетирање);

- групата сметки 58 - Финансиски лизинг во денари;

- групата сметки 59 - Финансиски лизинг во странска валута.

Во оваа колона се вклучуваат и сметките од наведените групи на кои се евидентираат сомнителните и спорните побарувања, како и сите други сметки на кои се евидентираат други билансни побарувања коишто ја изложуваат банката на кредитен ризик.

Во оваа колона не се земаат предвид сметките од секоја од наведените групи сметки на кои се евидентираат акумулираната амортизација и исправката на вредноста (оштетување на средствата).

12. Во колоната бр. 9 - „вонбилансни ставки“, се вклучуваат вонбилансните позиции коишто согласно со Одлуката се сметаат за изложеност на кредитен ризик и коишто се евидентирани во рамки на групата сметки 99.

13. Во колоната бр. 10 - „вкупна изложеност на кредитен ризик“, се внесува вкупната изложеност на кредитен ризик, и тоа:

- за класификација на изложеноста на кредитен ризик на поединчна основа, како збир на колоните од бр. 3 до бр. 9, со исклучок на колоната бр. 7;
- за класификација на изложеноста на кредитен ризик на групна основа, како збир на колоните бр. 3, 4, 6, 8 и 9.

14. Во колоната бр. 11 - „акумулирана амортизација“, се внесува износот на акумулираната амортизација кај одделните категории на ризик за кредитните изложености за кои се врши класификација и се утврдува исправка на вредноста и посебна резерва на поединчна и групна основа. Оваа колона ги опфаќа групите сметки 13, 33, 37, 38, 41, 42, 47, 48 и 5 на кои се евидентира акумулираната амортизација на одделните побарувања.

15. Во колоната бр. 12 - „исправка на вредноста/посебна резерва“, се внесува износот на исправката на вредноста/посебната резерва кај одделните категории на ризик за кредитните изложености за кои се врши класификација и се утврдува исправка на вредноста и посебна резерва на поединчна и групна основа. Оваа колона ги опфаќа групите сметки 12, 13, 15, 16, 19, 31, 33, 37, 38, 41, 42, 47, 48, 5 и 92 на кои се евидентира исправката на вредноста (оштетување на средствата), односно посебната резерва.

16. Во колоната бр. 13 - „% на исправка на вредноста/посебна резерва“, се внесува количникот од износот од колоната бр. 12 и разликата на износите од колоните бр. 10 и 11.

17. Редот бр. I ја прикажува вкупната изложеност на кредитен ризик за која банката врши класификација и утврдува исправка на вредноста и посебна резерва на поединчна основа.

18. Редовите бр. II и III ја прикажуваат вкупната изложеност на кредитен ризик за која банката врши класификација и утврдува исправка на вредноста и посебна резерва на групна основа (портфолио на кредити и слични финансиски инструменти).

19. Редот бр. IV претставува збир на износите од редовите бр. II и III.

20. Редот бр. V ја прикажува вкупната изложеност на банката на кредитен ризик на поединчна и на групна основа, односно претставува збир на износите од редовите бр. I и IV.

21. Во образецот КА се внесува и информација за тоа дали банката ја применува точката 2, потточка 2.4 став 2 од Одлуката.

III. ИЗВЕШТАЈ ЗА ЕФЕКТОТ ОД ПОЧЕТОКОТ НА ПРИМЕНАТА НА ОДЛУКАТА ВРЗ ИЗНОСОТ НА ИСПРАВКАТА НА ВРЕДНОСТА/ПОСЕБНАТА РЕЗЕРВА

22. Извештајот за ефектот од почетокот на примената на Одлуката врз износот на исправката на вредноста/посебната резерва (образец ЕП), содржи податоци за ефектот од почетокот на примената на Одлуката врз износот на исправката на вредноста/посебната резерва на банката.

23. Извештајот од точката 22 од ова упатство се пополнува согласно со следниве правила:

23.1. Во редот бр. 1 - „кредитна изложеност и исправка на вредноста/посебна резерва на 30 ноември 2013 година“, се внесува износот на кредитната изложеност (колона бр. 3) и исправката на вредноста/посеб-

ната резерва (колона бр. 4) на 30 ноември 2013 година за кредитните изложености одобрени до 30 ноември 2013 година. Утврдувањето на износот на исправката на вредноста и посебната резерва на 30 ноември 2013 година, банката го врши согласно со Одлуката за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 17/08, 31/09, 91/11, 127/12 и 72/13).

23.2. Во редот бр. 2 - „кредитна изложеност и исправка на вредноста/посебна резерва на 31 декември 2013 година“, се внесува износот на кредитната изложеност (колона бр. 3) и исправката на вредноста/посебната резерва (колона бр. 4) на 31 декември 2013 година за кредитните изложености одобрени до 30 ноември 2013 година.

23.3. Во редот бр. 3 - „ефект од примената на Одлуката“, се внесува износот на ефектот од примената на Одлуката врз износот на исправката на вредноста/посебната резерва за кредитните изложености одобрени заклучно со 30 ноември 2013 година, којшто не е разлика на износите од редовите бр. 1 и 2 од колоната бр. 4.

IV. ЕВИДЕНЦИЈА НА НЕФУНКЦИОНАЛНАТА КАМАТА

24. Банката продолжува да пресметува камата на нефункционалните (сомнителни и спорни) кредити, со тоа што за износот на каматата се задолжува сметката за сомнителните и спорните побарувања врз основа на камати и се одобрува соодветната сметка за исправка на вредноста на сомнителните и спорните побарувања врз основа на камата. Банката треба да исказува приходи врз основа на камата за нефункционалните (сомнителни и спорни) кредити во моментот кога каматата ќе се наплати, како и во моментот кога ќе се исполнат критериумите дефинирани во Одлуката за исклучување на кредитната изложеност од категоријата на нефункционални побарувања.

По исклучок на ставот 1 од оваа точка, банката престанува да пресметува камата на нефункционалните (сомнителни и спорни) кредити, согласно со условите и критериумите предвидени со интерните акти, донесени од страна на надлежен орган на банката.

V. ИЗВЕСТУВАЊЕ НА НАРОДНАТА БАНКА

25. Банката е должна да го доставува извештајот од точката 2 став 1 од ова упатство до Народната банка согласно со точката 46 од Одлуката.

Банката е должна да го изготви првиот извештај од ставот 1 од оваа точка со состојба на 31 декември 2013 година и да го достави до Народната банка најдоцна до рокот утврден во точка 46 став 3 од Одлуката.

26. Банката е должна да го достави извештајот за ефектот од почетокот на примената на Одлуката врз износот на исправката на вредноста/посебната резерва до Народната банка, во рок од пет работни дена по истекот на рокот за доставување на неревидираниот финансиски извештај за 2013 година.

VI. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

27. Одредбите од ова упатство што се однесуваат на банките соодветно се применуваат и на штедилниците.

Филијалите на странските банки се должни соодветно да ги применуваат одредбите од ова упатство, имајќи ги предвид одредбите од Законот за банките и подзаконските акти донесени врз основа на овој закон со кои се регулира работењето на филијалите на странските банки во Република Македонија.

28. Со отпочнувањето со примена на ова упатство, престанува да важи Упатството за спроведување на Одлуката за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 130/08 и 79/09).

29. Ова упатство влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 1 декември 2013 година.

У.бр. 32905/2

25 октомври 2013 година

Скопје

Гувернер,

Димитар Богов, с.р.

Банка/штедилница

Извештај за класификацијата на изложеноста на кредитен ризик
со состојба на _____

Образец КА

Ред. број	Опис	Кредити (главница)			Камата			Вкупна изложеност на кредитен ризик	Акумулирана амортизација	Исправка на вредноста/посебна резерва	% на исправка на вредноста/посебна резерва
		Редовни	Недостасани	Достапани	Недфункционални (сомнителни и спорни)	Редовна	Нефункционална (сомнителна и спорна)				
1	За кои не е определена исправка на вредноста										
2	Категорија НЕ ризик „А“										
3	Категорија НЕ ризик „Б“										
4	Категорија НЕ ризик „В“										
5	Категорија НЕ ризик „Г“										
6	Категорија НЕ ризик „Д“										
I	Вкупно (1+2+3+4+5+6)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0%
Дел 2. Класификација на изложеноста на кредитен ризик на групна основа											
Портфолио на кредити 1											
8	Категорија НЕ ризик „А“										
9	Категорија НЕ ризик „Б“										
10	Категорија НЕ ризик „В“										
11	Вкупно портфолио на кредити 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0%
Портфолио на кредити 2											
12	Категорија НЕ ризик „А“										
13	Категорија НЕ ризик „Б“										
14	Категорија НЕ ризик „В“										
15	Вкупно портфолио на кредити 2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0%
II	Вкупно портфолио на кредити	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0%
Слини финансиски инструменти											
16	Категорија НЕ ризик „А“										
17	Категорија НЕ ризик „Б“										
18	Категорија НЕ ризик „В“										
III	Вкупно слини финансиски инструменти	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0%
IV	Вкупно (I+II)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0%
V	Вкупно (I+IV)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0%

* Потчините групирни се пополнуват.

Дали банката ја применува точка 2.4 став 2 од Одлука (ДА/НЕ)? _____

Банка/штедилница

Образец ЕП

**Извештај за ефектот од почетокот на примената на Одлуката
врз износот на исправката на вредноста/посебната резерва**

Ред. бр.	Опис	Кредитна изложеност	Износ на исправка на вредноста / посебна резерва
1	2	3	4
1	Кредитна изложеност и исправка на вредноста/посебна резерва на 30 ноември 2013 година		
2	Кредитна изложеност и исправка на вредноста/посебна резерва на 31 декември 2013 година		
3	Ефект од примената на Одлуката		

* Потемните полниња не се пополнуваат.

Службен весник
на Република Македонија

www.slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје

бул. „Партизански одреди“ бр. 29. Поштенски фах 51.

Директор и одговорен уредник – м-р Тони Трајанов.

Телефон: +389-2-55 12 400.

Телефакс: +389-2-55 12 401.

Претплатата за 2013 година изнесува 10.100,00 денари.

„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.

Рок за рекламирање: 15 дена.

Жиро-сметка: 300000000188798.

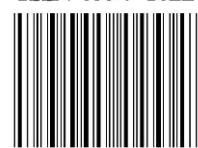
Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.

Печат: ГРАФИЧКИ ЦЕНТАР ДООЕЛ, Скопје.

Цената на овој број е 260 денари.

contact@slvesnik.com.mk

ISSN 0354-1622

2013149